

OLOMOUC

posilování charakteru míst mezi městem a krajinou

OLOMOUC
Helena Slivečková

diplomová práce
vedoucí práce prof. Ing. arch. Miroslav Cikán
fa čvut 2022 / 2023 Is

OBSAH

AUTORSKÁ ZPRÁVA
ANALYTICKÁ ČÁST
- ANALÝZA MĚSTO
- ANALÝZA LOKALITA
KONCEPT
NÁVRH
ZÁVĚR
ZDROJE

ANALÝZA

KONCEPT

NÁVRH

AUTORSKÁ ZPRÁVA

Předmětem návrhu je okolí ulice Legionářská, ležící severně od historického centra. Ulice tvořící osu zpracovávaného území má radiální polohu vůči historickému centru a navazuje na městský bulvár, vedoucí v místě bývalých hradeb. Lokalita se nachází v oblasti historických hradeb, které zde byly bourány až v 2. polovině 19. století. Na rozdíl od dalších městských částí došlo k zastavování území až mezi 20. a 50. léty minulého století, přičemž šlo především o sportovní ovály a fotbalová hřiště. Právě ta začala v 50. letech definovat ulici, která nevychází z pozice historických cest a zástavby, ale z utilitární potřeby obsloužit území. Navzdory své poloze jde tedy spíše než o městskou třídu o osu areálu sportovních staveb.

Zástavbu oblasti tvoří především sportoviště městského a nadměstského významu, obklopené vilovou zástavbou vznikající mezi léty 1910 a 1950 v pravidelně rozvržené uliční síti.

Nekomponované rozmístění rozlehlých soliterních staveb se sportovní funkcí má za důsledek vznik zbytkových ploch mezi areály, které nemají přiřazenou funkci a jsou buď prázdné, nebo slouží k parkování aut. Území tak působí jako lineární povrchové parkoviště. Mono-funkční prostředí generuje jen malé množství příležitostí pro udržení obyvatel v oblasti.

Cílem návrhu je revitalizace území za pomoci zřízení nových zelených ploch a obytných hmot s aktivním parterem, upřednostněním pěší a sdílené dopravy a vymezením prostorů pro venkovní aktivity.

V návrhu pracuji se zelenou strunou, kde se zabývám na makro úrovni zapojením území do celoměstského systému zeleně, propojením v prstenci kolem centra města a vyústěním ulice do příměstské krajiny. V bližším měřítku pracuji se zelenomodrou infrastrukturou v technické a estetické rovině. Zásadou návrhu je plynulý přechod od městského charakteru v jižní části území k přírodnímu v severní oblasti. Kostru návrhu zelené struny v mezo měřítku tvoří vzrostlá lipová alej procházející celou délkou území. V mikro měřítku se zabývám řešením nakládáním s dešťovými vodami v místě vsaku a zachováním vzrostlých stromů v oblasti.

Dalším aspektem návrhu jsou nové hmoty a veřejná prostranství. V jižní části oblasti, v blízkosti historického centra navrhuji jejich doplnění, které navazuje na existující uliční síť, a zjemňují přechod ze zahuštěné centrální části do rozvolněné periferie. Dojde k vytvoření pobytových ploch, plácků a nik se záměrem zpomalení pohybu lidí v oblasti. Dojde k transformaci území na oblast charakterem odpovídající poloze v rámci města a to především zahuštěním v návaznosti na historické centrum a definicí veřejného prostoru.

Bude zvýšena prostupnost území, dojde k eliminaci bariér ve směru pohybu, především v pěším koridoru jih (centrum) – sever (krajina). Přednost v území bude mít pěší a cyklistická úroveň dopravy, automobilová je redukována na obslužnou existujících i navrhovaných funkcí, současné parkovací plochy jsou převedeny do navrhovaného parkovacího domu.

Přeměna území je etapizována na základě vztahů mez jednotlivými úkony a polohou přeměňovaných ploch.

1. ETAPA se zabývá přímo ulicí legionářská, proměnou jejího povrchu s maximalizací nepevněných ploch a minimalizací parkovacích stání. Součástí je i parkovací dům, který kapacitně rušená parkovací místa nahradí. Dále do první etapy spadá výstavba nové hmoty, která pomůže napojit ulici na městský bulvár, také doplní městskou strukturu a definuje začátek ulice. Dalším krokem je úprava předprostrou Husova sboru, jediné dominanty nesportovního charakteru v území, který byl postaven v roce 1924 jako vyvrcholení městské třídy Národní, ovšem při pozdějších stavebních úpravách třídy a okolní zástavby došlo k vyosení a dnes je jeho dominantní pozice potlačena. Součástí návrhu jsou tedy i úpravy předprostrou kostela v duchu geometrické souměrnosti neoklasicistní stavby.

V rámci této etapy dojde k protažení tras tramvaje do městské části Hejčín, která tak obslouží řadu sportovních areálů a podpoří využívání městské hromadné dopravy při cestě z okrajových částí do centra.

2. ETAPA je zaměřena na bytovou výstavbu, ta je rozdělena na oblast A a B, podle polohy v řešeném území. Oblast A se nachází v páse lemujícím historické centrum. Výstavba se měřítkem blíží k existujícím bytovým domům, součástí je parter s potenciálem oživení oblasti. Oblast B leží v severní části, hmotové řešení podporuje urbanistickou osu ulice ve směru sever-jih. Jde o nízké domy vybavené předzahrádky nebo komerčním parterem s gastronomickým zaměřením.

3. ETAPA je přestavba zimního stadionu. Současný stadion technicky a kapacitně nevyhovuje, proto navrhuji výstavbu nové budovy na místě stávajícího stadionu a zchátralé tréninkové haly. Nová hmota bude ustoupena od ulice Hynaisova a vytvoří tak bezbariérový rozptylový prostor, odpovídající kapacitě stadionu.

Přeměna území je etapizována na základě vztahů mez jednotlivými úkony a polohou přeměňovaných ploch.

ANALYTICKÁ ČÁST

širší vztahy

- doprava
- morfologie

historický vývoj

- opevnění
- zástavba

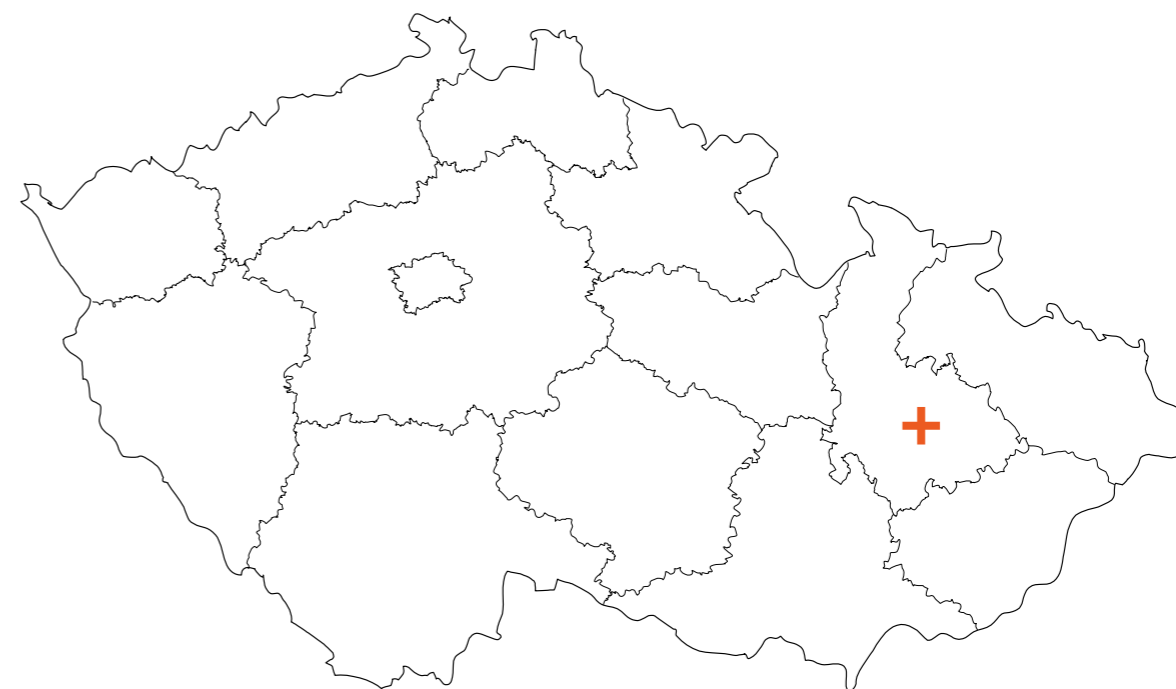
urbanistická analýza města

- obyvatelstvo a bydlení
- městská památková rezervace
- řez lokalitami
- zelená osa, červená osa

urbanistická analýza ulice Legionářská

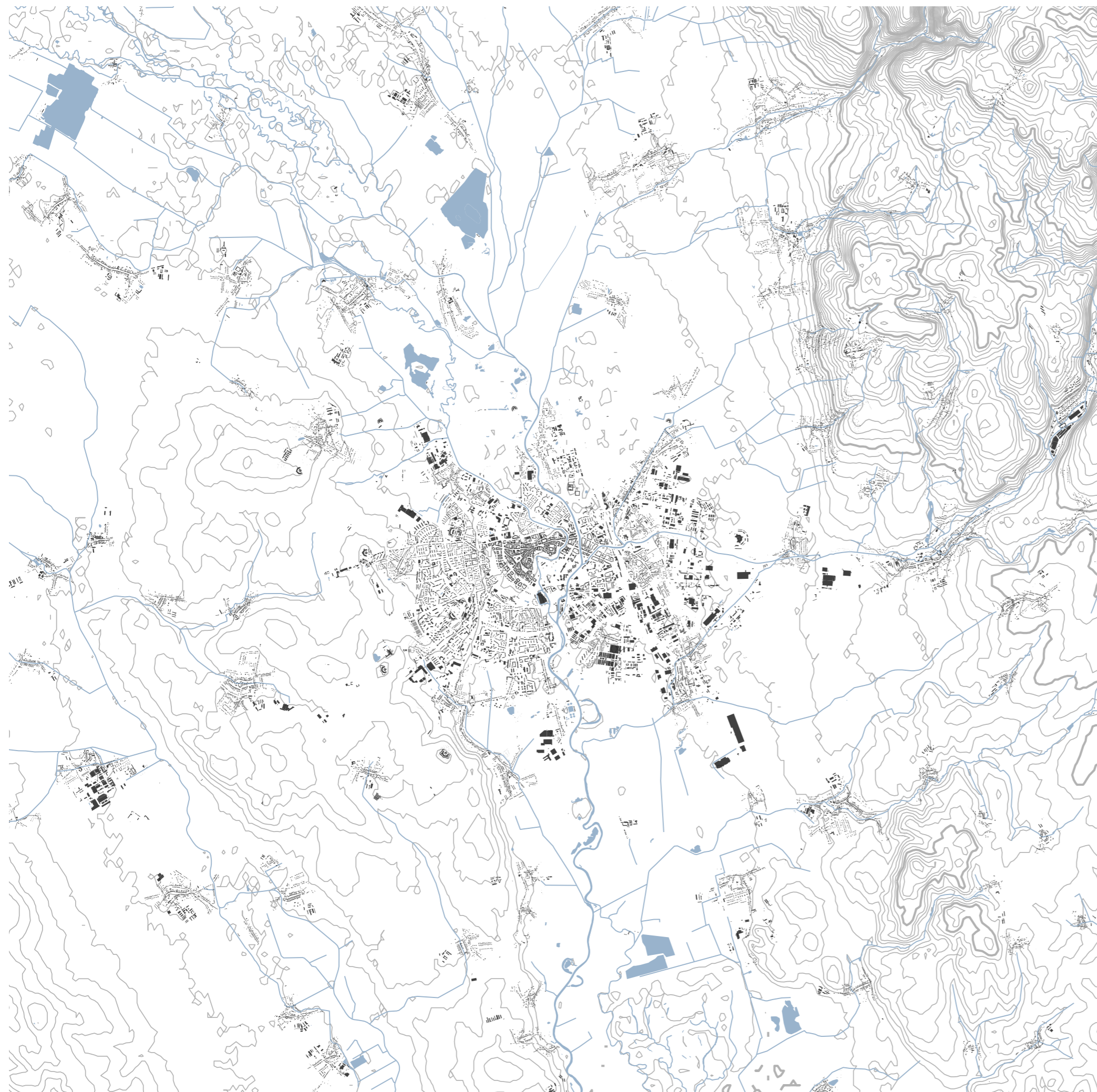
- vývoj
- historické souvislosti
- analýzy
- swot
- fotodokumentace

OLOMOUC

Olomouc je krajské město, ležící na řece v nivě řeky Moravy. Jedná se o šesté nejlidnatější město v České Republice, do 17. století byla centrem Moravy, v 18. století byla přebudována na pevnost, což se odráží i v dnešní podobě města. Sídlí zde druhá nejstarší univerzita v České republice a arcibiskupství římskokatolické církve. Ve městě se nachází množství kulturních památek a UNESCO a zachovalé historické centrum je každoročně cílem velkého množství turistů. Dále v období výuky narůstá počet obyvatel Olomouce až o 20 000 studentů, kteří navštěvují univerzitu Palackého.

Město leží na důležitých silničních a železničních tepnách, probíhá jim hlavní trať Praha – Pardubice – Olomouc – Ostrava. Z Olomouce je také přímé dopravní spojení na sever do Jeseníku, na jihozápad do Brna a jihovýchod do Přerova. Kolem města dále vedou dálnice D35 a D46, které nahrazují nedostavěný úsek D1. Hlavní dopravní strukturu města tvoří 7 tramvajových linek.

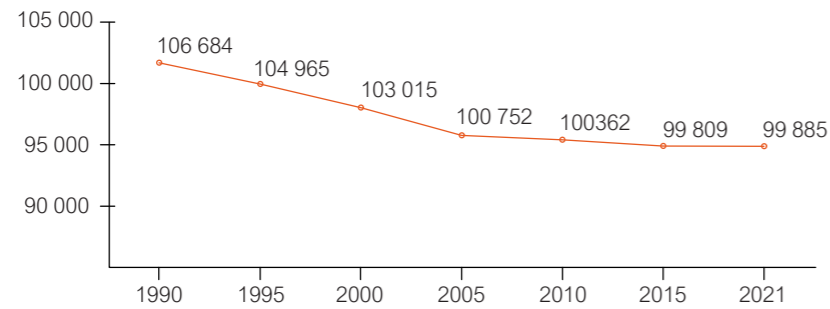

MORFOLOGIE

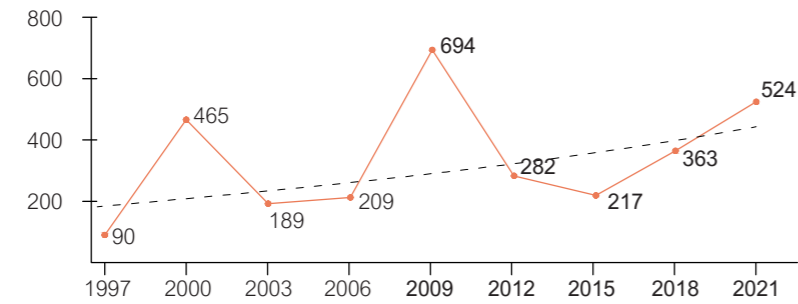
Olomouc se nachází na soutoku řeky Moravy s Mlýnským potokem a Bystřicí. Leží v nivě řeky, která tvoří osu Hornomoravského úvalu, ve kterém město leží. Nadmořská výška města je 219 m n. m., okolní krajina je převážně rovinatá a díky úrodné půdě využívá k zemědělství. Na východní straně se reliéf zvedá k Nízkým Jeseníkům a Oderským vrchům, na západní straně údolní nivu ohraničuje Zábřežská a Drahanská vrchovina.

Samotné historické jádro města se rozkládá na třech návrších (Michalské, Václavské a Peterské), strategicky významných při jeho zakládání.

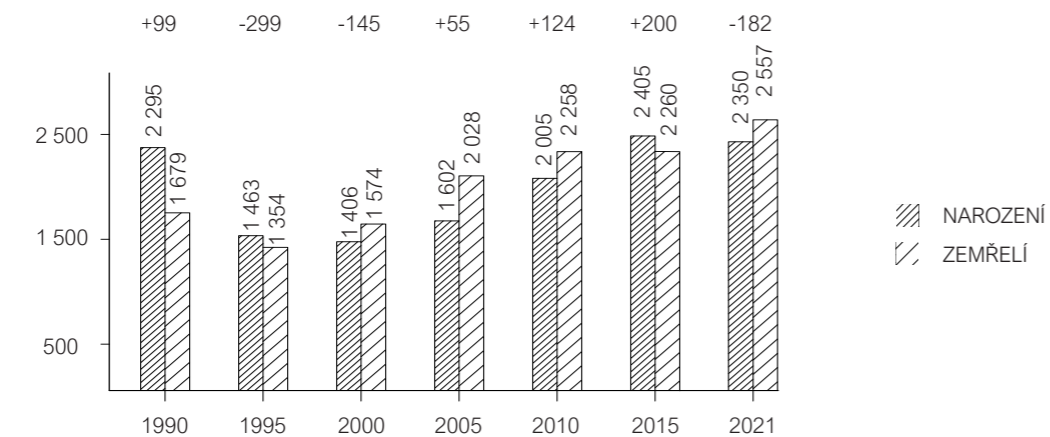
OBYVATELSTVO A BYDLENÍ

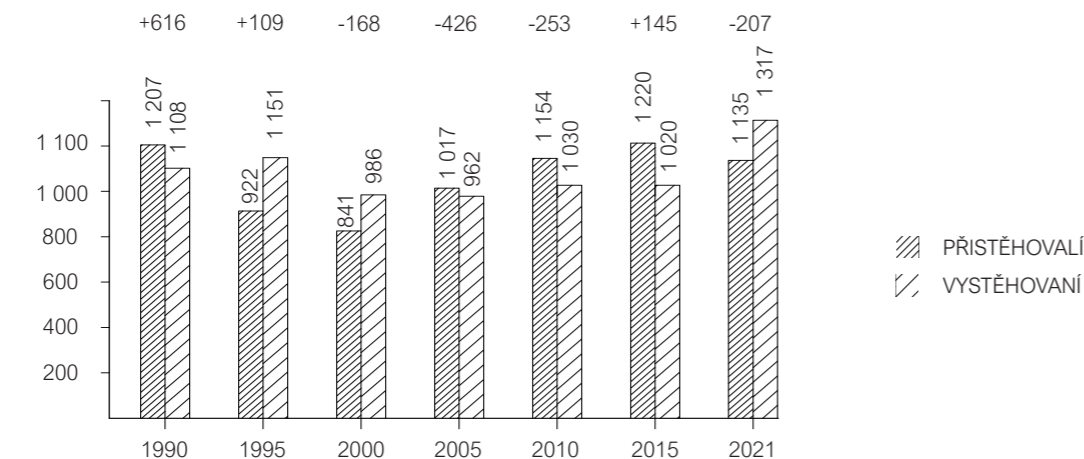
PŘIROZENÝ PŘÍRŮSTEK

DOSTAVBA BYTŮ

PŘIROZENÝ PŘÍRŮSTEK

PŘÍRŮSTEK MIGRACÍ

Olomouc přesáhla hranici 100 000 obyvatel v roce 1978, také díky postupnému připojování okolních obcí. Počet obyvatel kolem kolísá a současné době je město pod touto hranicí. Přirozený přírůstek klesá v souladu s evropským trendem, přírůstek stěhováním v posledních letech lehce stoupl, změny ale nejsou ani v jedné kategorii zásadní a počet obyvatel zůstává vyrovnaný, mění se však složení obyvatel města a poptávka po bydlení.

Počet dokončených bytů v Olomouci stále roste, na stoupající statistice se podílejí především developerské výstavby na místech bývalých brownfieldů a nové sídlištní struktury na okraji města. Nová bytová výstavba je realizována soukromými developerskými společnostmi, město Olomouc se již na této výstavbě aktivně nepodílí. Chybí tak dostupné byty pro sociálně slabší, starší občany, mladé rodiny a studenty.

Počet bytů spravovaných městem v roce 2020: 1523

CENA BYTŮ A STAVEBNÍCH POZEMKŮ

Olomouc je co do tržní ceny bytů čtvrtým nejdražším městem v ČR, po Praze, Brně a HK. Průměrná cena bytu v novostavbě se pohybuje v rozmezí 45 000-65 000 Kč za m² (2021).

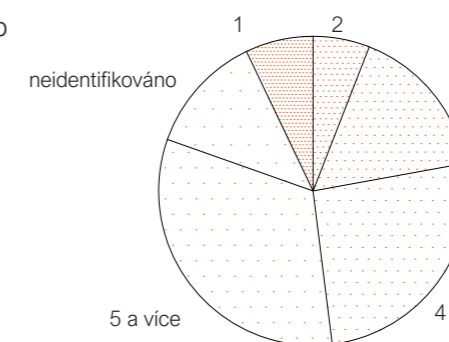
problémy v oblasti bydlení

- stagnace počtu obyvatel – lidé odchází mimo město
- zájem udržení absolventů univerzity – chybějící startovací bydlení pro mladé
- stárnutí populace – poptávka po bytech pro osoby v důchodovém věku
- vysoké tržní ceny bytů, které se pro určité skupiny obyvatel stávají z ekonomického hlediska čím dál tím méně dostupné
- statutární město Olomouc nedisponuje potřebným bytovým fondem ani nevyčleňuje potřebné množství bytů pro potřeby sociálního bydlení nebo pozemky pro novou výstavbu

SKLADBA BYTŮ

Počet jednočlenných domácností se od r. 2001 zvýšil o 6,7 p.b., počet dvoučlenných domácností o 2,8 p.b. S poklesem průměrné velikosti domácností v bytech a se zvyšujícím se počtem i podílem jednočlenných domácností roste ve městě poptávka po menších a levnějších bytech.

Skladba bytového fondu (2018)

SPECIFICKÉ NÁJEMNÍ BYDLENÍ

STUDENTI (2018)

Dalším důležitým prvkem ovlivňujícím bytovou situaci v Olomouci je přítomnost Univerzity Palackého v Olomouci a jejích studentů. Dle statistických údajů Univerzity je na vysokoškolských kolejích ubytováno necelých pět tisíc studentů a dle reálných odhadů existuje minimálně stejný počet studentů, kteří jsou ubytováni v nájemních bytech.

V zájmu města by mělo být udržet co největší počet absolventů univerzity v Olomouci, jelikož jde o produktivní vzdělanou skupinu obyvatel. Bohužel kvůli nedostupnosti bydlení vleká část z nich odchází mimo město.

počet 20 298
lůžka na koleji 4787

HISTORICKÝ VÝVOJ

Olomouc je trvale osídlena od mladší doby kamenné (8000 – 5000 let před n. l.) v oblastech olomouckých návrší – Peterském a Václavském.

Jsou doloženy nálezy z doby bronzové, i keltské osídlení v oblasti Neředína, Povlu a Hejčína.

Je potvrzen výskyt dočasného Římského tábora z 2. století n.l. v oblasti Neředína.

Oblast byla osídlena už od 6. století Slovy, nejstarší doklady byly nalezeny v Pekařské ulici, další sídliště vznikala v 8. století v oblasti Nové ulice a Povlu, v 9. století se stala součástí Velkomoravské říše, během této doby bylo prokazatelně osídleno Václavské návrší. Rozvoj pokračoval i po zániku říše v 10. století, především v oblasti Olomouckého kopce – bylo postaveno hradiště s akropolí na Václavském návrší a předhradí na Peterském.

V 11. století se stává Olomouc součástí Přemyslovského státu. V 11. století byl na Václavském návrší vybudován nový kamenný hrad, sloužící jako sídlo Přemyslovců. 1063 bylo znovuzaloženo Olomoucké biskupství v roce 1107 byl postaven na hradě nový kostel sv. Václava jako románská basilika, do té doby byl biskupským kostelem kostel sv. Petra v předhradí. Basilika byla v 13. století přestavěna v gotickém stylu, presbytář byl postaven v 17. století. Kostel byl znovu přestavěn po úderu blesku v roce 1803 a poté znovu v 80. letech 19. století v neogotickém stylu.

Předhradí na Peterském návrší bylo vyděleno příkopem v nejnižším bodě na západ, kde vznikla Nová brána. Ve 12. století se od něj úplně oddělil kamenný hrad na Václavském návrší.

Existence osídlení v oblasti města Olomouc je bez písemných pramenů doložena od 9. století. Teprve ve 13. století dostalo vyšší právní rámec. Od Předhradí ho odděloval příkop a Nová brána, nové město zahrnovalo osady zformulované kolem dnešních kostelů sv. Mořice, sv. Michala a sv. Blažej (stával na Blažejském náměstí). Ostatní osady byly ponechány za hradbami. Nově založené město mělo pevný stavební řád – současná struktura města vychází právě ze středověké zástavby. V 70. letech 14. století začíná stavba radnice, dokončena je až v 15. století.

V letech 1070 – 78 byl založen benediktínský klášter Hradisko.

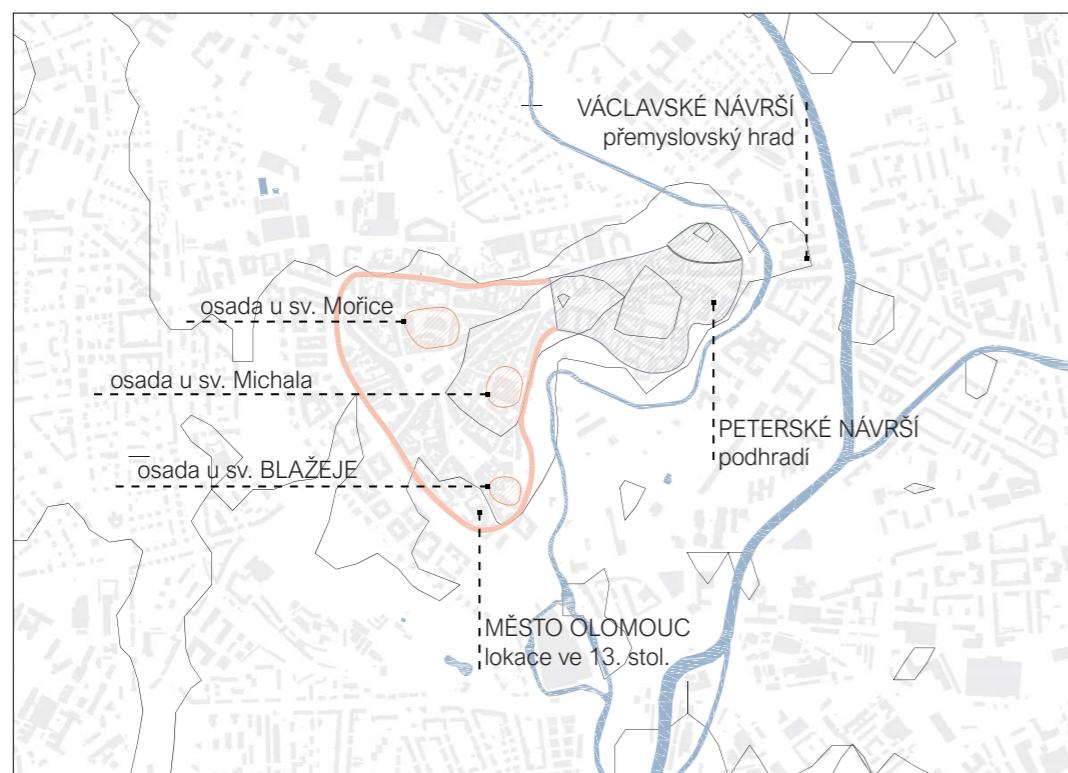
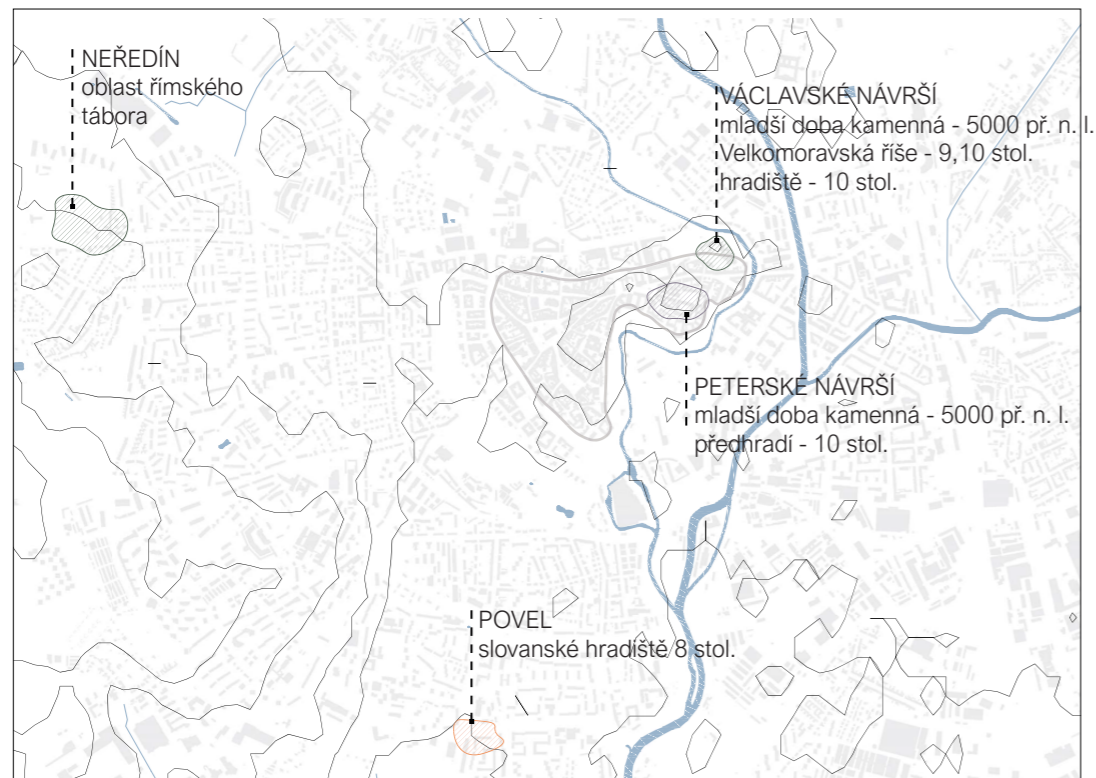
V roce 1492 zasáhl město ničivý požár, bylo dokonce uvažováno o zrušení města, v 16. století je město už zděné.

Město Olomouc a Předhradí byly sjednocena v roce 1522.

V roce 1573 byla založena univerzita. Nejdříve vznikla jezuitská kolej a seminář, které se nastěhovali do bývalého minoritského kláštera na olomouckém Předhradí, postupem doby areál nahradili barokními novostavbami včetně nového jezuitského konviktu. Později jezuitská akademie a začátkem 17. století se rozdělila akademie na fakulty, čímž vznikla univerzita.

V 17. století byla postavena na Svatém kopečku kaple, o kterou se staral klášter Hradiště, zničena byla švédskými vojsky. Na konci století byla obnovena a přestavěna ve větší kostel, ke kterému byla postupně přidána boční křídla, byl zde postaven špitál a chrám Navštívení Panny Marie se stal poutním místem. V roce 1995 byl prohlášen za baziliku minor.

Na přelomu 17. a 18. století byly vybudovány barokní kašny a sloupy nejsvětější trojice.

HISTORICKÝ VÝVOJ

I. OPEVNĚNÍ A UMÍSTĚNÍ MĚSTSKÝCH BRAN

Hradby města jsou poprvé zmiňovány už ve 13. století, za vlády Lucemburků (14. století) ztrácí hrad pevnostní funkci, kterou přebírají městské hradby. Město bylo vybaveno několika branami a brankami – Rohelská, Litovelská, Střední, Dolní, Blažejská, Katovská, Židovská, Nová a Hradská brána vedoucí do Podhradí a Brána Všech Svatých na severu bývalé pevnosti. Zdokonalování hradeb začalo probíhat ve 14. století, v 16. století byly pod hrozbou Turků zesíleny, v roce 1655 bylo vydáno rozhodnutí změnit Olomouc na pevnost a je vystaven souvislý bastionový prstenec.

Během třicetileté války je město okupováno švédskými vojsky, která se podílí na opravě a nové výstavbě hradeb.

II. PEVNOST OLOMOUC - BAROKNÍ OPEVNĚNÍ

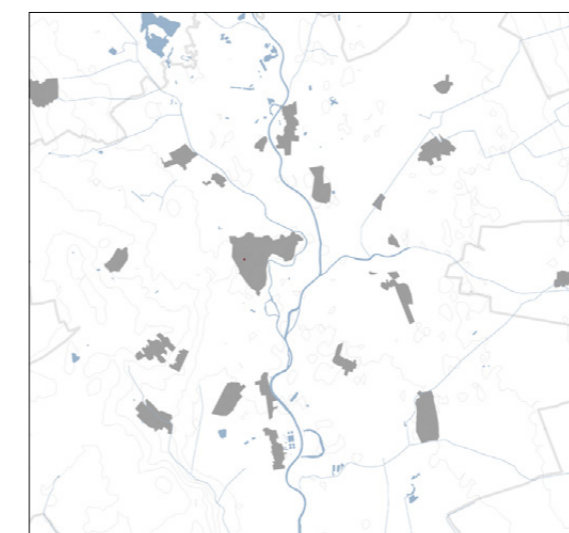
Za Marie Terezie (18. století) se vlivem ztráty Slezska Olomouc stává pohraniční pevností a dochází k dalšímu posílení pevnosti – byla vykoupena a zbořena předměstská osídlení. Jsou vybudovány vodní kasárny a postavena Terežská brána. Opevněno bylo klášterní hradisko a začalo se s výstavbou předsunutých fortů. Pro vjezd do města sloužily čtyři brány - Kateřinská brána, Terežská brána, ze severu Rohelská brána a na východě to byla vnitřní a vnější Hradská brána. Pro pěší byly Litovelská brána a Michalský výhled s branou v Korunní pevnůstce.

Později již není pevnost využita a je zrušena v roce 1886, rozebírání začne v roce 1888. Již v roce 1876 byly probourány hradby směrem k novému vlakovému nádraží - zde byl jako první postaven soubor dómské čtvrti.

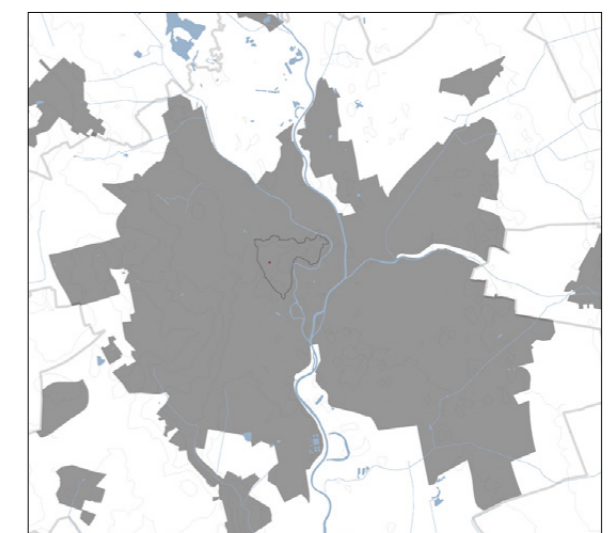
V roce 1895 vypracoval Camillo Sitte regulační plán pro rozvoj Olomouce na místě zrušených hradeb. Pro západní část města navrhl po vzoru Vídně okružní třídu, ovlivnil tak významně rozvoj této části (včetně rozhodnutí zachovat Terežskou bránu).

Dochovaly se části středověkých hradeb (Bezručovy sady, Pod Dómem) a část renesančních hradeb v ulici studentská. Z hradeb postavených během 18. a 19. století se zachovala část kolem korunní pevnůstky a Locatelliho bastion v severní části centra. Dále byly zachovány objekty kasáren, tereziánská zbrojnice a Litovelská brána. Z 25 fortů se jí dochovalo 12 včetně korunní pevnůstky, ostatní buď úplně zmizely nebo po nich zbyly pouze nerovnosti v terénu.

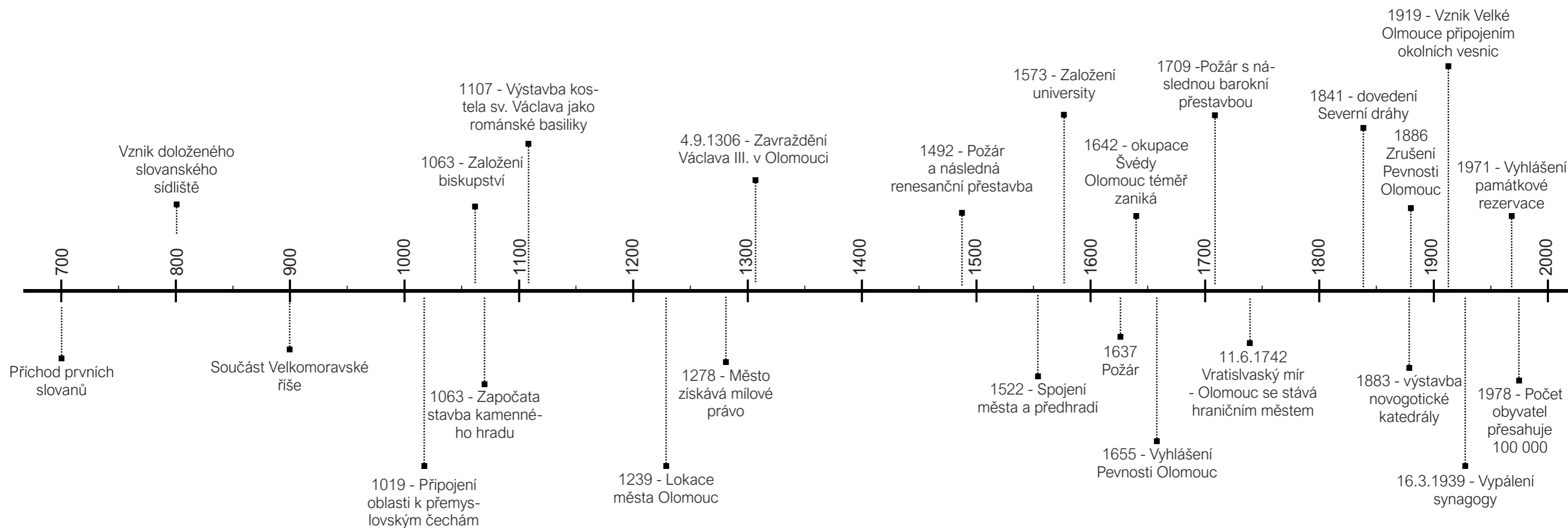
V roce 1919 vznikla Velká Olomouc připojením Bělidel, Černovíra včetně Klášterního Hradiska, Hejčína, Chválkovic, Lazců, Neředína, Nových Sadů, Nového Světa, Pavloviček, Povelu a Řepčína, Hodolan a Nové ulice.

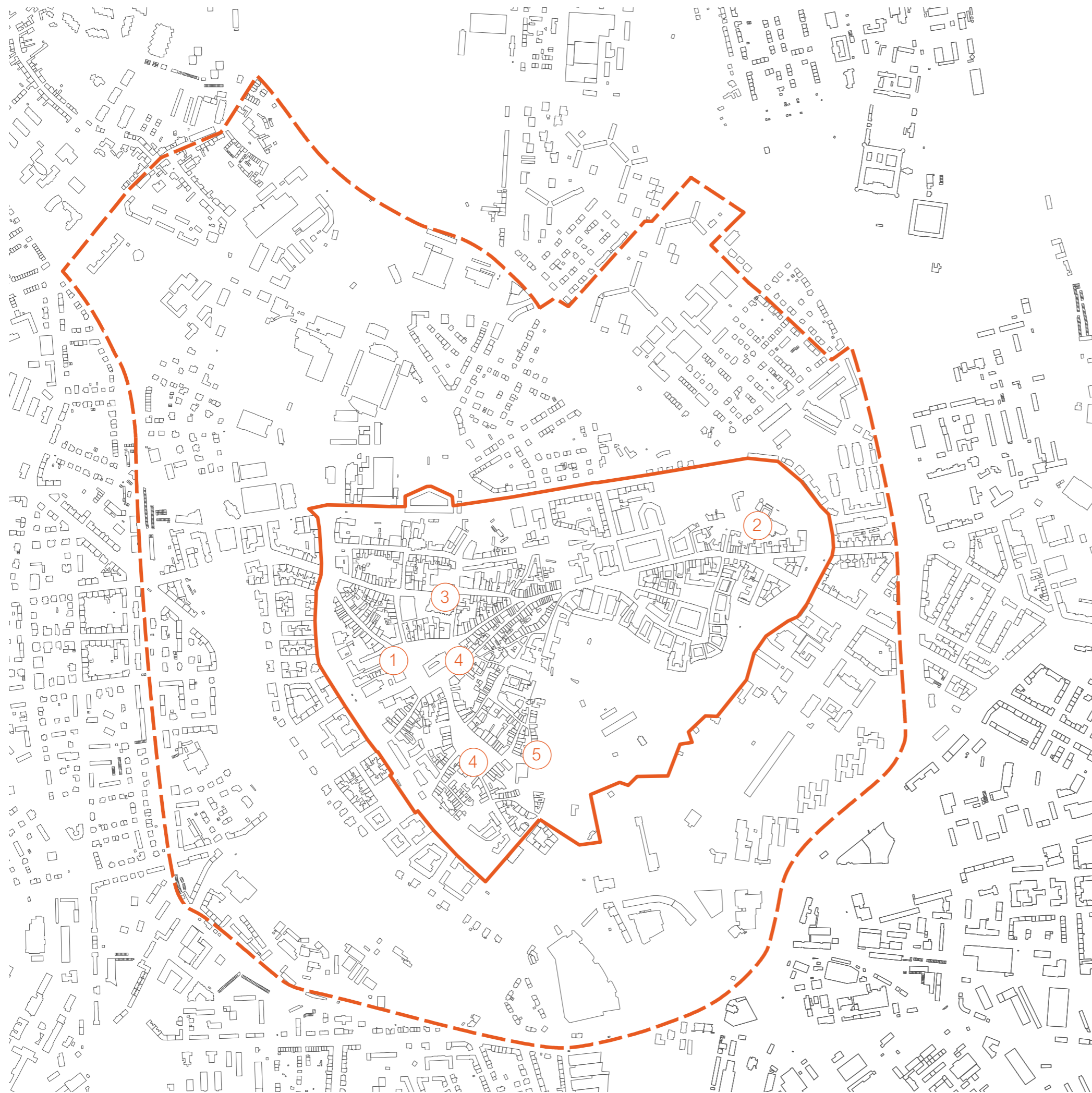

zastavěné plochy 1852

zastavěné plochy 2022

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE

Městská památková rezervace odpovídá ploše vnitř hradeb do konce 19. století. Uvnitř se nachází soubor národních kulturních památek: hrad s kostelem sv. Václava, kostel sv. Mořice, soubor barokních kašen a sloupů a vila Primavesi, a památkou UNESCO – sloupem Nejsvětější trojice

 památková rezervace

 ochranné pásmo

① SLOUP NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

② KOSTEL SV. VÁCLAVA

③ KOSTEL SV. MOŘICE

④ BAROKNÍ KAŠNY

⑤ VILA PRIMAVESI

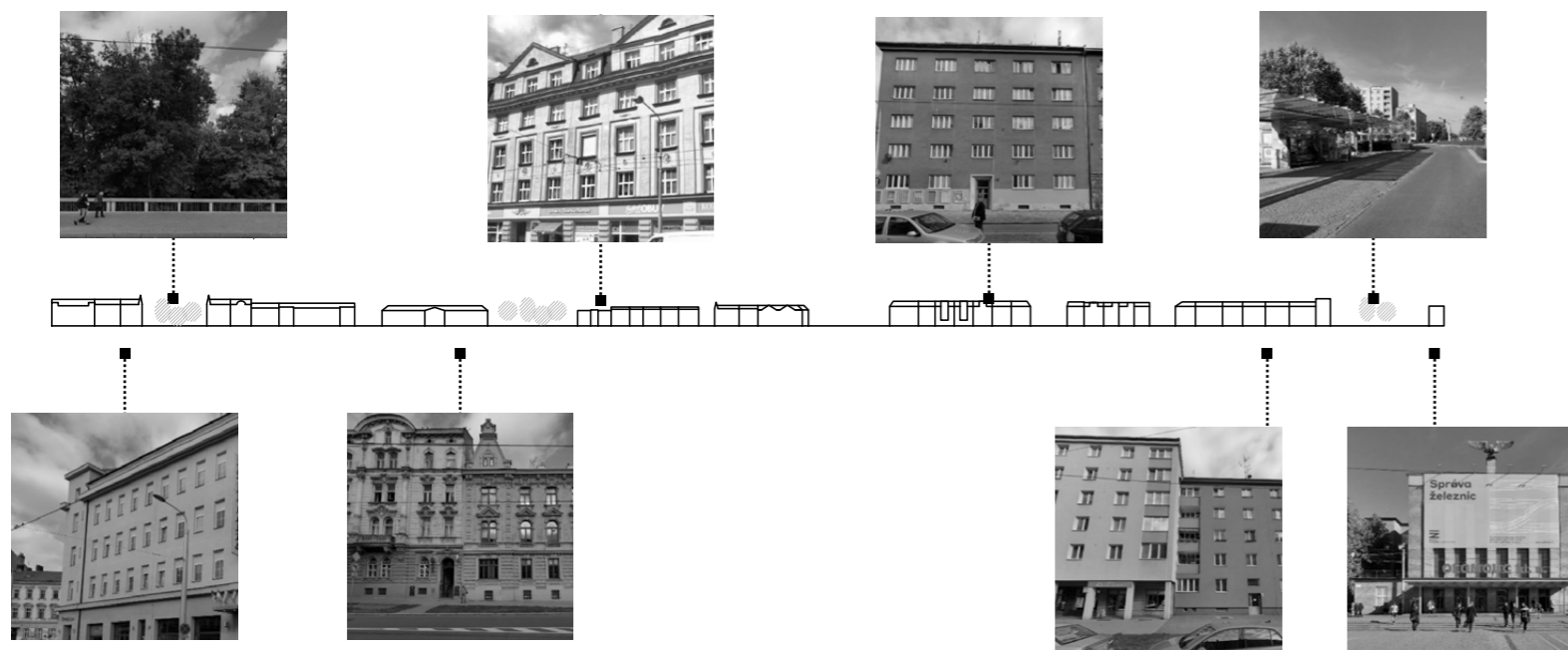

- ukazatel proměny charakteru lokalit

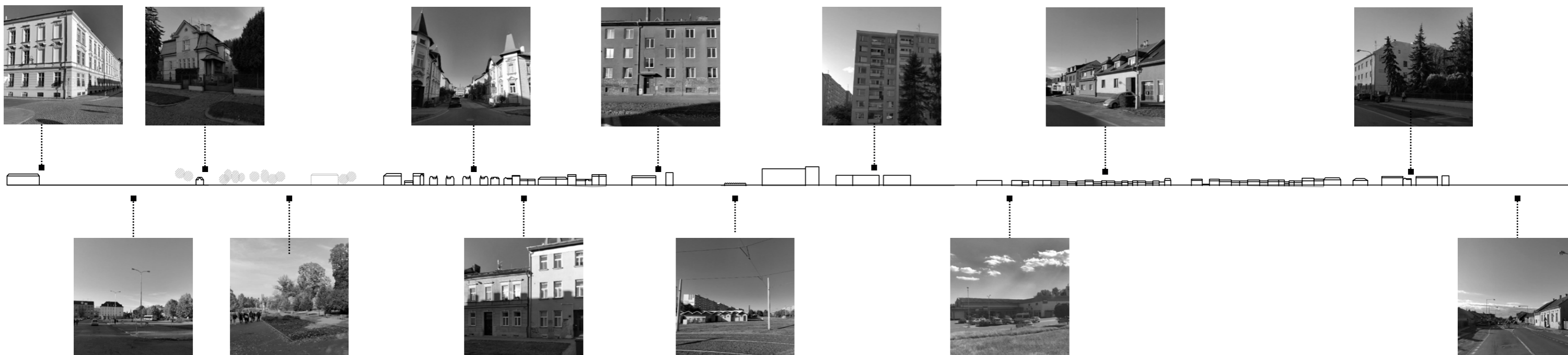
Sledované trasy vychází z polohy historických cest, z vlastní důležitosti v současnosti a z návaznosti na vstup do centra.

ŘEZ LOKALITAMI

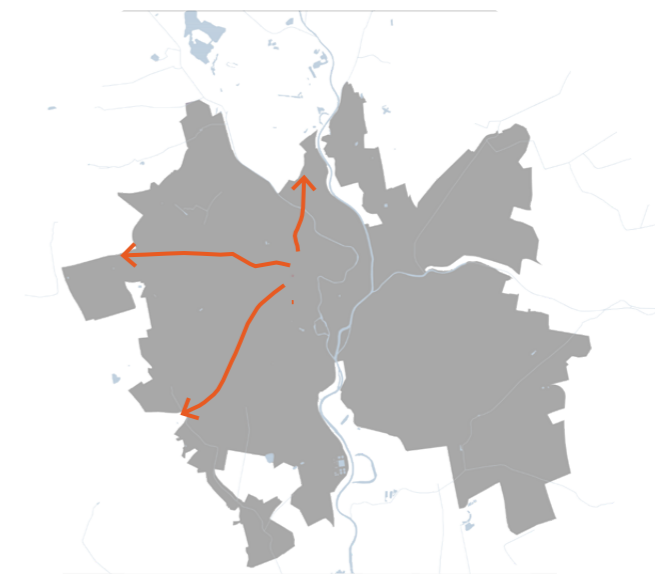
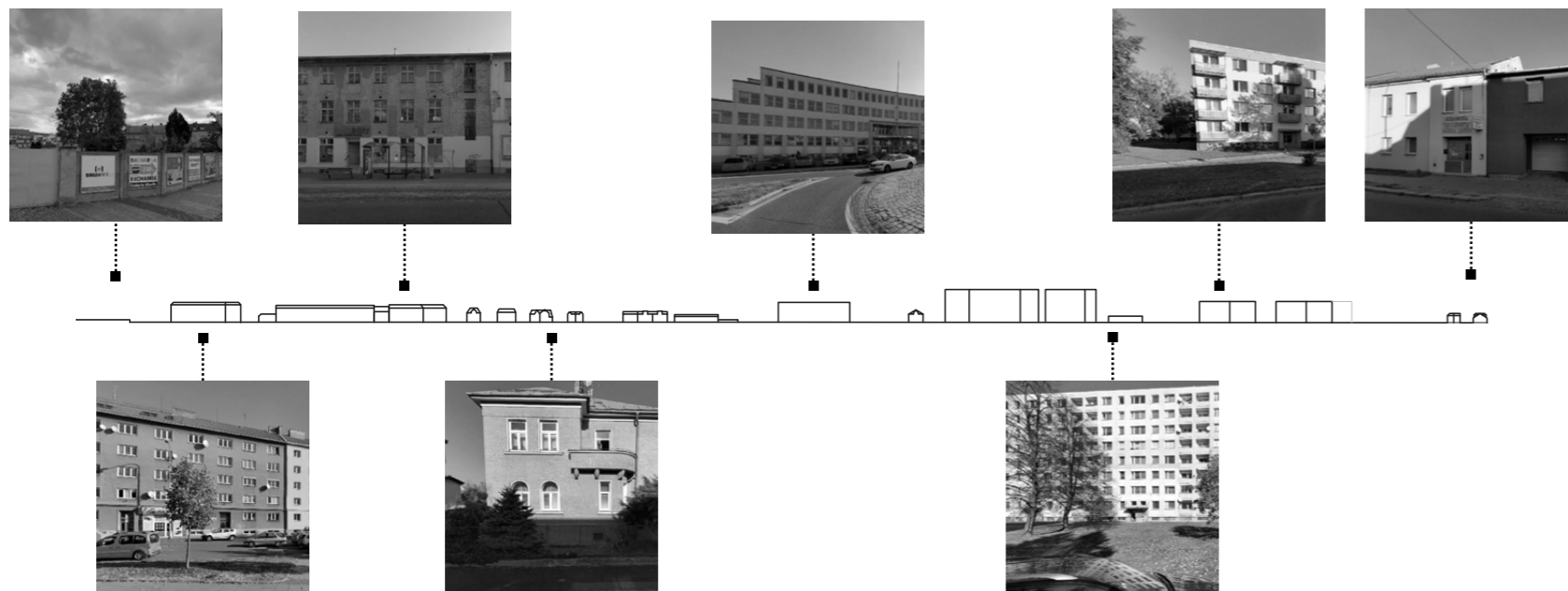
1. CENTRUM - HLAVNÍ NÁDRAŽÍ

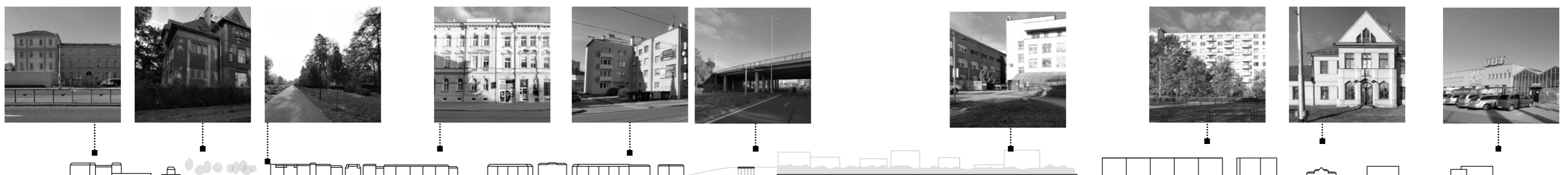
2. CENTRUM - NOVÉ SADY

3. CENTRUM - LAZCE

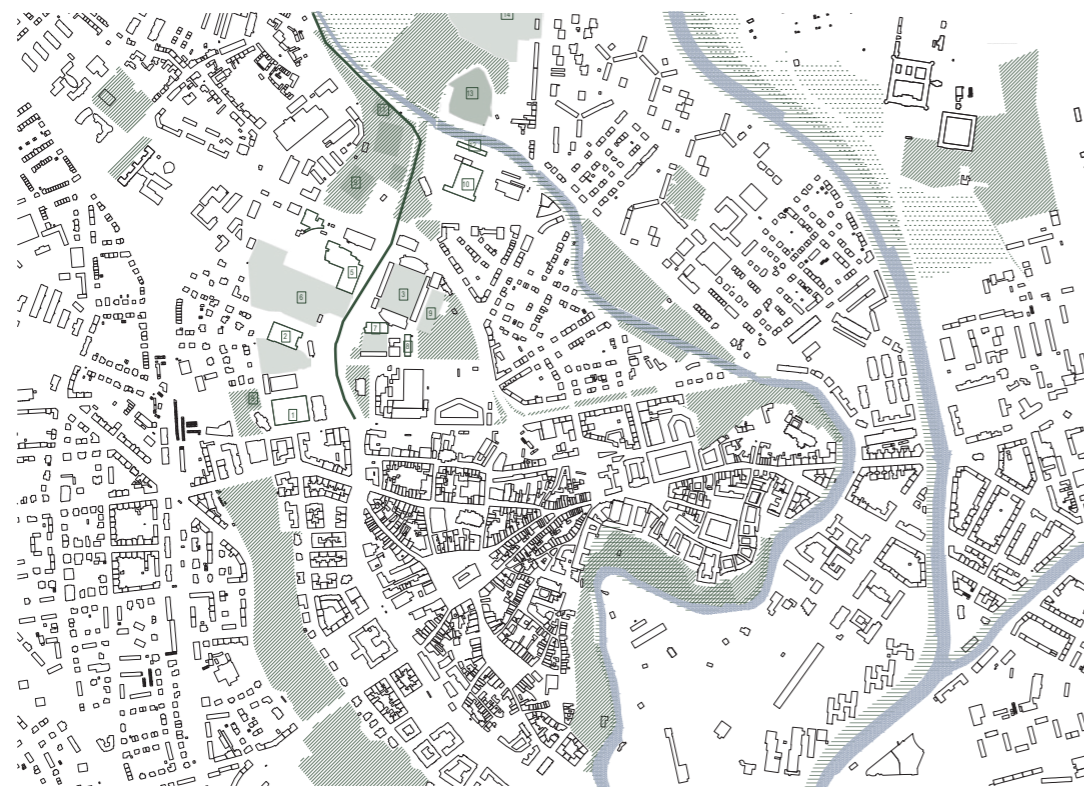

4. CENTRUM - NOVÁ ULICE

5. CENTRUM - NEŘEDÍN

ZELENÁ OSA

Příroda a volný čas

— zelená osa

 MĚSTSKÁ ZELEŇ

 ÚSES

 VENKOVNÍ SPORTOVIŠTĚ

 REKREAČNÍ KRAJINA

1. ZIMNÍ STADION
2. PLAVECKÝ BAZÉN
3. FOTBALOVÝ STADION SIGMA
4. TRÉNIKOVÁ FOTBALOVÁ HŘIŠTĚ
5. SPORTOVNÍ CENTRUM OMEGA
6. DOPRAVNÍ HŘIŠTĚ
7. HÁZENKÁŘSKÝ KLUB
8. KUŽELKOVÝ KLUB
9. TENISKOVÉ KURTY
10. SPORTOVNÍ HALA - VOLEJBAL, BASKETBAL
11. BEACH VOLEJBAL
12. LODĚNICE
13. LANOVÉ CENTRUM
14. BASEBALLOVÉ HŘIŠTĚ

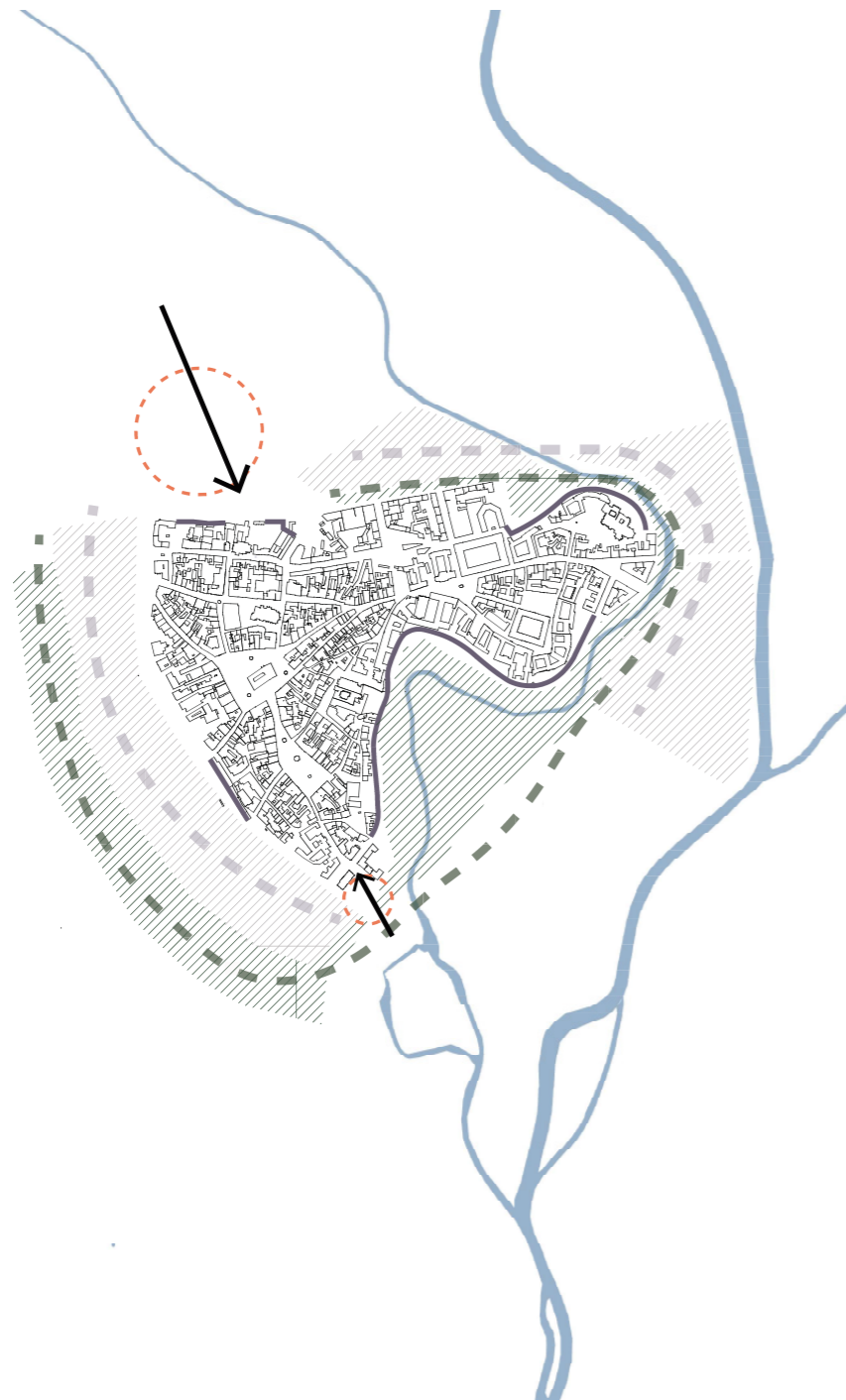
ČERVENÁ OSA

Ekonomická/ zábavní osa

 PODNIKY

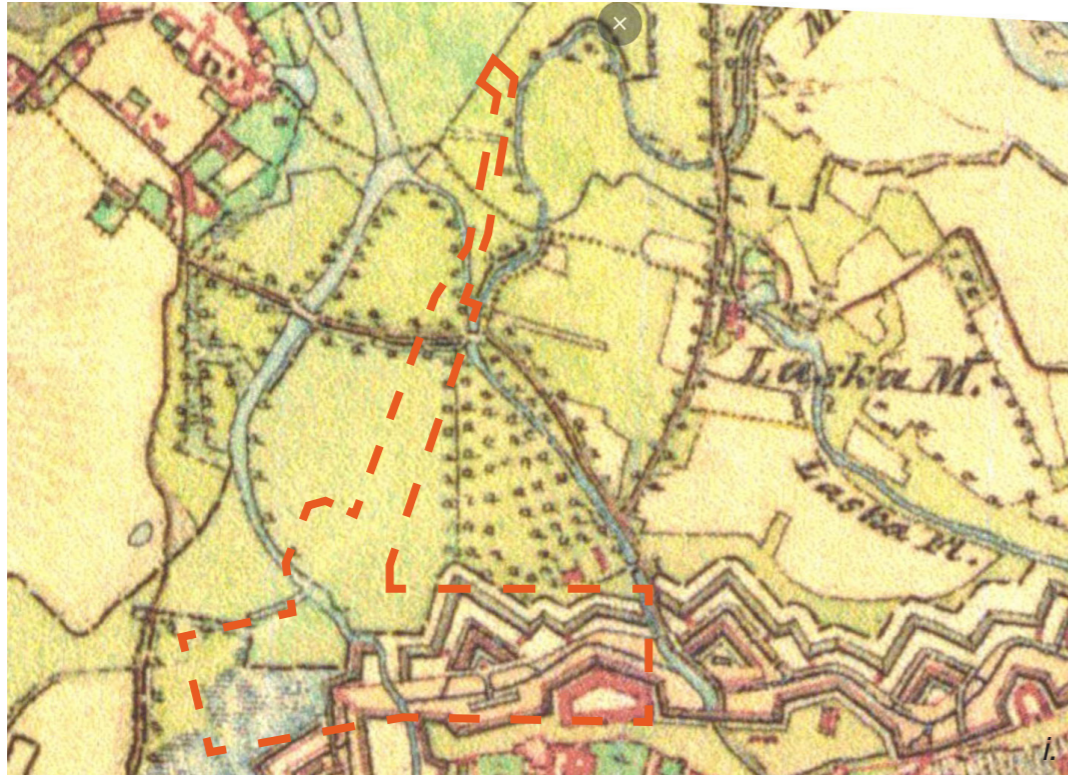
 DIVADLA, MUZEA

 OBLASTI OVLIVNĚNÉ ŽIVÝM PARTEREM

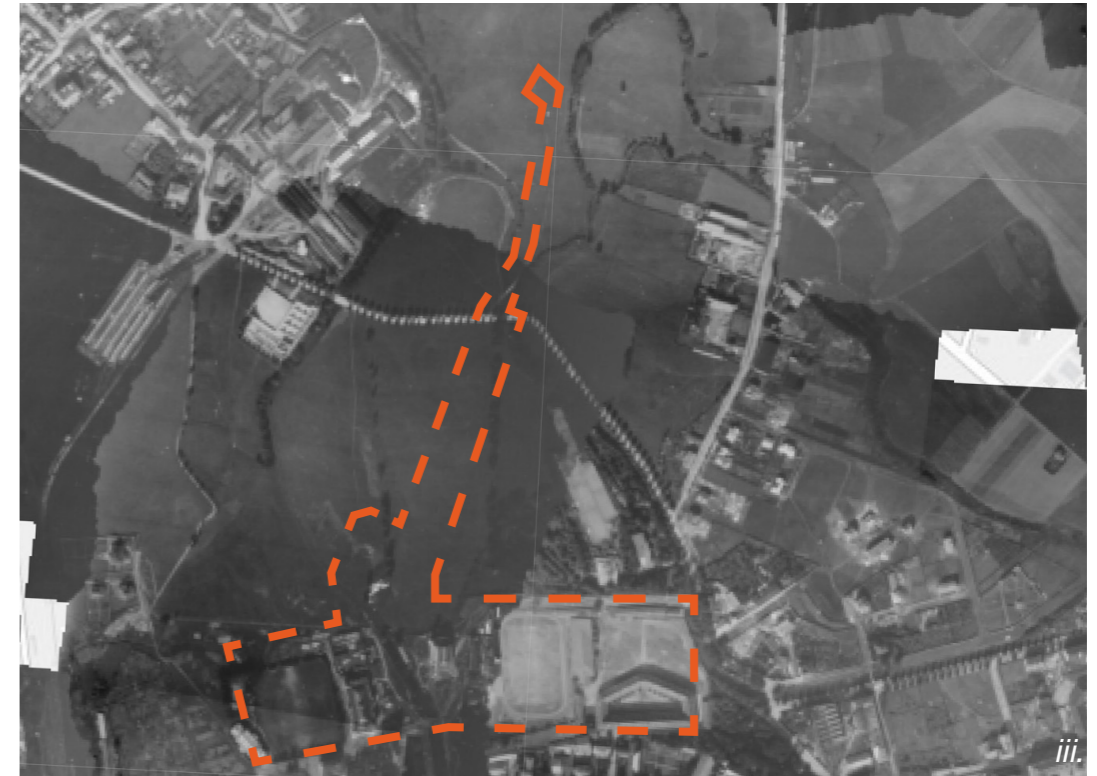

SHRNUTÍ

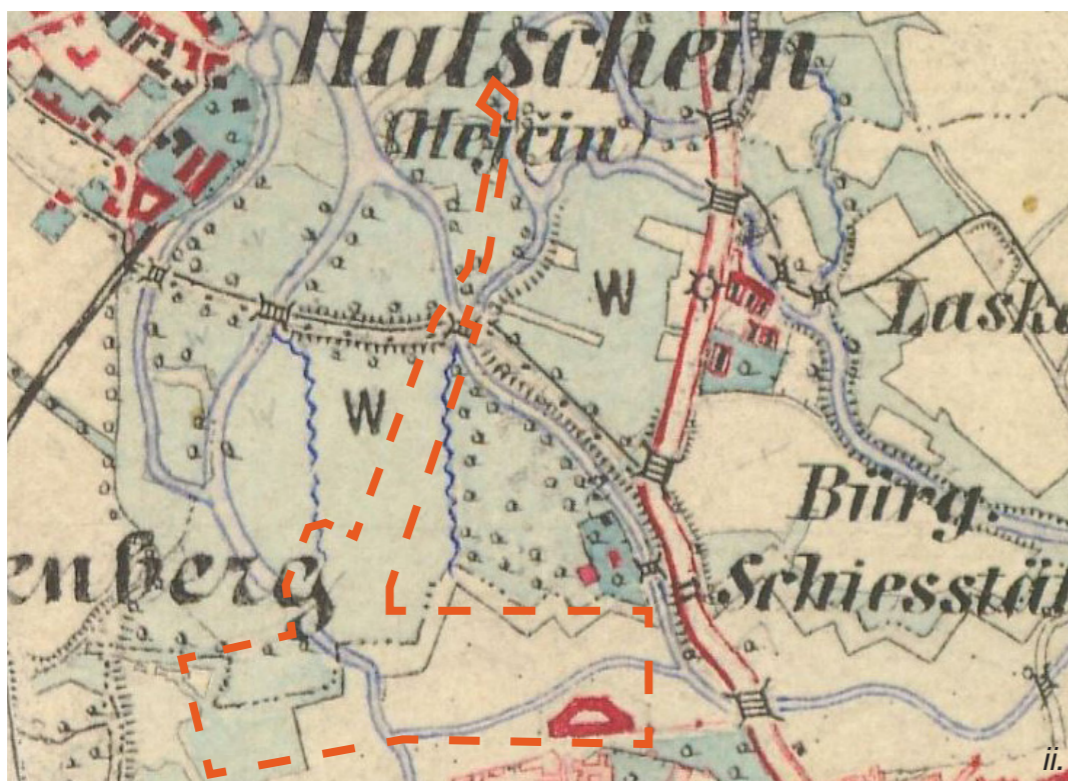
Historické centrum, které i v dnešní době tvoří nejživější část města je sevřené prstenci vycházejícími z pozice barokních hradeb. Prvním z nich je samotný pozůstatek hradby, druhým je okruh zeleně kolem centra, třetím bloková zástava a především vilová zástavba s oplocenými neprůchozími zahrádkami. Tyto hradby determinují přístup do centra (většinou na místech historických cest a bran) a jeho uzavřenost. Na většině míst sleduje cesta k danému bodu přístupu opakující se rytmus zahušťování a zvyšujícího se stáří zástavby. Narušen je pouze na několika místech – v oblasti tržnice a v především v severní části města, kde se nachází rozlehlé sportovní areály.

II. vojenské mapování 1836-1852

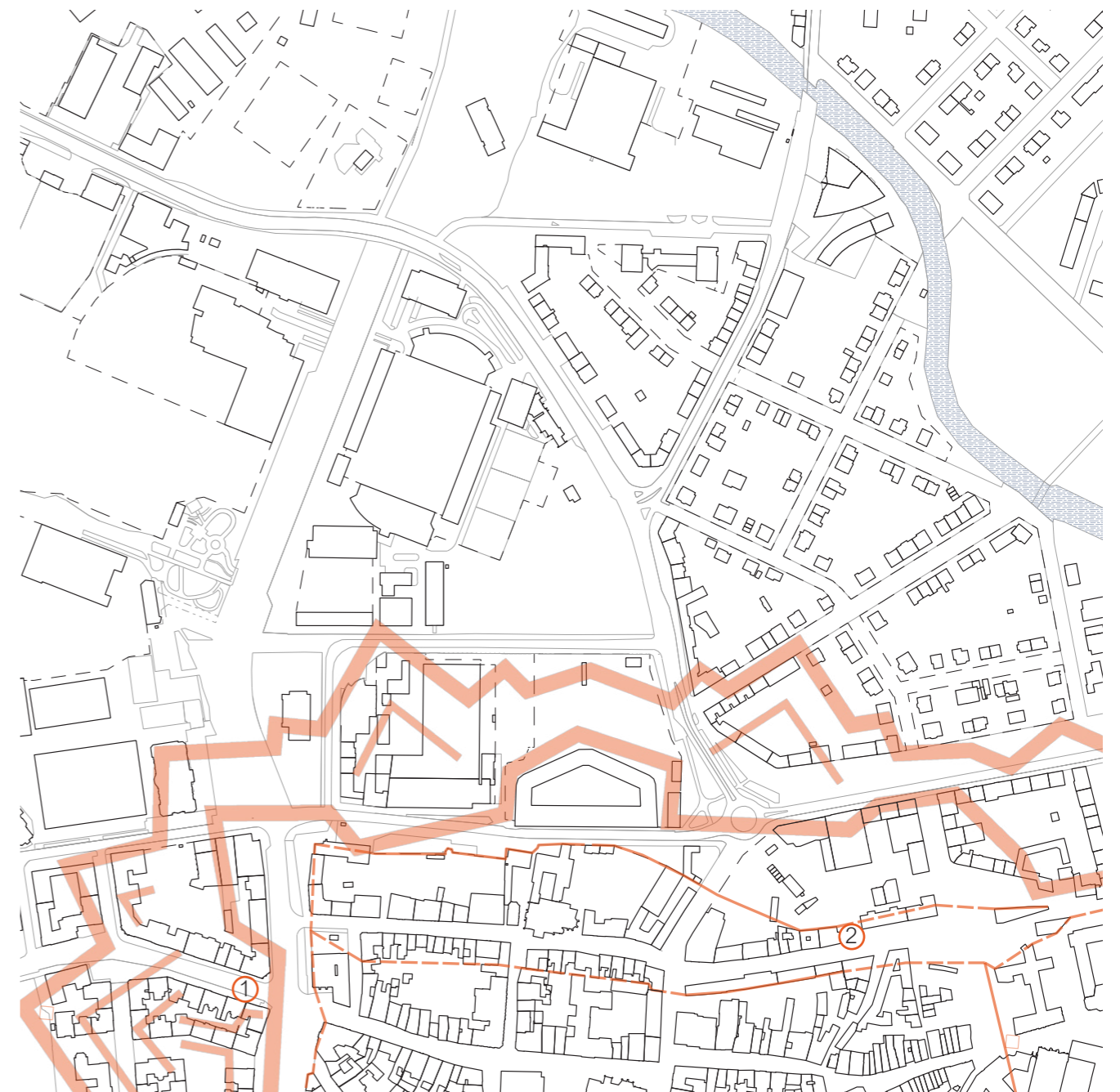
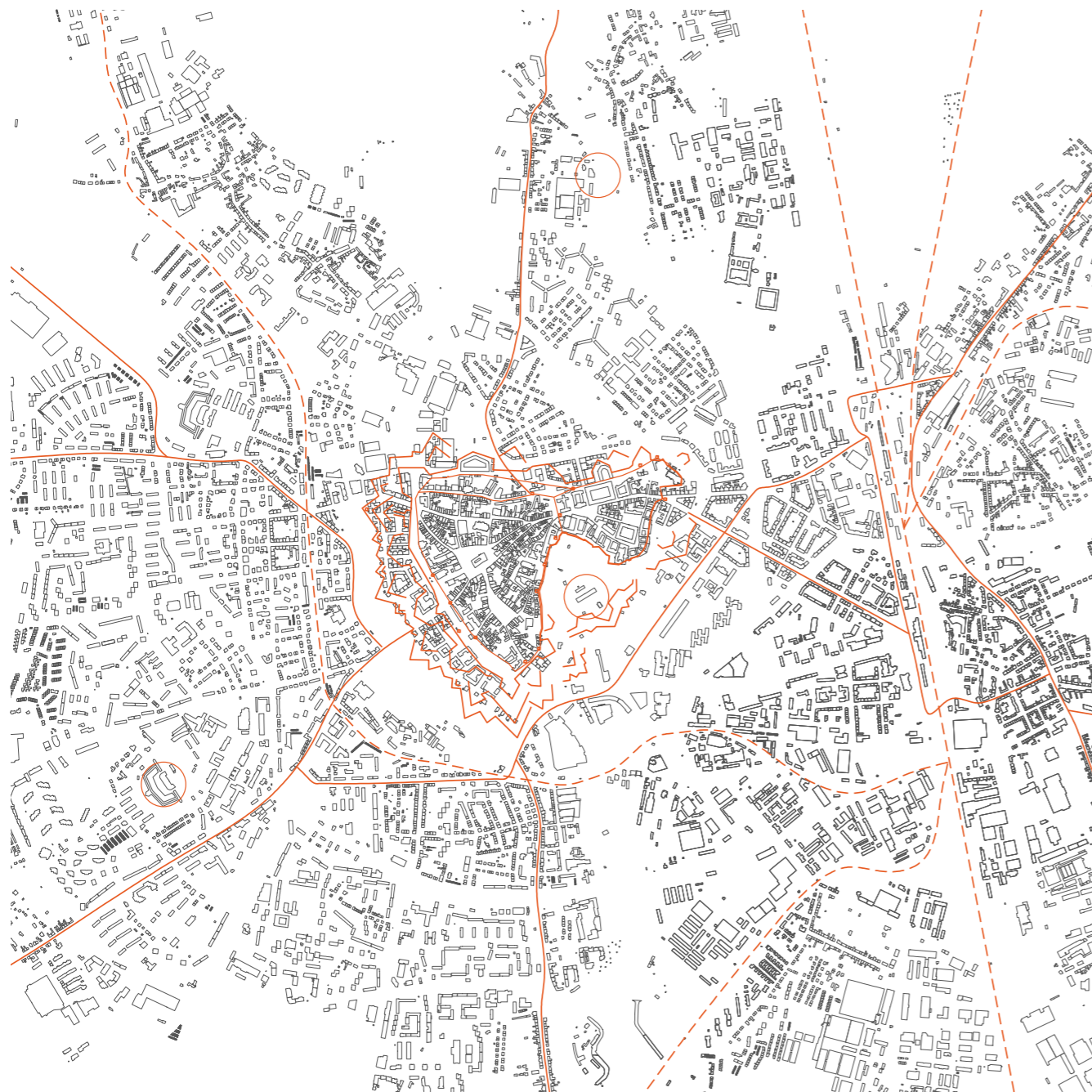
1927

III. vojenské mapování 1876-1878

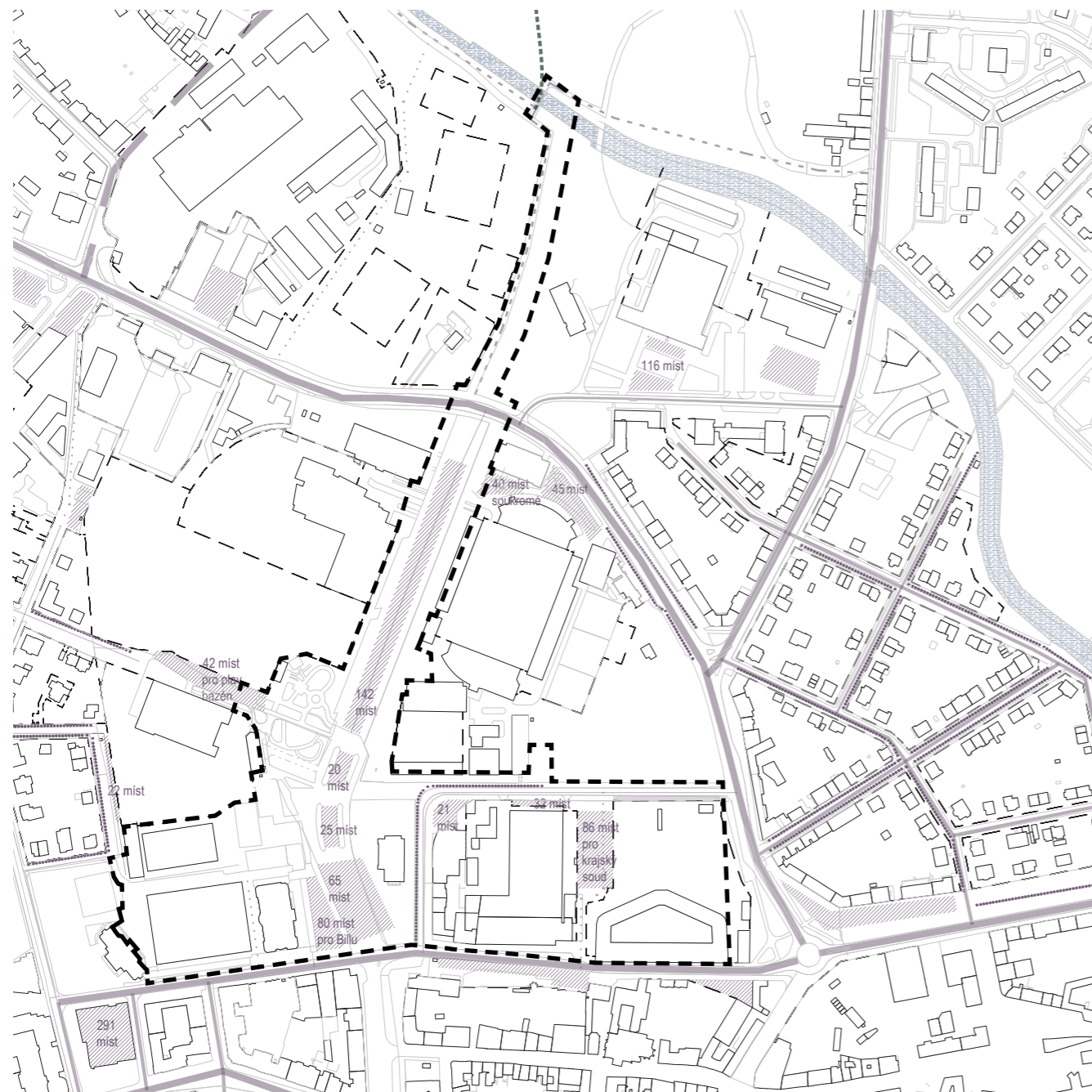

1971

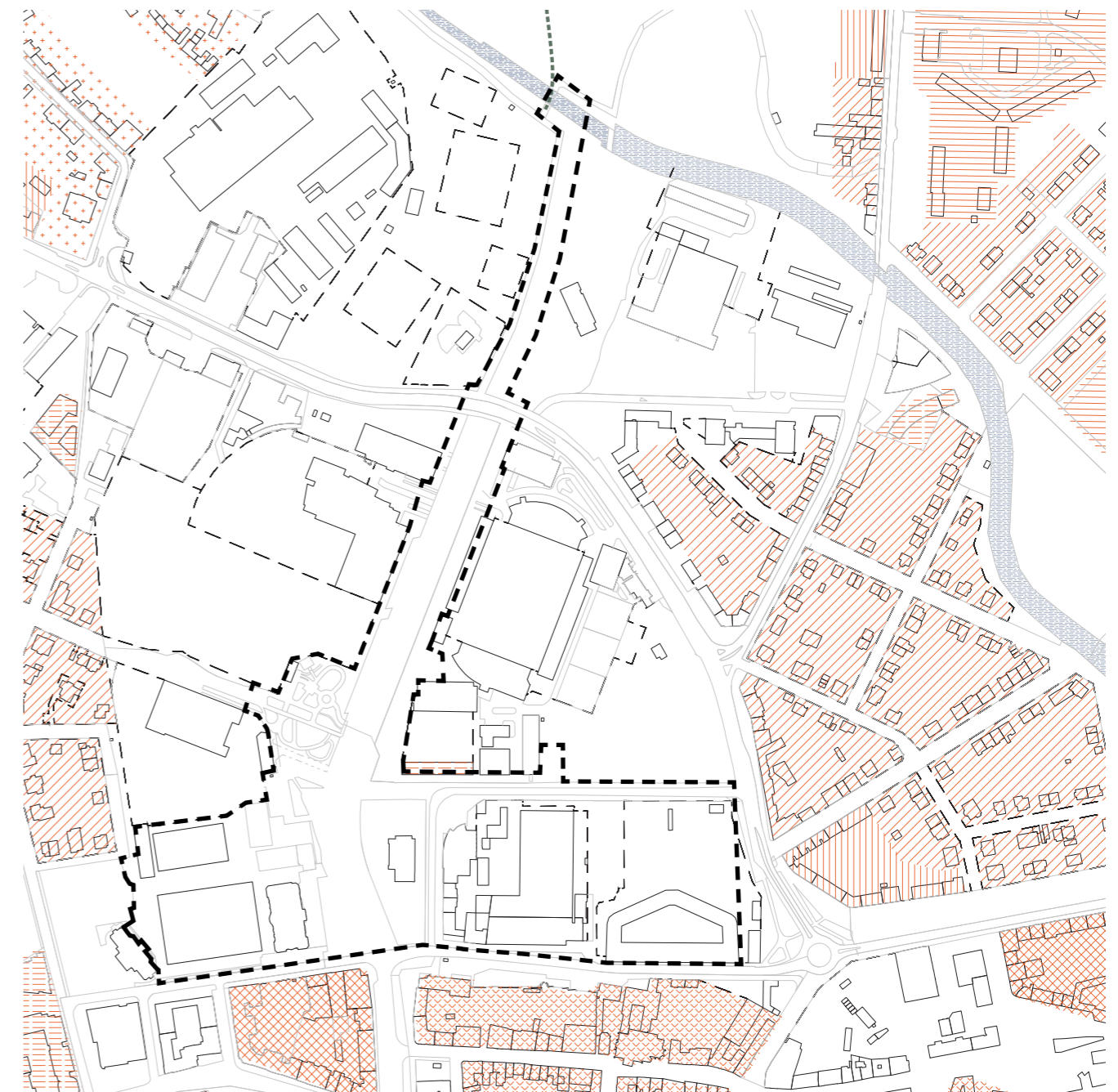
- BAROKNÍ HRADBY
- STŘEDOVĚKÉ HRADBY ZACHOVALÉ
- STŘEDOVĚKÉ HRADBY ZBOURANÉ
- PŮVODNÍ UMÍSTĚNÍ LITOVELSKÉ BRÁNA
- ZBOURANÁ ROHELSKÁ BRÁNA

DOPRAVA OSOBNÍ

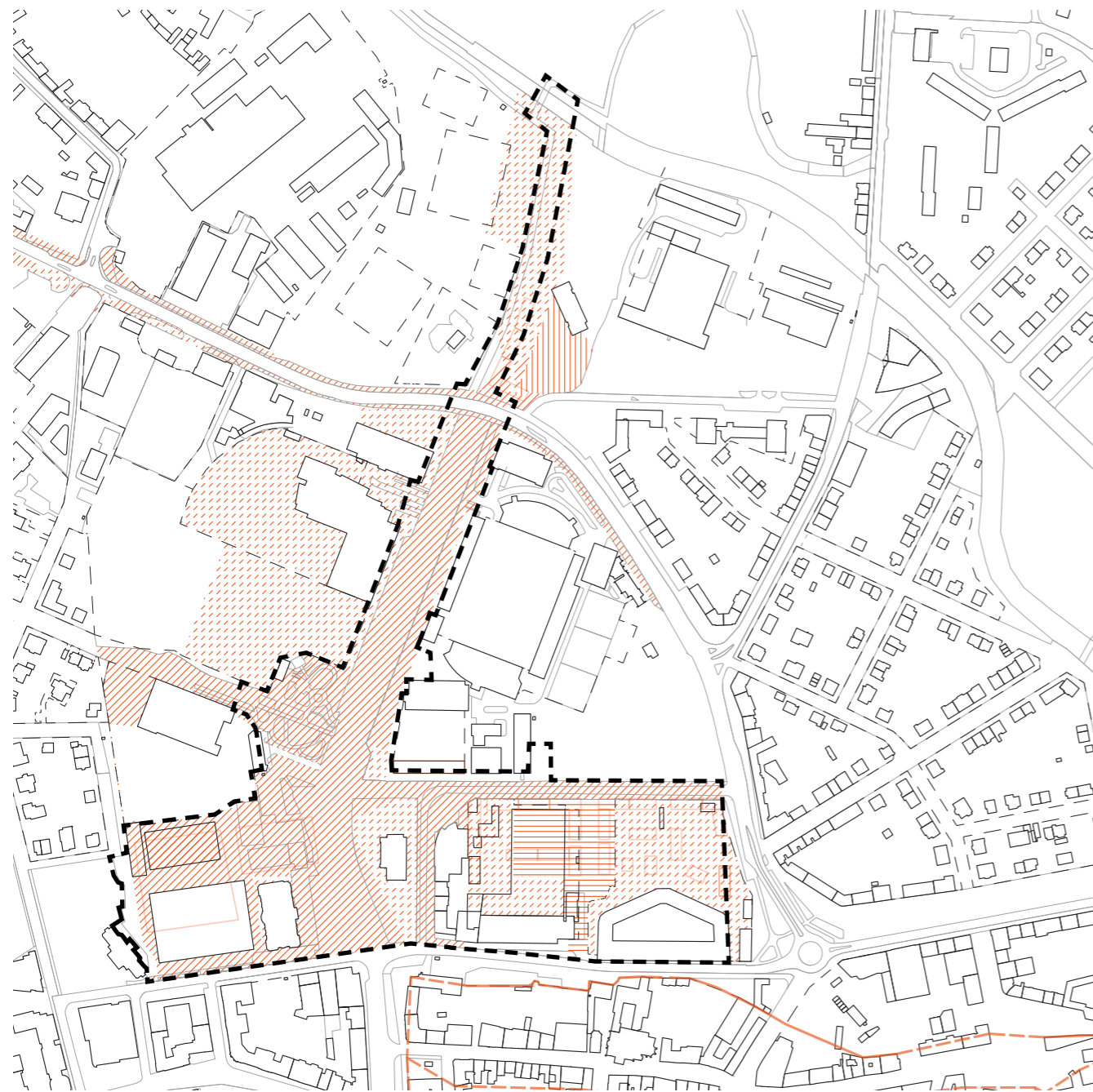
	PARKOVACÍ PLOCHY		PĚŠÍ PRŮCHOD
	SILNICE SBĚRNÁ		CYKLOSTEZKA
	SILNICE OBSLUŽNÁ		
	ZKLIDNĚNÁ ZÓNA 30 km/hod		
	PODÉLNÉ PARKOVÁNÍ V ULICI		

TIPOLOGIE OBYTNÉ ZÁSTAVBY

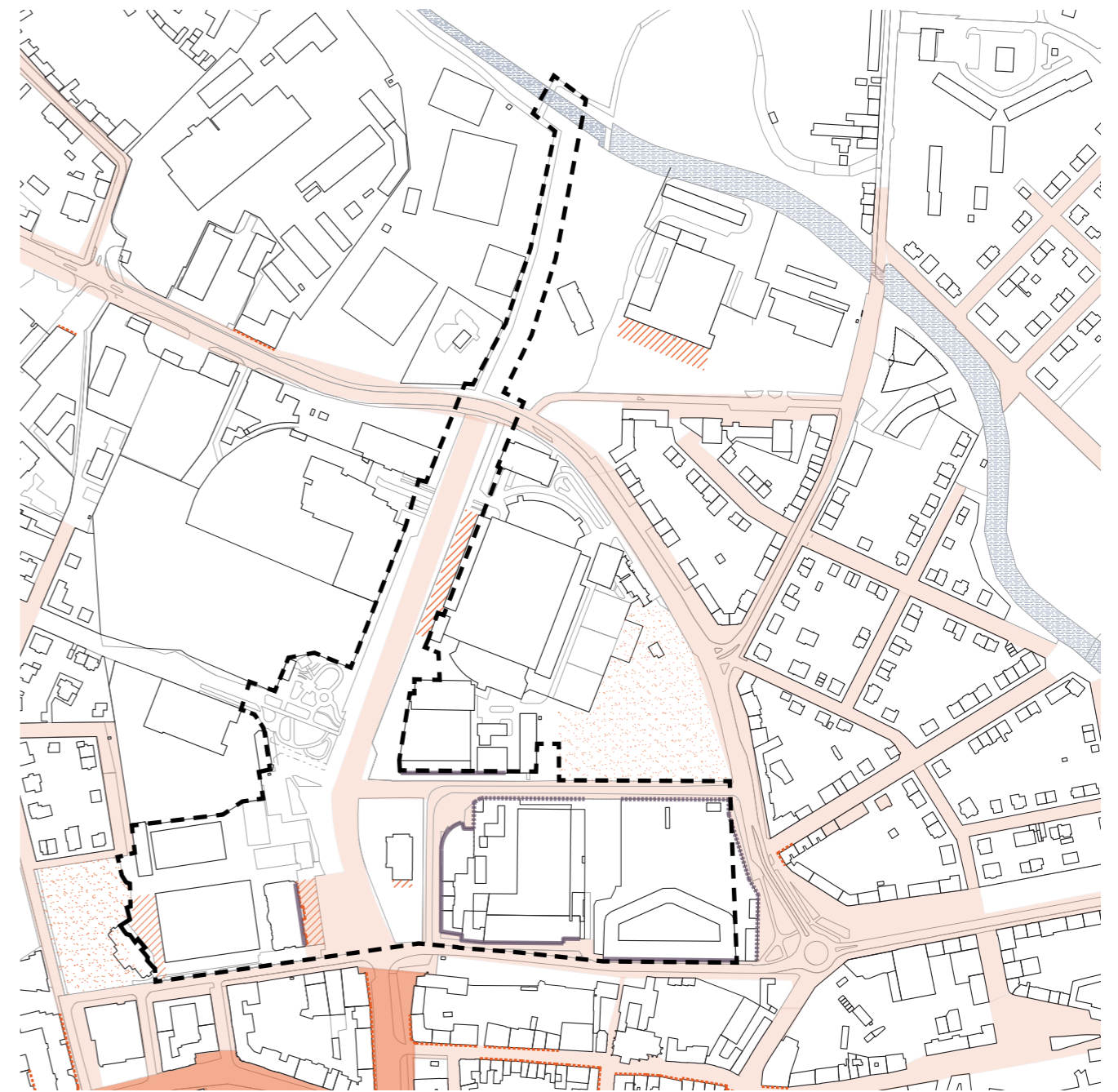
	VILOVÁ ZÁSTAVBA		BYT. ZÁSTAVBA 70. 80. LÉTA
	BLOKOVÁ ZÁSTAVBA DO 19. STOL		BYT. ZÁSTAVBA 90. LÉTA
	BLOKOVÁ ZÁSTAVBA 19. STOL		VESNICKÁ ZÁSTAVBA
	BYT. ZÁSTAVBA 50. 60. LÉTA		

VLASTNICTVÍ

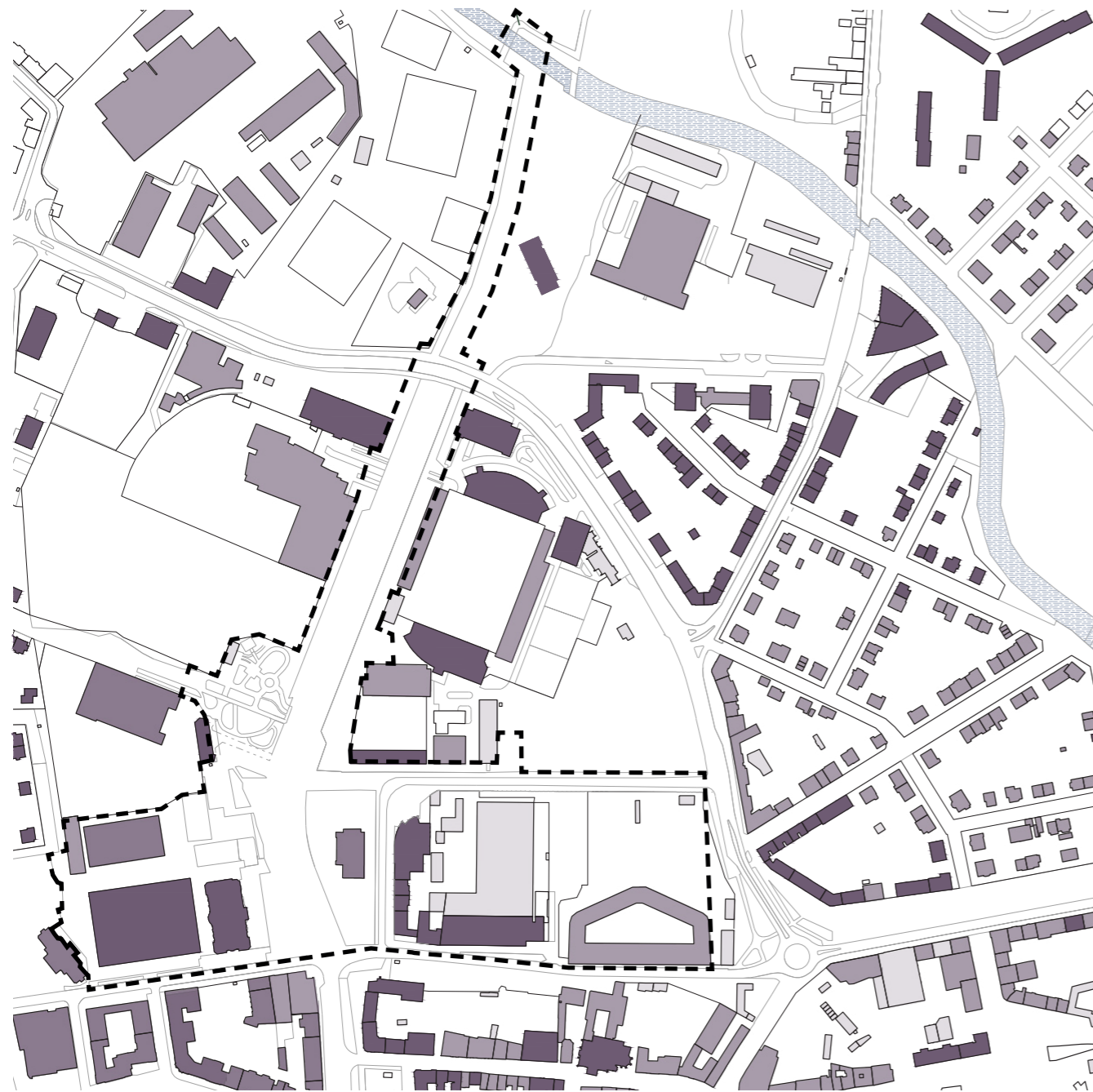
- STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC
- UNIVERZITA PALACKÉHO
- SOUKROMÝ VLASTNÍK
- ČR, VE SPRÁVĚ KRAJSKÉHO SOUDU

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

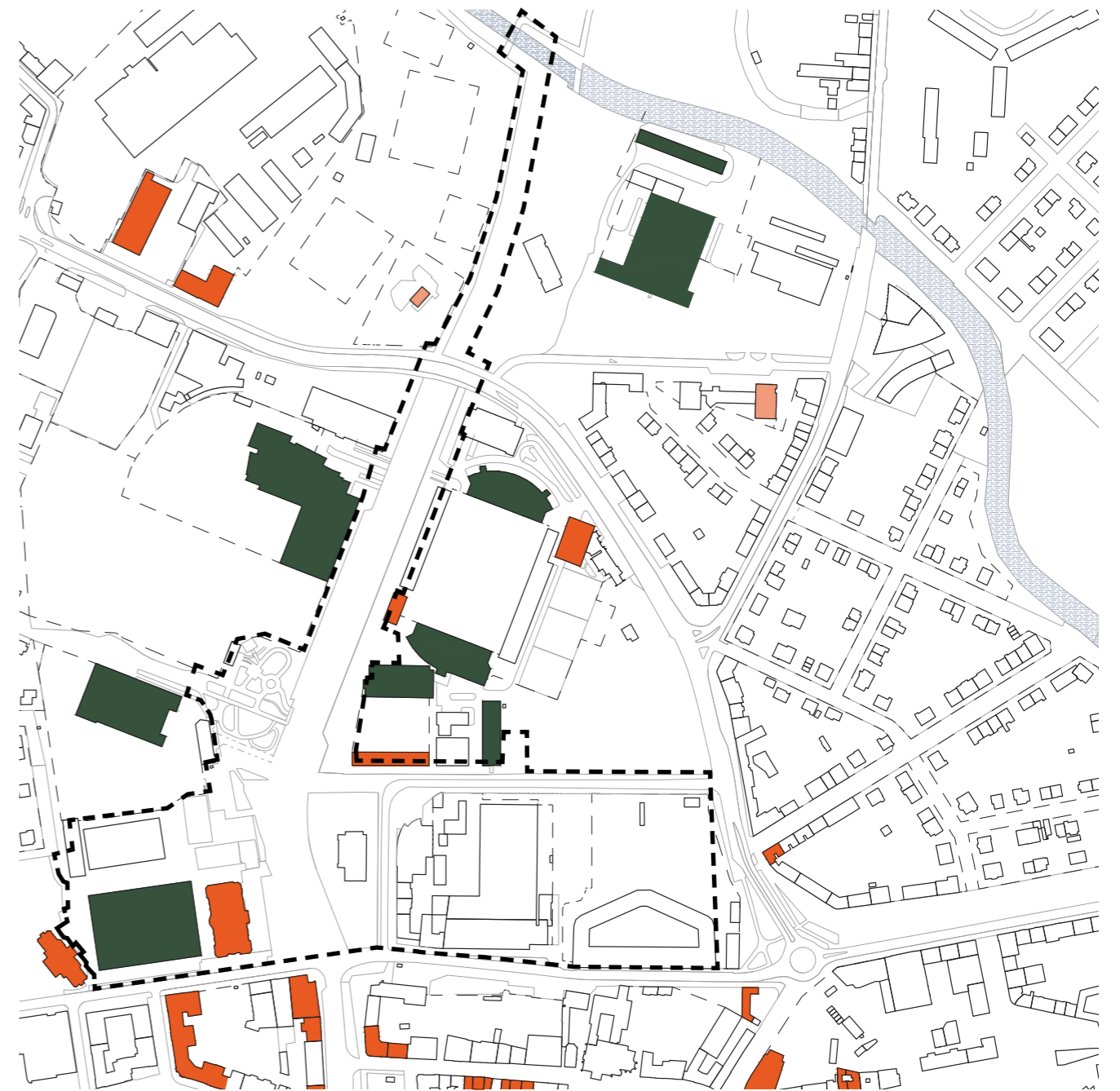
- VÝZNAMNÝ PŘEDPROSTOR
- VÝZNAMNÁ ULICE
- ULIČNÍ SÍŤ
- PARK
- ŽIVÝ PARTER
- ULIČNÍ ČÁRA V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ - STABILNÍ
- ULIČNÍ ČÁRA V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ - K PŘEMĚNĚ

PODLAŽNOST

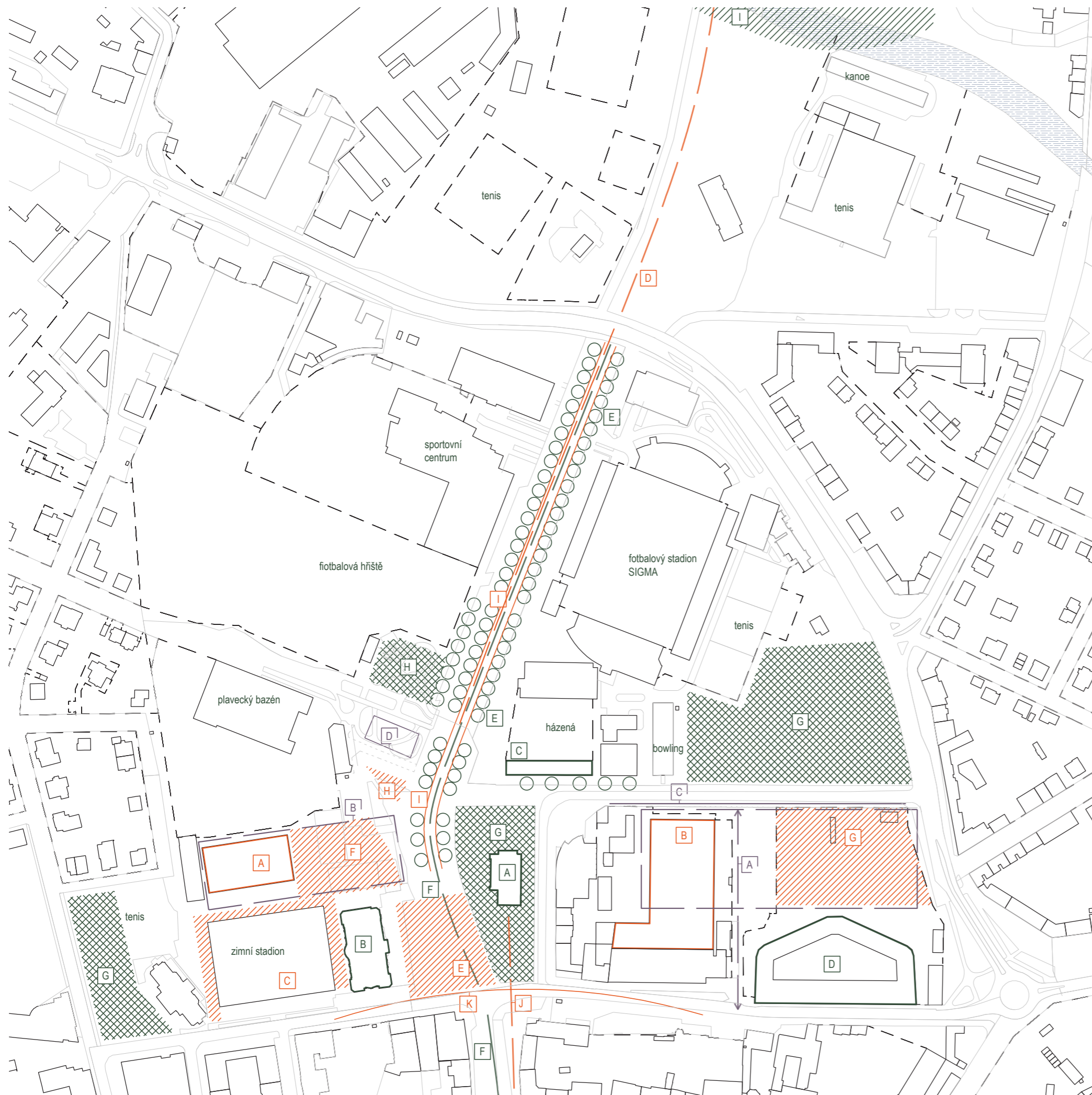

- 1 NP
- 2 - 3 NP
- 4 - 5 NP
- 6+ NP

VYBAVENOST

- KOMERCE
- VZDĚLÁNÍ
- SPORT

STRENGTHS

- body
- A. Husův sbor
- B. Slovanský dům - společenský sál, samoobsluha
- C. bytový dům ul. U Stadionu
- D. barokní kasárny
- linie:
- E. stromořadí ulice Legionářská a U Stadionu
- F. urbánní osa třída Svobody + pokračování ulicí Legionářská
- plochy:
- G. parky - ASO, u Husova sboru, za zimním stadionem
- H. dopravní hřiště
- I. zeleň rekreační krajiny sportoviště

WEAKNESSES

- body
- A. bývalá hala motokár
- B. pneuservisy v ulici U Stadionu
- C. špatný technický stav zimního stadionu a jeho okolí
- linie
- D. přerušení urbánní osy na konci ulice Legionářské bez logického vyústění na konci
- plochy:
- E. přerušení urb. osy z třídy Svobody parkovištěm
- F. nevyužité plochy u zimního stadionu
- G. nevyužité plochy za barokními kasárnami
- H. zbytkové plochy zeleně
- I. parkování v ulici Legionářská - zabrání ploch parkováním
- J. absence osy k Husovu sboru
- K. přechod přes vytíženou komunikaci

OPPORTUNITIES

- linie:
- A. přímé propojení ulice Studentská a U Stadionu
- plochy:
- B. prostory u zimního stadionu
- C. prostory v ulici U Stadionu
- D. prostory pro veřejná sportoviště

THREATS

- záplavové území
- parkování - zabrané plochy/ nedostatek
- nárazové parkování při sportovních akcích - kapacita fotbal. stadionu: 12 000, zimního stadionu 3 800)

NEGATIVA V ÚZEMÍ

nevhodné využití pozemků v bezprostřední blízkosti centra

využití ulice převážně k parkování

využití volných prostranství k parkování, špatná kvalita povrchů

neudržované průchody, pauperizované prostředí za zimním stadionem

nevyužité chátrající budovy

absence přímého bezbariérového přístupu z ulice Hynaisova

narušení osy průhledu na Husův sbor

zakočení třídy Svobody parkovištěm

POZITIVA V ÚZEMÍ

bytová stavba s potenciálem živého parteru v ulici U Stadionu

cyklostezka v ulici Legionářská

lipová alej v ulici Legionářská

Mlýnský potok

barokní kasárna

Husův sbor

cyklistická stezka podél Mlýnského potoka

volně přístupné dopravní hřiště

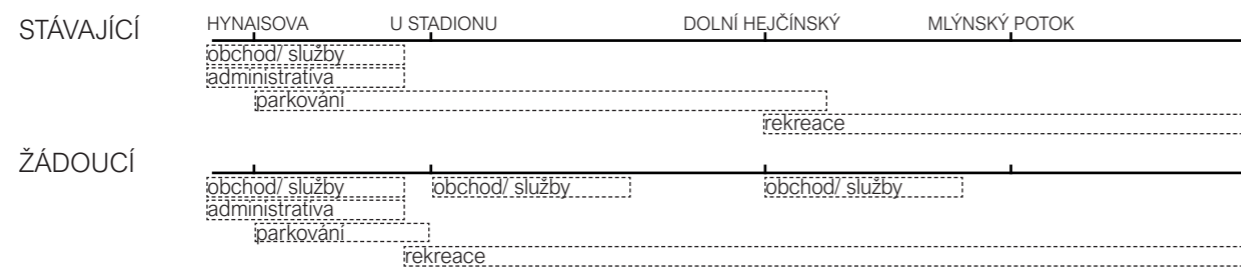
MEZI SIGMOU A OMEGOU

Ulice Legionářská vede v ose bulváru třídy Svobody na sever od centra. Ulice vznikla až v 50. letech, kdy byla vymezena nově umisťovanými sportovními hřišti. Do té doby šlo o prázdné louky, jimiž protékal, dnes již odkloněný, potok. Navzdory své poloze jde spíše než o městskou třídu o osu areálu sportovních staveb. Na ulici je navázána většina významných olomouckých sportovišť, některé nadměstského významu (stadion Sigma, zimní hokejový stadion). Příkladem se zde ještě nachází plavecký bazén, sportovní centrum Omega, nebo házenkářská hřiště. Charakter těchto staveb je spíše soliterní s potřebou okolního volného prostoru. To má za následek malou hustotu zástavby a monotónní prostředí generující pouze malé množství lidí a tak je oblast většinu času opuštěna, vyplněna pouze parkujícími auty. Není tak využit rekreační potenciál, který skýtá mohutná listnatá alej. Nachází se zde velké množství nevyužitých zbytkových ploch, některé zastavěné stavbami s neadekvátním využitím, nebo zabrané parkováním, nelogicky zabírajícím lukrativní prostor v blízkosti centra a je tak podporována pomyslná ostrá a těžko překonatelná hranice mezi živým centrem a mrtvou periferií. Dále nepřehledné prostory, špatný technický stav a velké množství dopravy v klidu snižují atraktivitu území, které má velký potenciál k rekreaci. Olomouc zároveň, jako každé větší město, postrádá kapacity dostupného bydlení pro slabší sociální skupiny a především startovací bydlení pro velké množství absolventů univerzity. V území se nachází několik oblastí, kde by byla vhodná nová výstavba, část z nich ve vlastnictví města.

KONCEPT

- nástroje - hmoty, prostor, děje
- návrhu zeleně
- tramvajová trasa
- vývoj hmoty

DĚJE

NÁSTROJE OBECNÉ - ZÁSADY

zpomalení pohybu

NÁSTROJE KONKRÉTNÍ - NÁVRH

tvorba adekvátních prostorů a jejich vymezení odpovídající hmotou
rozmístění atraktorů

PROSTOR HMOTA

POHYBOVÉ

efektivní

dostupnost MHD - návrh tramvaje
prostupnost území omezením bariér v pohybu
- plošných - nefunkční zelené plácky, parkoviště
- liniových - oplocení, křížení cest
- preference peší a cyklo dopravy - návrh uličního profilu pro tyto složky dopravy

inkluzivní

bezbariérovost
prostory pro všechny věkové kategorie
prostory s neomezeným režimem přístupnosti

bezpečný

omezení automobilové dopravy
čitelnost prostoru
- jasné rozhraní veřejné/neveřejné
- materiálové použití zpevněné/ nezpevněné, pojízdné/pěší

POBYTOVÉ

klimatické

modrozelená infrastruktura

sociální

příležitosti k pobytu, setkávání
bydlení - návrh nových kapacit, ideálně startovací/dostupné bydlení

bezpečné

sociální kontrola - přidáním občanských funkcí, zvýšením počtu vchodů - nová bytová výstavba, živý parter
zrušení nefunkčních ploch (především okolo zimního stadionu)
oprava/nahrazení technicky nevyhovujících budov a prvků

Sídlo je tvořeno ve třech vrstvách: hmotách, prostorech, které vymezují a v dějích které generují. Hmota a prostor jsou pak zpětně ovlivňovány a upravovány ději, které se v nich odehrávají. Děje, které probíhají v řešeném území, nevyužívají naplno potenciál místa s tak výhodnou polohou a přímou návazností na centrum města i příměstskou krajinu. Mým cílem je především oživení prostředí jeho úpravou a vytvořením příležitostí a vhodných podmínek k pohybu. Jako obecné nástroje slouží zásady pro tvorbu přitažlivého prostředí jak pro pohyb, tak pro pobyt, které se konkretizují v přístupech k jednotlivým problémům a jednotlivým lokalitám.

Dějtem, pro který je tento projekt tvořen, je rekreace v ulici Legionářská, která teď slouží především jako parkoviště, v nejlepším jako průchod skrz pauperizovanou část města do krajiny. Záměrem je přeměnit ulici v lineární park, jehož kostrou je lipová alej a ve kterém bude dostatek příležitostí k pobytu a pohybu.

Obecně se návrh týká třech složek, ve kterých se kterými podle stanovených zásad pracuji.

■ **•návrh zeleně**

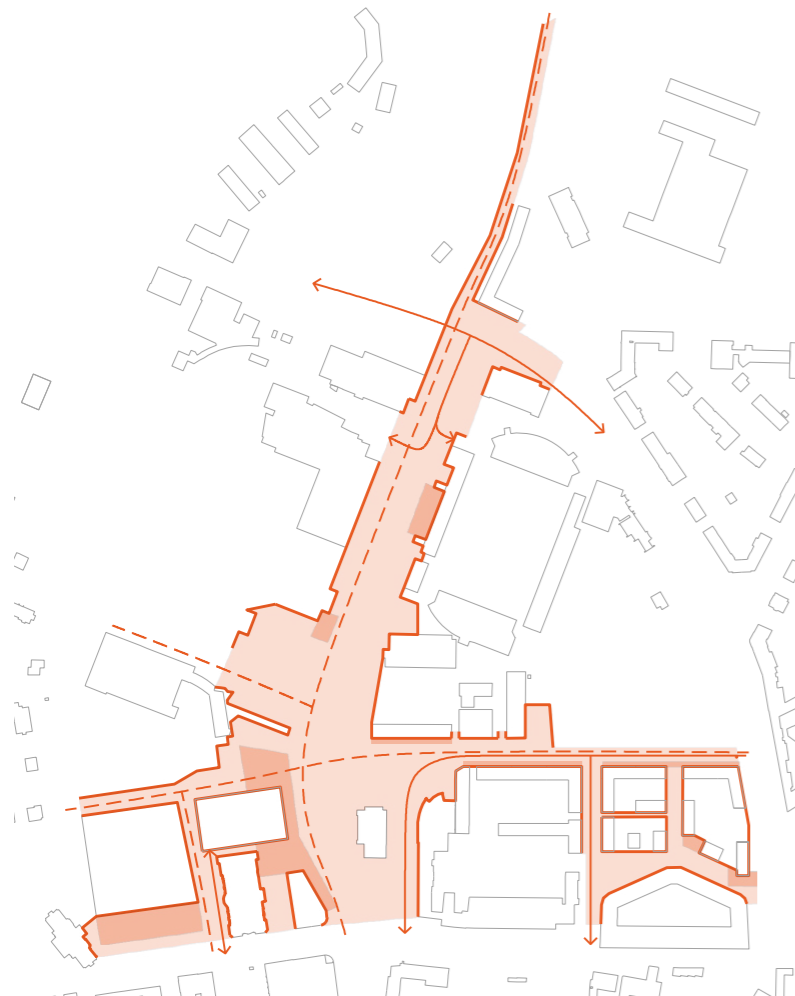
- ta svou proměnou utváří charakter místa na lokální úrovni a propojuje síť parků v okruhu na městské úrovni.

■ **•návrh dopravy**

- podpoření využití městské hromadné dopravy nejpohodlnějším prostředkem, tedy tramvají a přiblížení tak okrajových lokalit Hejčína centru a zároveň zvýšit dostupnost sportovních areálů celoměstského a nadměstského významu.

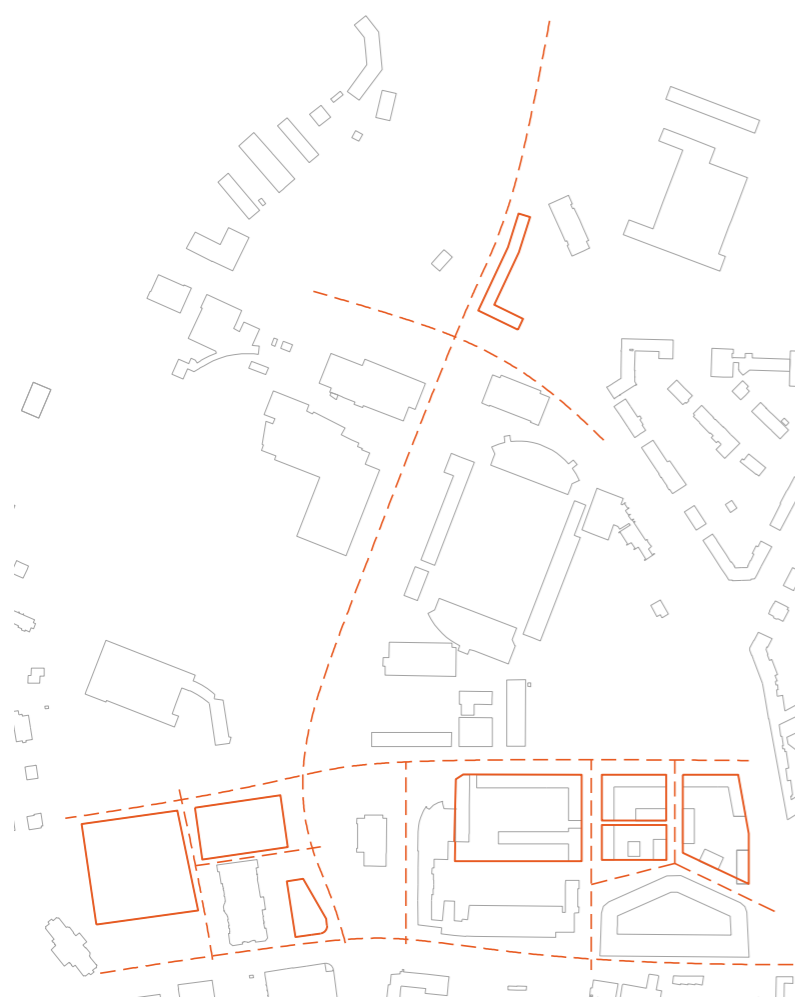
■ **•návrh hmot a veřejných prostranství**

- v pásu bezprostředně navázaném na městské centrum, který tvoří přechod mezi městskou a příměstskou obalstí.

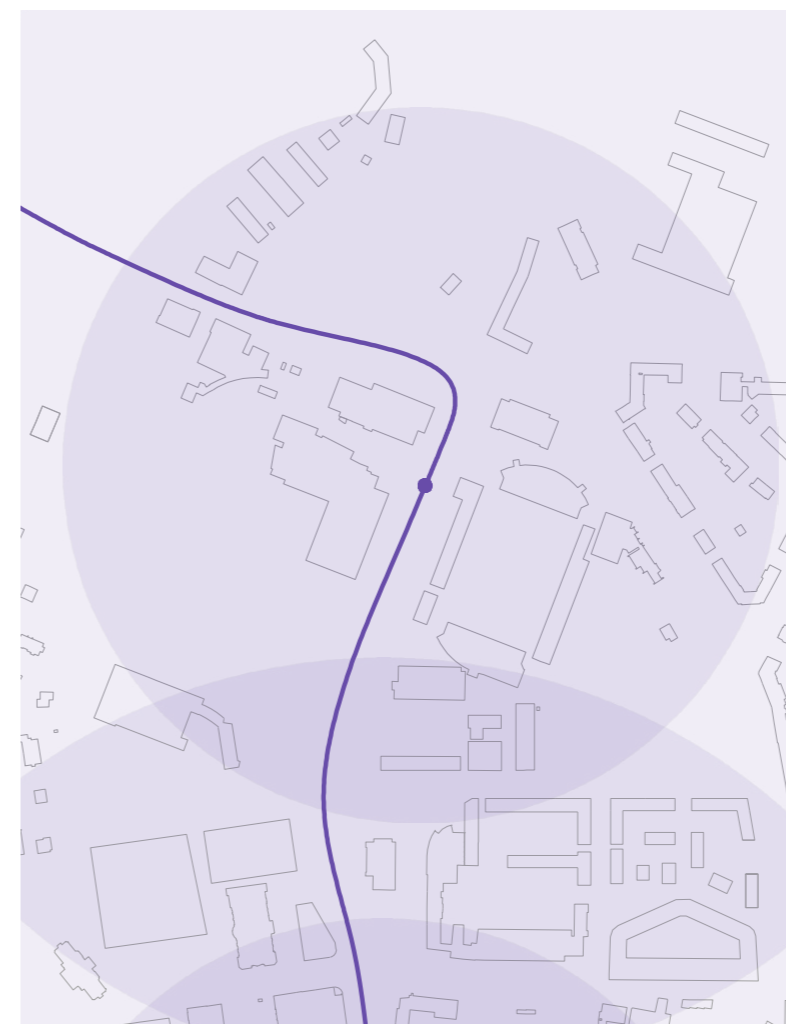
KONCEPT VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

- veřejná prostranství
- místa koncentrace osob
- pevná hranice VP
- pěší trasy na území
- automobilové trasy na území

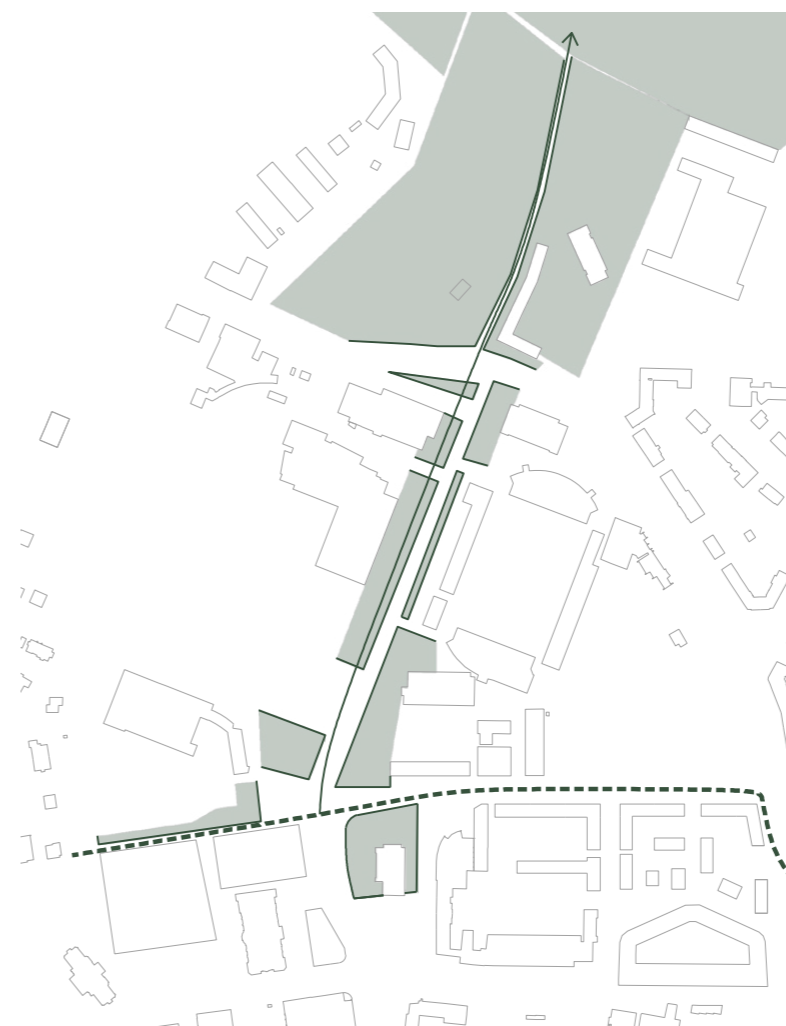
KONCEPT HMOT

- hranice vymezených bloků
- návaznosti uliční sítě na okolí

KONCEPT VEŘEJNÉ DOPRAVY

- vzdálenost 500 m - max dochozí
- vzdálenost 300 m - min mezi zastávkami
- trasa tramvaje

KONCEPT ZELENĚ

- neznepevněné/zelené plochy
- trasa zeleného okruhu

ZELEŇ CELOMĚSTKÝ KONCEPT

 PARK	 ÚSES/CHKO	 CYKLOSTEZKA
 KOMPOVANÁ ZELEŇ	 VENKOVNÍ SPORTOVIŠTĚ	 MORAVSKÁ STEZKA
 VÝZNAMNÝ STROM	 ZELEŇ REKREAČNÍ KRAJINY	 PROTAŽENÍ PĚŠÍ OSY

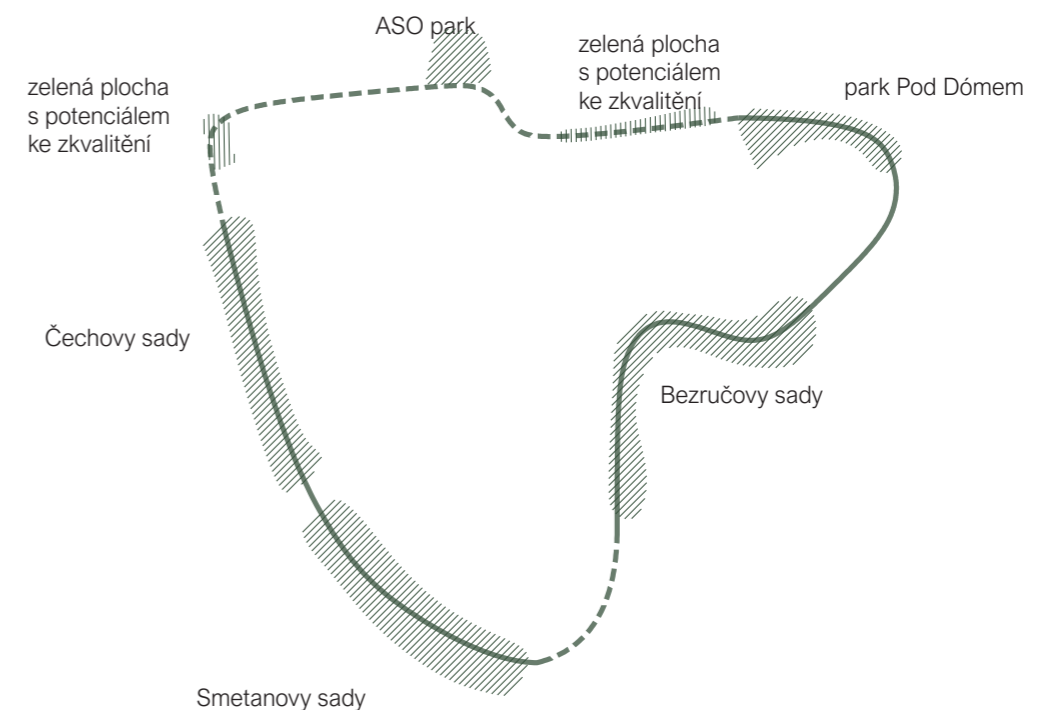
Historické centrum je sevřené neúplným prstencem parků, které se nachází v místech bývalých hradeb. Součástí návrhu je zkompletování tohoto okruhu doplněním potřebnou infrastrukturou (ochranné stromořadí, cyklostezky, pěšin), tak aby bylo možné obejít celý prstenec po „zelené stezce.“

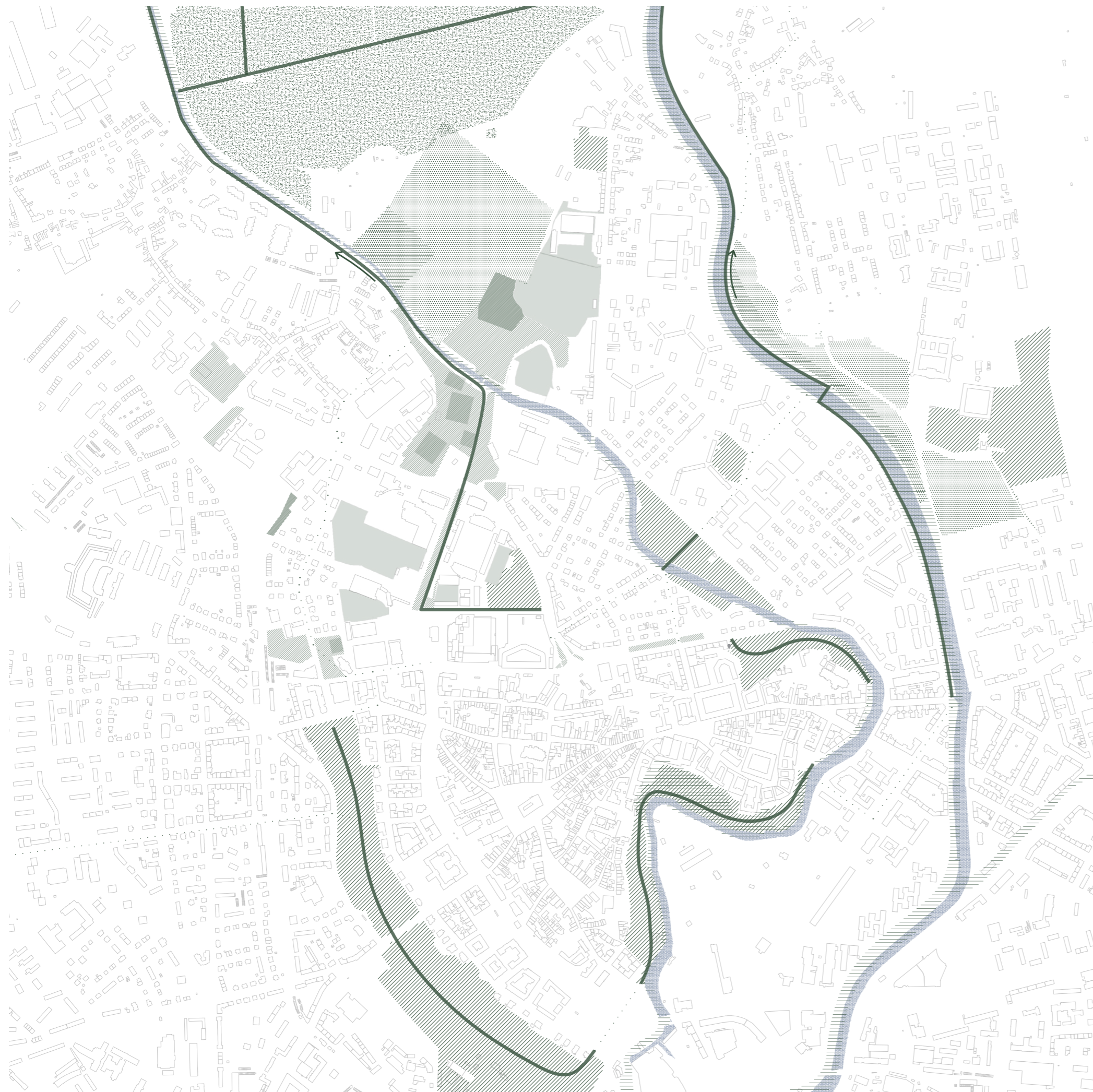
Na severu města začínají cyklostezky a turistické trasy pokračující na sever od Olomouce skrz Litovelské Pomoraví až do Jeseníků (například Moravská cyklostezka (A), trasa vedoucí z Mikulovic u Polských hranic končí v Břeclavi nebo cyklostezka směrem do Šternebrka (B)). V návrhu jsou tyto trasy napojeny na zmíněný zelený okruh – záměrem je pěší/cyklo propojení města s krajinou. Nástup na tuto osu město – příroda začíná v bezprostřední blízkosti centra (za Husovým sborem) a pokračuje na sever jako zelení chráněná a od automobilového provozu oddělená stezka. Po trase se nacházejí různé vzdálené mezníky, poskytující cíl procházky.

1. 450 m - 7 min_ konec ulice Legionářská, zelený klín
2. 850 m - 13 min_ most, Mlýnský potok, treninková dráha
3. 2,10 km - 30 min _ most přes řeku, možnost vrátit se po opačném řehu, Hejčínská inline stezka
4. 3,5 km - 55 min_ rybníky Poděbrady, začátek naučné stezky Litovelské luhy
5. 20 km - 5 hod_ Litovel

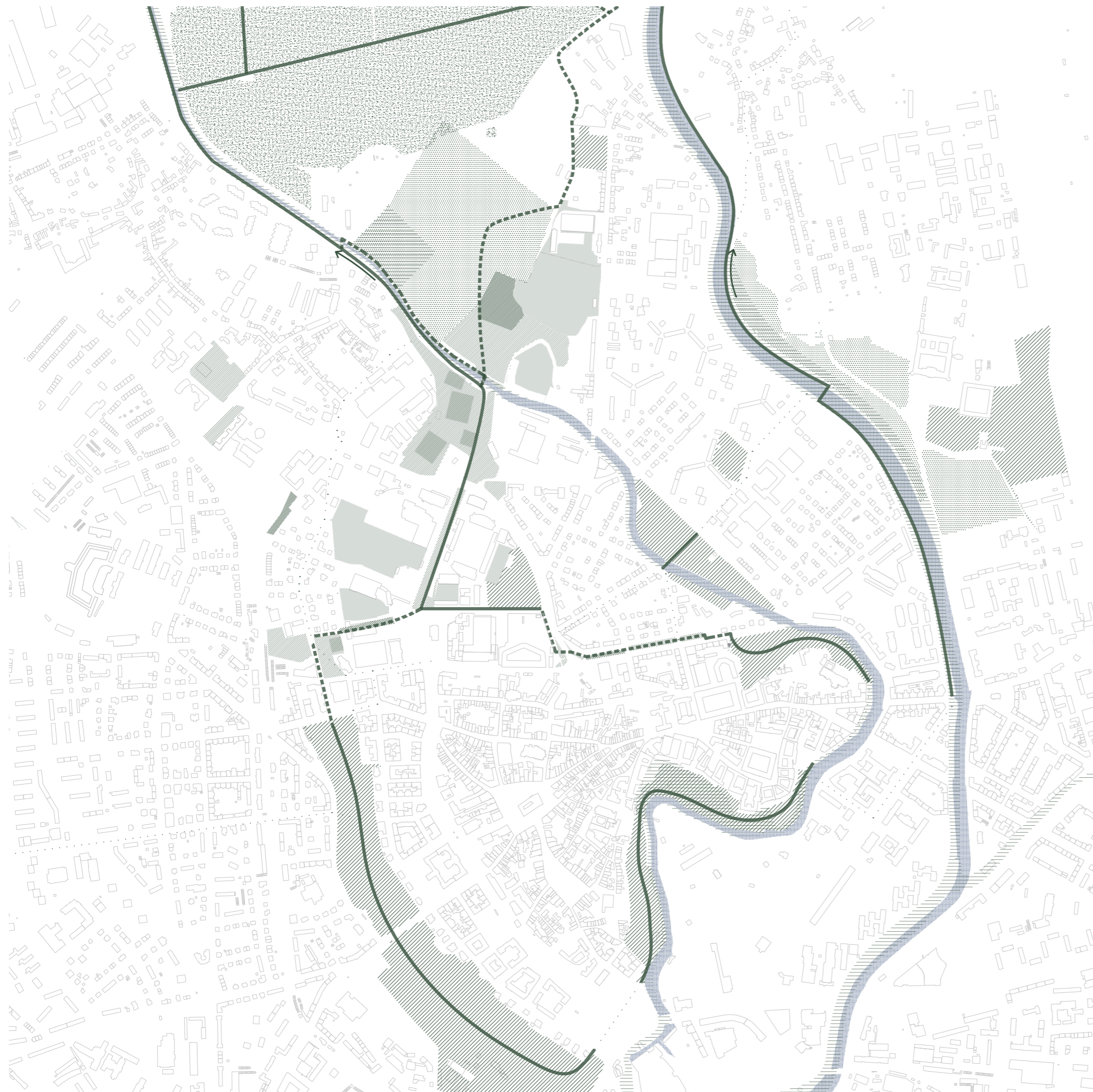
Dále je navrženo pokračování v pěší cesty směrem na sever v ose ulice Legionářská za baseballovým hřištěm až do centra obce Chomutov.

PRINCIP ZELENÉ STEZKY: stezka s vyloučením automobilové dopravy (nebo jejím oddělením) chráněná v co největším množství zeleně, na níž jsou navěšené olomoucké okružní parky. Návrh počítá s doplněním potřebné infrastruktury (pochozích povrchů nebo zeleně - stromořadí) v přerušovaných místech.

- PARK
- NEKOMPOZOVANÁ ZELEŇ
- ÚSES/CHKO
- VENKOVNÍ SPORTOVNÍ PLOCHA
- ZELEŇ REKREAČNÍ KRAJINY
- ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA
- EXISTUJÍCÍ ZELENÁ STEZKA

- PARK
- NEKOMPOVANÁ ZELEŇ
- ÚSES/CHKO
- VENKOVNÍ SPORTOVNÍ PLOCHA
- ZELEŇ REKREAČNÍ KRAJINY
- ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA
- EXISTUJÍCÍ ZELENÁ STEZKA
- NAVRHOVANÁ ZELENÁ STEZKA
- CYKLISTICKÉ PROPOJENÍ VE MĚSTĚ STÁVAJÍCÍ

KONCEPT ULICE LEGIONÁŘSKÁ

Návrh umístění zeleně v ulici Legionářská sleduje koncept přechodu z městského charakteru na přírodní. V každém úseku jsou umísťovány odpovídající prvky. Dalším faktorem je podpora zelenomodré infrastruktury a schopnost prostředí pojmát a regulovat srážkovou vodu.

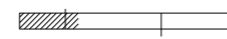
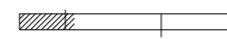
OBJEKTY

STROMY

- SOLITÉR
- STROMOŘADÍ
- BOSKET

ZASAKOVACÍ PLOCHA

- MŘÍŽ
- rozměr 1,6x1,6 m
- MLAT
- TRAVNATÁ PLOCHA
- ZÁHON

PLOCHY

MLAT

TRÁVNÍK

- intenzivní/ extenzivní
- plošný vsak bez retence

KVETOUČÍ ZÁHONY

- kombinované s dešťovými záhony

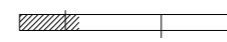
ZATRAVNŮVACÍ DLAŽBA

- parkovací plocha
- zelené polochy na piazzetách

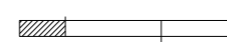
DLAŽBA S ŠIROKOU SPÁROU

- parkovací plocha

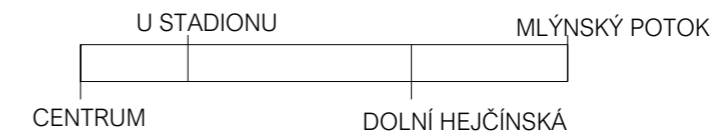

ZELENÉ STŘECHY

- nové bytové domy
- parkovací dům

POLOHA

PŘÍNOSY OPATŘENÍ

Pozitivní efekty (ekosystémové služby jednotlivých krajinných prvků)

Dle VODA VE MĚSTĚ Metodika pro hospodaření s dešťovou vodou ve vazbě na zelenou infrastrukturu*

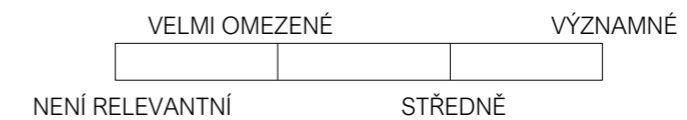
KATEGORIE

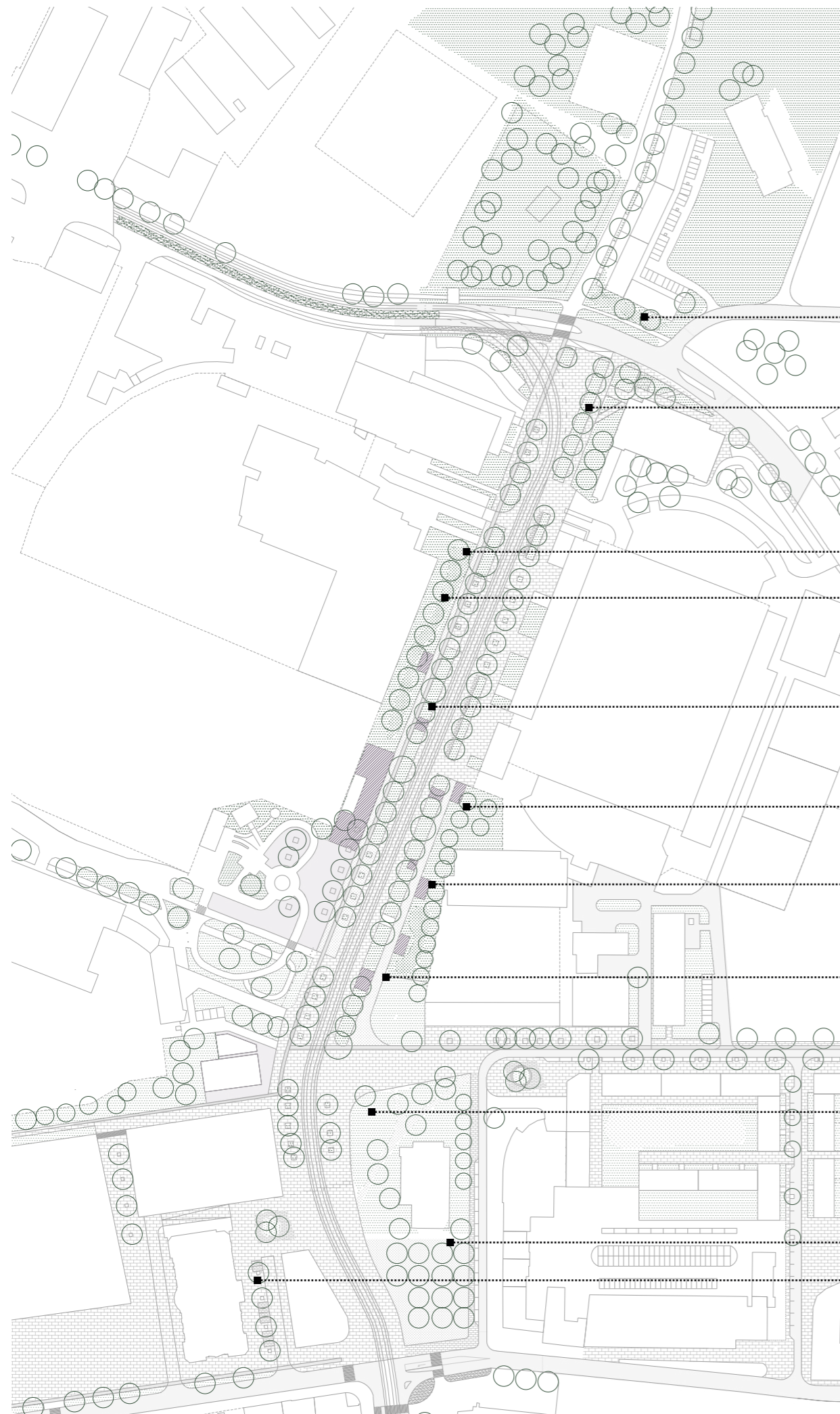
REGULAČNÍ - zadržení vody, regulace odtoku, ochrana před přívalovými dešti, zvyšování kvality vody, regulace eroze, regulace místního klimatu a kvality ovzduší, ukládání uhlíku, protihluková funkce, opylení

ZÁSOBOVACÍ - produkce plodin, dřeva, ostatní biomasy

KULTURNÍ - nárůst estetické hodnoty, rekreační funkce, socializační a vzdělávací

BIODIVERZITA - tvorba biotopu a podpora biodiverzity

ZÁHONY/ EXTENZIVNÍ TRÁVNÍKY

STROMY V TRAVNATÉM PÁSU
- úprava okolí stávajícího stromu s jeho
minimálním narušením

DOPLNĚNÍ STÁVAJÍCÍ ALEJE

DEŠŤOVÉ ZÁHONY
- umístěné tak aby neohrožily stávající stromy
nebo základy okolních budov

STROMY V TRAVNATÉM PÁSU

ZÁHONY/ EXTENZIVNÍ TRÁVNÍKY
- doplněné dešťovými záhony

ODPOČÍVADLA

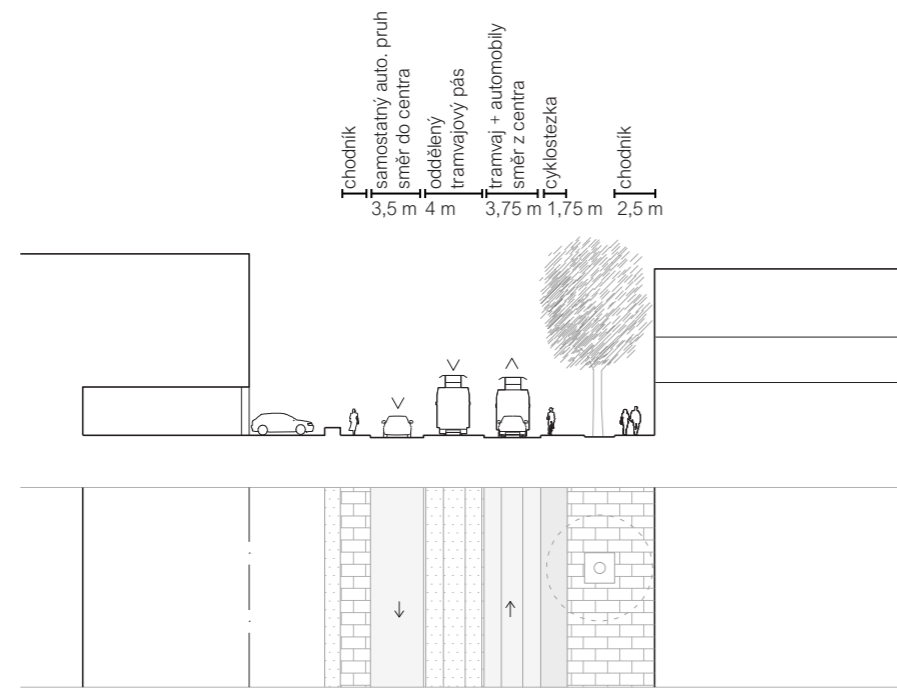
MLATOVÉ CESTY

TRÁVNÍK INTEZIVNÍ

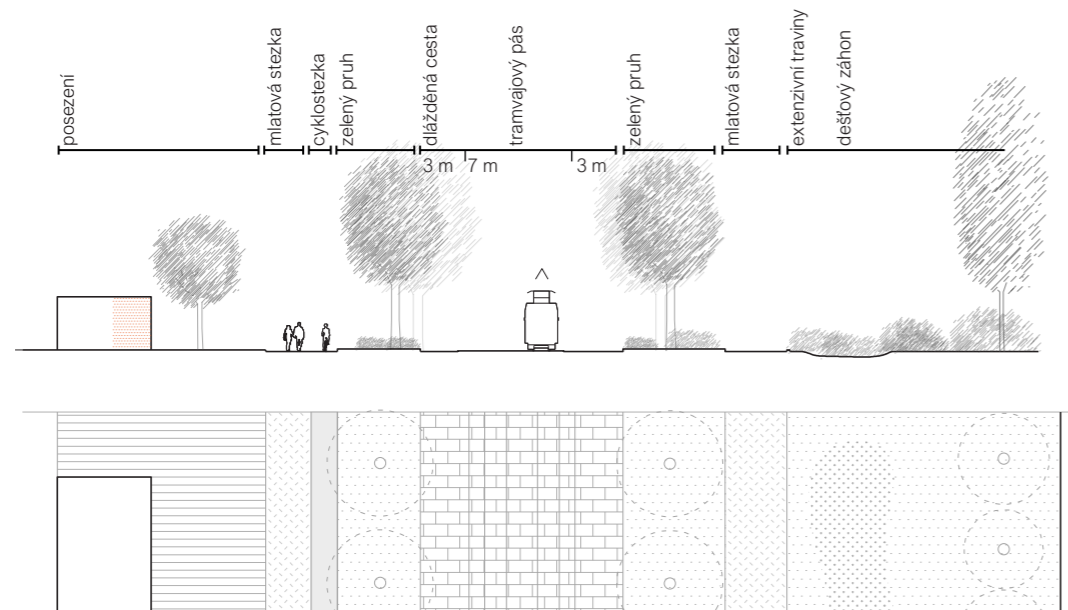
MLATOVÝ BOSKET

NOVĚ VYSAZOVANÉ STROMY DO MŘÍŽE

ŘEZ NAVRHOVNÝ ULICE DOLNÍ HEJČÍNSKÁ - NEJUŽŠÍ ČÁST TRASY

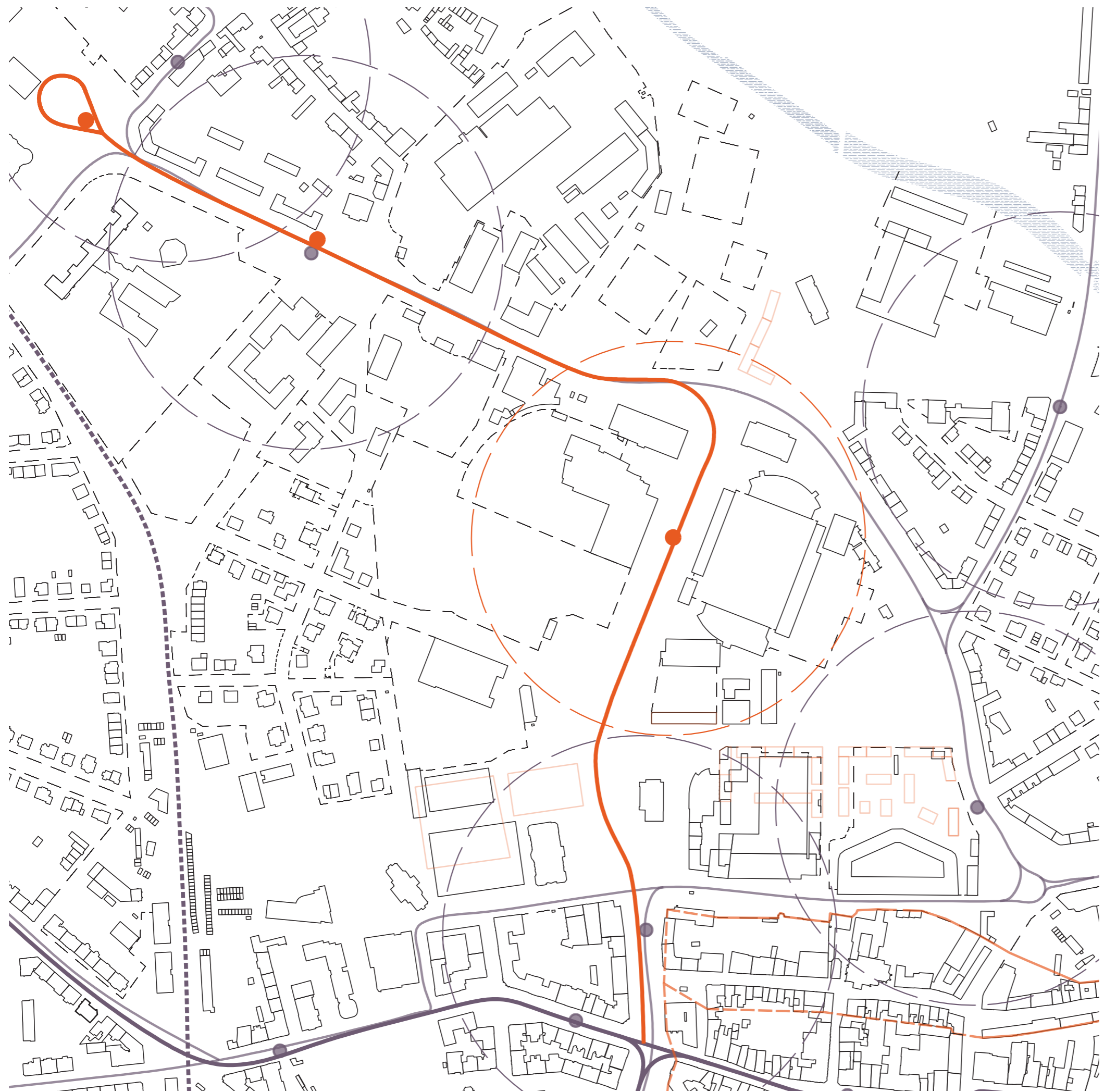

ŘEZ NAVRHOVNÝ ULICE LEGIONÁŘSKÁ

Součástí návrhu je nový úsek tramvaje napojující se na stávající trasu na Náměstí Hrdinů. Celková délka nové tratě je 1,3 km, zakončena bude točnou, umístěnou na městském pozemku v katastrální části Hejčín. Trať bude procházet pěší ulicí Legionářská, na jejímž konci přejde v ulici Dolní Hejčinská, kde bude zkombinována s automobilovou dopravou. V současné době je frekvence ulice Dolní Hejčinská 7950 aut, ale v územním plánu je zakreslena územní rezerva nové komunikace, která by odklonila část dopravy. V řezu prověřuji uspořádání uličního profilu v jeho nejužší části. Nová trať zlepší dostupnost některých sportovišť, fotbalového stadionu Sigma, největšího olomouckého gymnázia Hejčín dále celé obytné hejčinské oblasti.

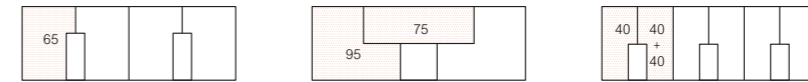
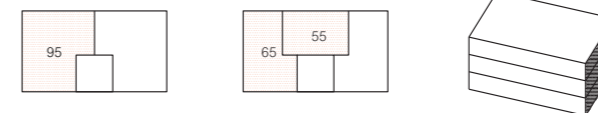
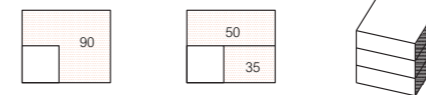

- TRAMVAJ
- AUTOBUS
- ZASTÁVKA
- DOCHOZÍ VZDÁLENOST 250 m
- VLAK
- NAVRHOVANÁ TRASA TRAMVAJE

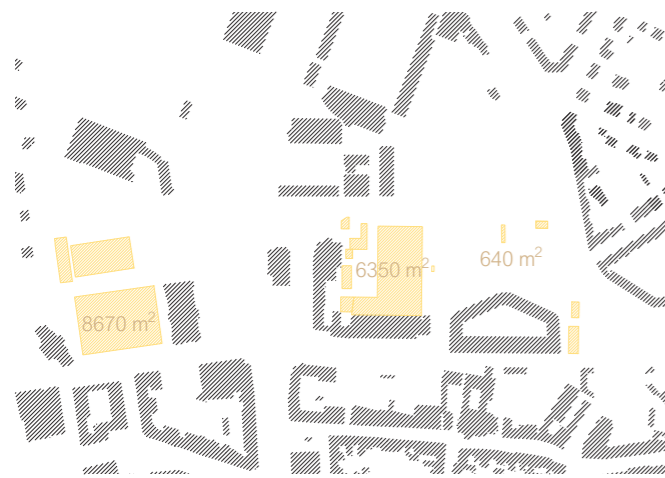
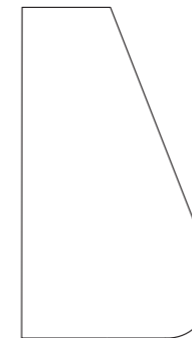
TYPOLOGIE HMOT

TYPY

A LINIOVÝ
29x10mB LINIOVÝ
20x11mC BODOVÝ
12x11m

ATYP

administrativa
komerce

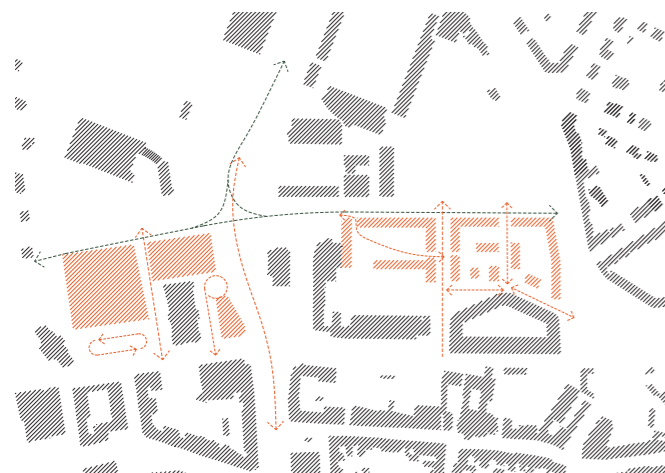
BOURANÉ
objekty v nevyhovujícím stavu,
s neadekvátní funkcí

PROSTUPNOST OKOLNÍHO ÚZEMÍ
skrz bloky a areály
VYMEZENÍ OBLASTÍ K ZÁSTAVBĚ
na základě okolních bloků a areálů

STANOVENÍ BLOKŮ
navázání na okolní uliční síť
a zelenou stezku

VYMEZENÍ JEDNOTLIVÝCH
STAVEBNÍCH OBJEKTŮ
pro bydlení a občanskou vybavenost

SCHÉMA HIERARCHIE SOUKROMÍ

- VEŘEJNÉ
ulice, plácky, náměstí
- POLOVEŘEJNÉ
veřejně přístupné vnitrobloky, dvory
- SOUKROMÉ
zahrady, areály
- POLOSOUKROMÉ
sdílené vnitrobloky, prostory přístupné v časovém režimu
- AKTIVNÍ PARTER

KONCEPCE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

- ULICE LEGIONÁŘSKÁ
pěší zóna, prodloužení urbánní linky vycházející z ulice Národní
- PĚŠÍ ZÓNY
nově vytvořené průchody s vyloučením auto. dopravy
- PLÁCKY A PIAZZETTY
malé plácky vytvořené v zakoutích nově navážené hmoty
- ROZPTYLOVÉ PLOCHY
před stadiony - zimním a fotbalovým stadionem
- ZKLIDNĚNÁ ZÓNA 30 km/hod
ulice U Stadionu, příjezdová komunikace k parkovacímu domu
- ZAHRADY A DVORY
setkávání lidí z užšího sousedství/ z jednoho domu, soukromé zahrady
- VNITROBLOKY
přístupné veřejnosti neomezně nebo v časovém režimu
- KOMPONOVANÁ VEGETACE
bosket, rekreační plochy (veřejné sportoviště, hřiště)
- PARKY

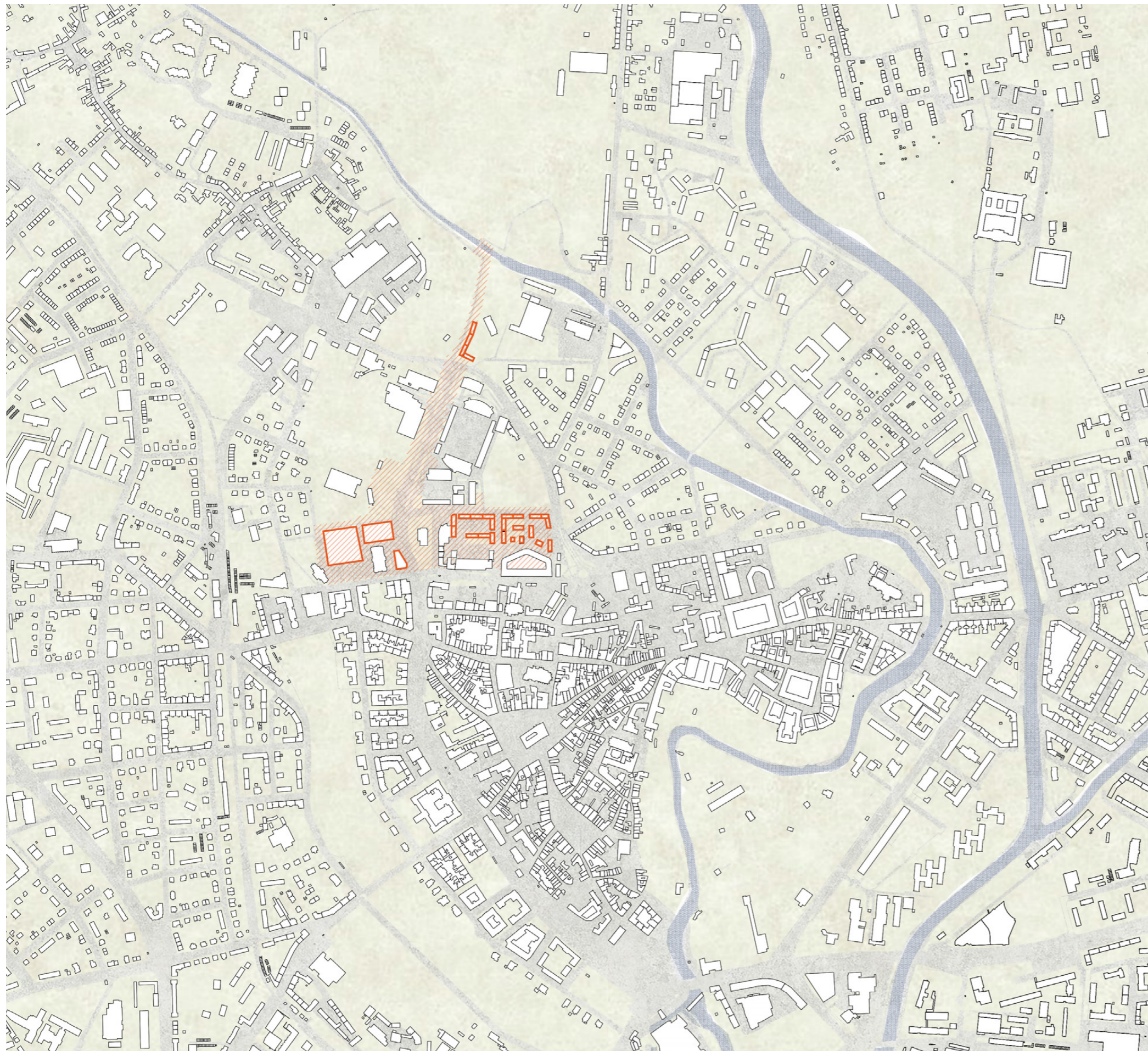
- etapizace
- masterplan
- etapa E1
- etapa E2
 - lokalita A
 - lokalita B
- etapa E3

NÁVRH

1:10000

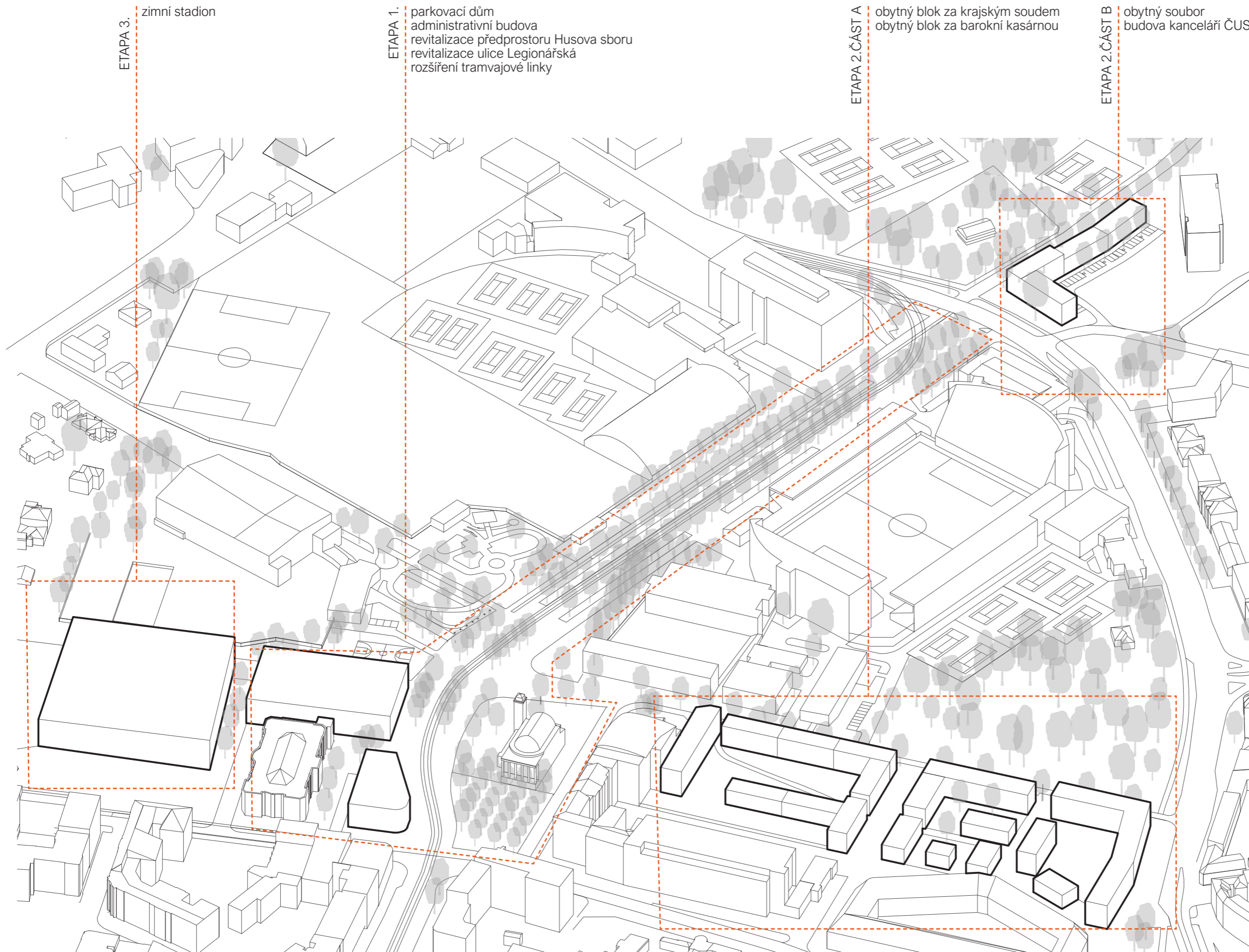
1:10000

1:2500

ETAPA 3.

zimní stadion

ETAPA 1.

parkovací dům
 administrativní budova
 revitalizace předprostoru Husova sboru
 revitalizace ulice Legionářská
 rozšíření tramvajové linky

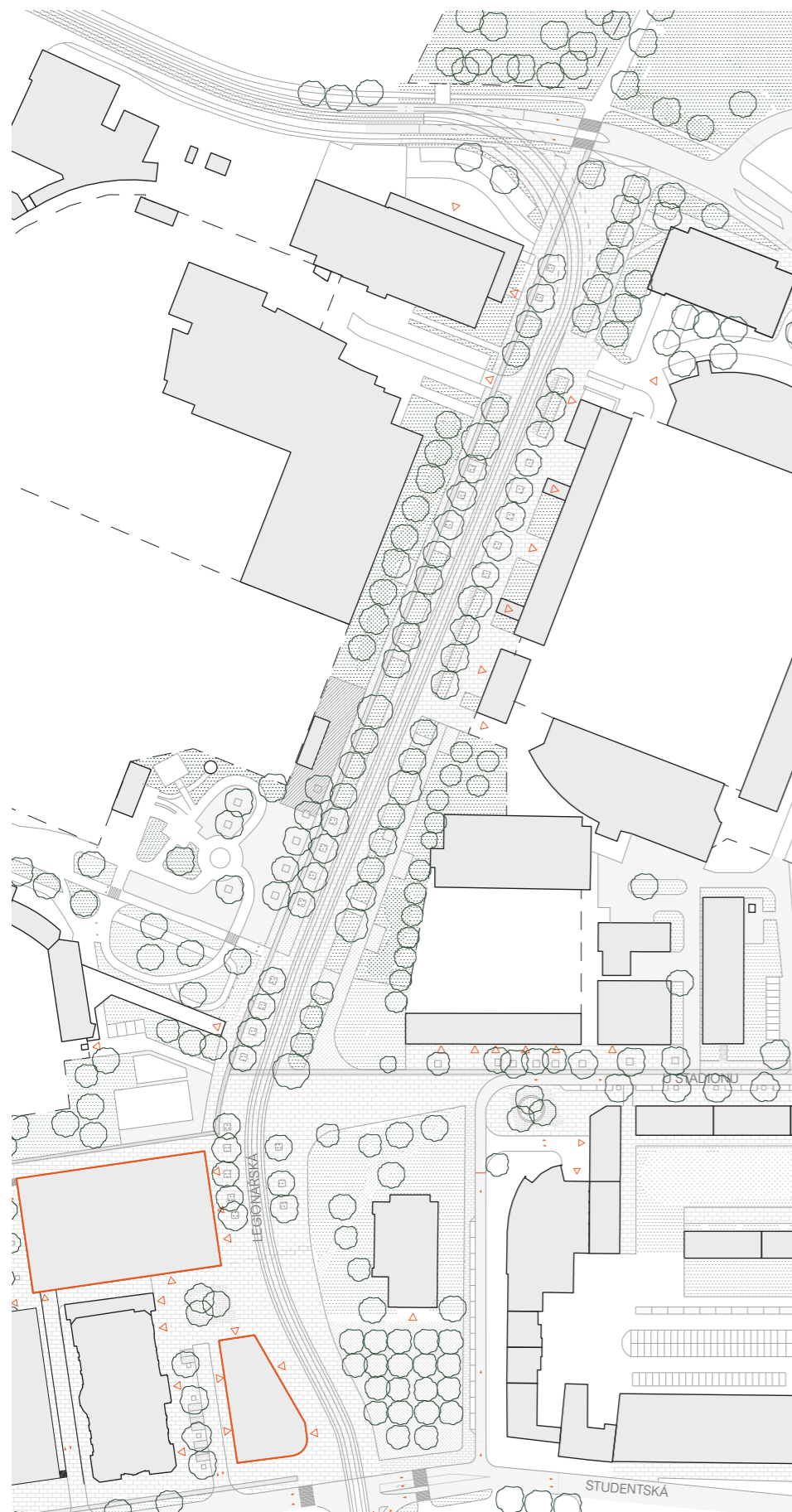
ETAPA 2.ČÁST A

obytný blok za krajským soudem
 obytný blok za barokní kasárnou

ETAPA 2.ČÁST B

obytný soubor
 budova kanceláří ČUS

Návrh je rozdělen do 3. etap. Každá z etap je nezávislá na etapě následující. Lze je tedy realizovat postupně. Součástí 1. etapy, která pracuje především s přeměnou charakteru ulice Legionářská je parkovací dům, který pojme zrušená místa a obslouží i zimní stadion.

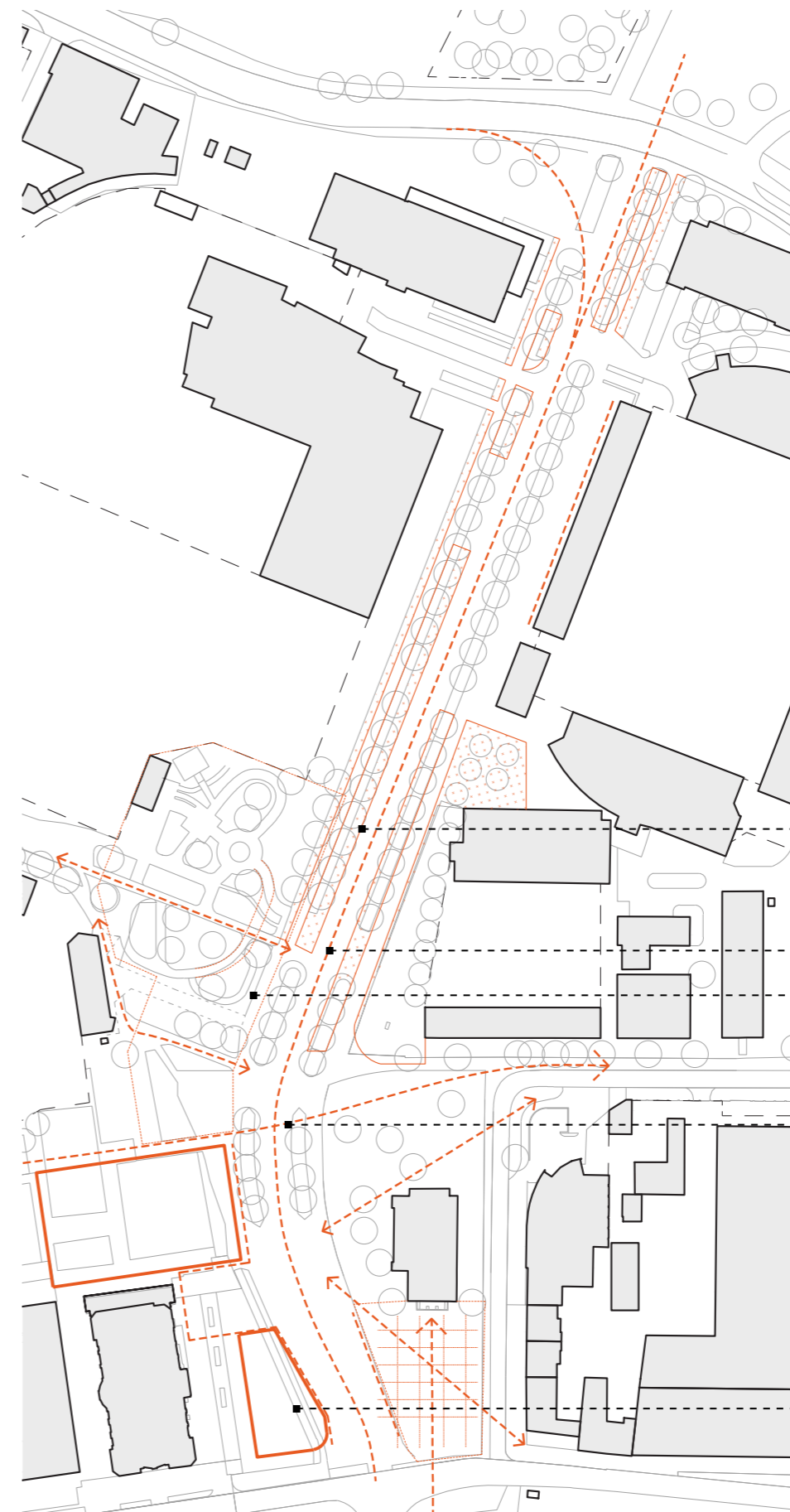

NÁVRH
1:2300

- asfalt - pojízdný povrch - vozovka
- velkoformátová dlažba - sdílený prostor
- zatravnovací dlažba - parkovací místa
- mlat - pochozí povrch
- dřevěné paluby - posezení
- zeleň - intenzivní/extenzivní
- zeleň - dešťový záhon

ETAPA 1 SITUACE

STÁVAJÍCÍ POSTUP

První etapa se zabývá úpravou ulice ve prospěch pěší a cyklo dopravy, doplněním pobytových příležitostí. Ulice prochází kolem většiny olomouckých sportovních areálů, chybí zde však neomezeně přístupná místa pro sport a volnočasové aktivity – hřiště, streetballové hřiště, skateparky... V rámci této etapy je také navržen parkovací dům, i a dostavěna hmota v návaznosti na uliční čaru třídy Svobody. Důležité je navázání na příměstskou krajinu. Lineární park v ulici Legionářská tvoří jakýsi kultivovaný zelený předprostor příměstské krajiny a umožňuje tak člověku nastoupit na „cestu z města do přírody“ téměř na hraně historického centra. Prostor by měl být atraktivní pro děti a seniory – v návrhu jsou odstraněny bariéry pro osoby s omezeným pohybem a kočárky a doplněna adekvátní vybavenost. Herní plochy jsou umísťovány především do okolí již existujícího dopravního hřiště a funkčně s ním provázány. Zpřehledněním prostoru docílíme pocitu kontroly a bezpečí.

----- maximalizace nebezpečných ploch

----- tramvaj v ose ulice

----- oblast herních ploch

----- umožnění prostupnosti území

----- nové hmoty

PARKOVACÍ DŮM
 pojme zrušená parkovací místa v ulici Legionářská a obslouží sportovní stadiony v ulici
 počet rušených míst: 332
 počet navržených míst v park. domě: cca 400
 počet park míst navržených mimo: 21

MINIMALIZACE ZPEVNĚNÝCH POVRCHŮ V ULICI
 pokud možno nahrazeno mlatem a zelení

zachování přímé osy návaznosti ulice Legionářská a cesty do volné krajiny

ASFALTOVÁ CYKLOSTEZKA - pohodlný pohyb na kole/bruslích

NOVĚ VZNIKLÁ PIAZZETTA

NOVÁ HMOTA
 administrativa/ obchod navazující na uliční čáru třídy Svobody

PŘEDPROSTOR STADIONU
 VYDLÁŽDĚN VELKOFORMÁTOVOU DLAŽBOU

PĚŠÍ ZÓNA VYDLÁŽDĚNÁ VELKOFORMÁTOVOU DLAŽBOU

MLATOVÝ PLAC PŘED HUSOVÝM SBOREM
 nepůsobí jako bariéra při pěším pohybu, lepší vsakovací vlastnosti než dlažba

MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA

BOSKET PŘED HUSOVÝM
SBOREM
podpoření osy na vstupní
portál kostela
kultivar platanu javorolistého

DOPLNĚNÍ STÁVAJÍCÍ LIPOVÉ
ALEJE

NOVÁ ALEJ PODÉL POKRAČOVÁNÍ
STEZKY DO KRAJINY

ZACHOVÁNÍ STÁVAJÍCÍCH STROMŮ
A JEJICH OCHRANA -
zachování terenních podmínek kolem
paty stromu - udržení stávající výšky
substrátu a podmínek vsakování -

ROZŠÍŘENÍ TRAVNATÝCH PÁSŮ,
DOPLNĚNÍ O EXTENZIVNÍ TRAVINY
A ZÁHONY

ZBUDOVÁNÍ DEŠŤOVÝCH
ZÁHONŮ NA VHODNÝCH
MÍSTĚCH

NOVÉ STROMY V BLÍZKOSTI
CENTRA
umístěné do mříží

HERNÍ OBLAST

- doplnění o volně přístupná sportoviště a hřiště
 - dopravní hřiště
 - street ballové hřiště
 - skate park
- umístění blízko vstupu do letního koupaliště, na jedné straně trasy tramvaje

ÚPRAVA DOPRAVNÍHO HŘIŠTĚ

tak aby nezasahovalo do pěší zóny ulice, odstranění provizorního oplocení a nízké zeleně

POSEZENÍ, SEZONÍ OBČERSTVENÍ, HYGIENICKÉ ZÁZEMÍ v blízkosti hřišť a sportovišť

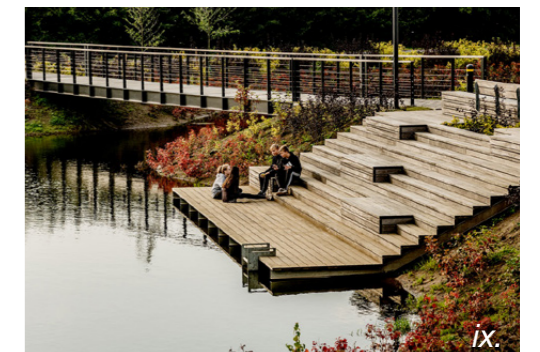

VYBAVENOST

ROZMÍSTĚNÍ POSEZENÍ KOLEM POTOKA

ODPOČINKOVÉ ZÁLIVY v zeleni s posezením, veřejné grily a pod.

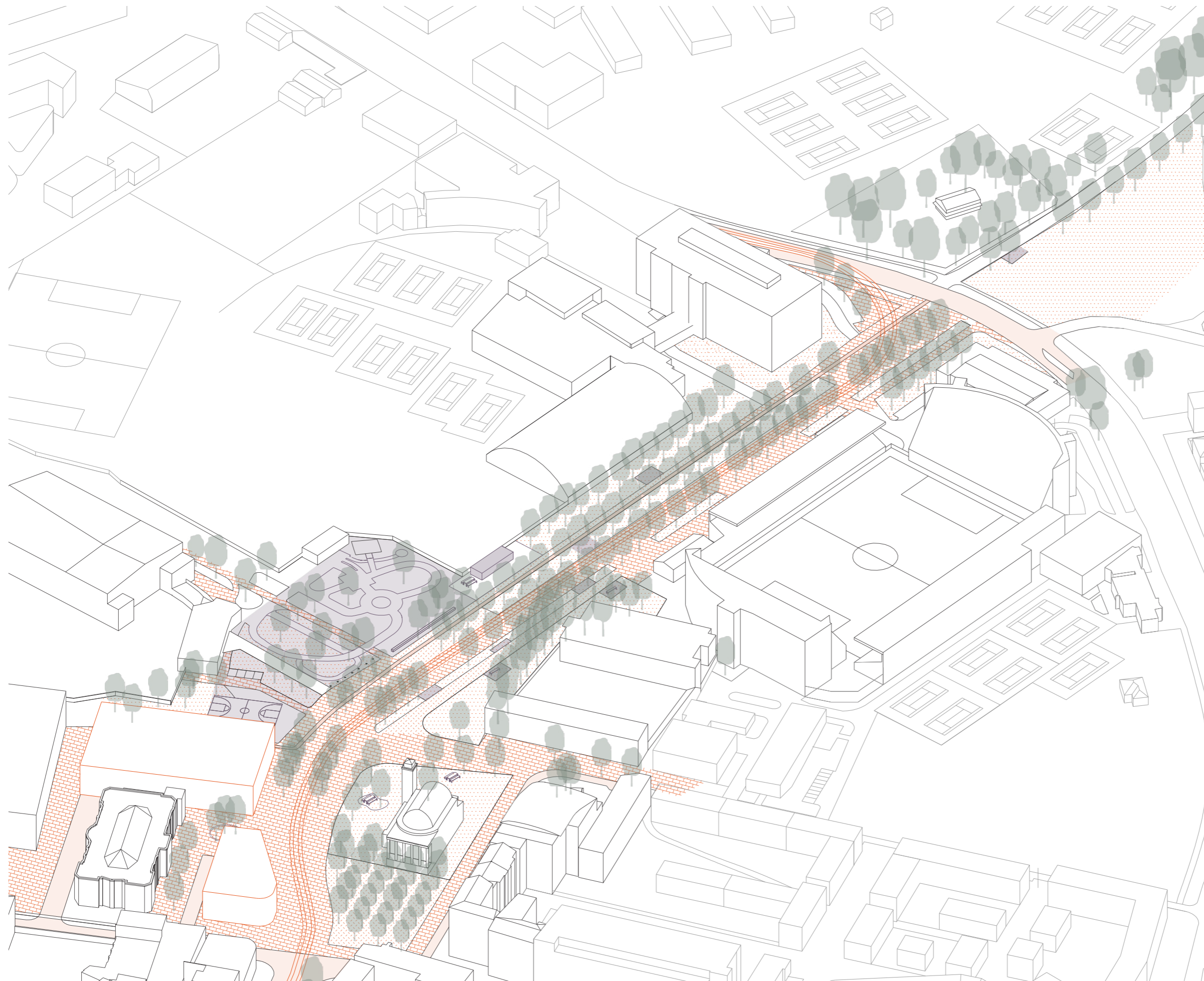
ROZŠÍŘENÍ TRASY TRAMVAJE směr Hejčín

ODPOČINKOVÉ ZÁLIVY v zeleni s posezením

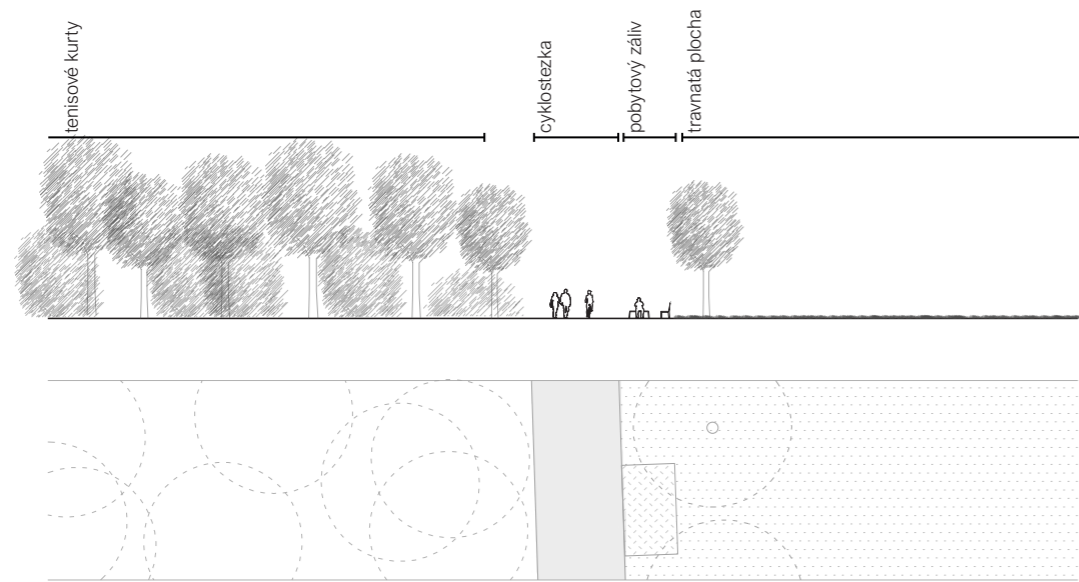

VEGETACE A POSEZENÍ NA NOVĚ VZNIKLÝCH PLÁCCÍCH

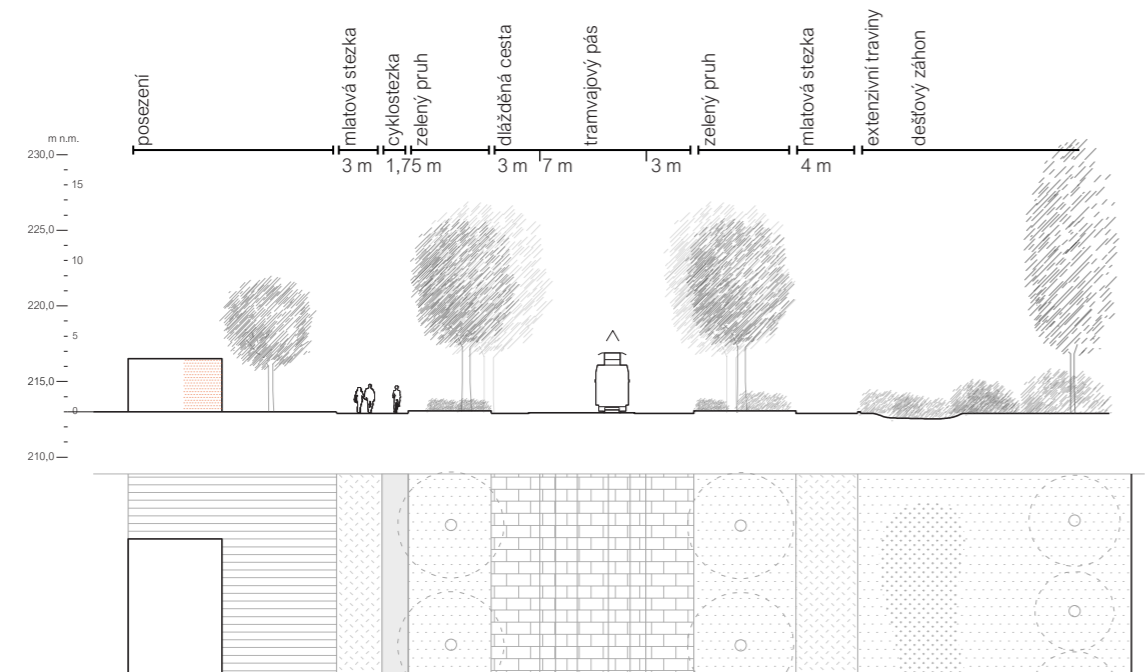

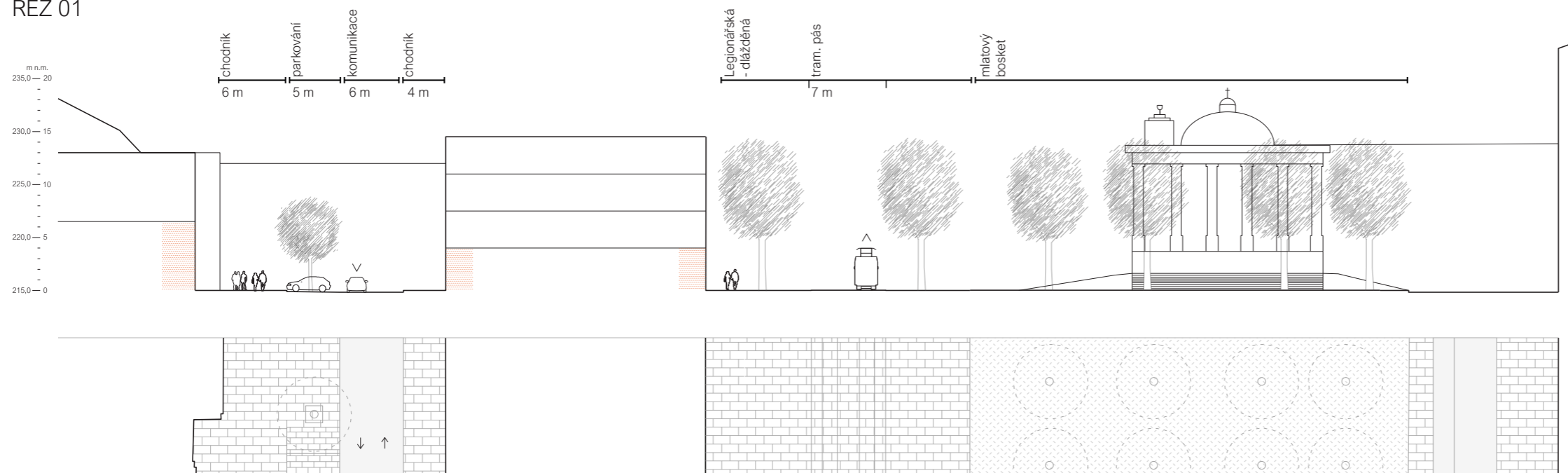
ŘEZ 03

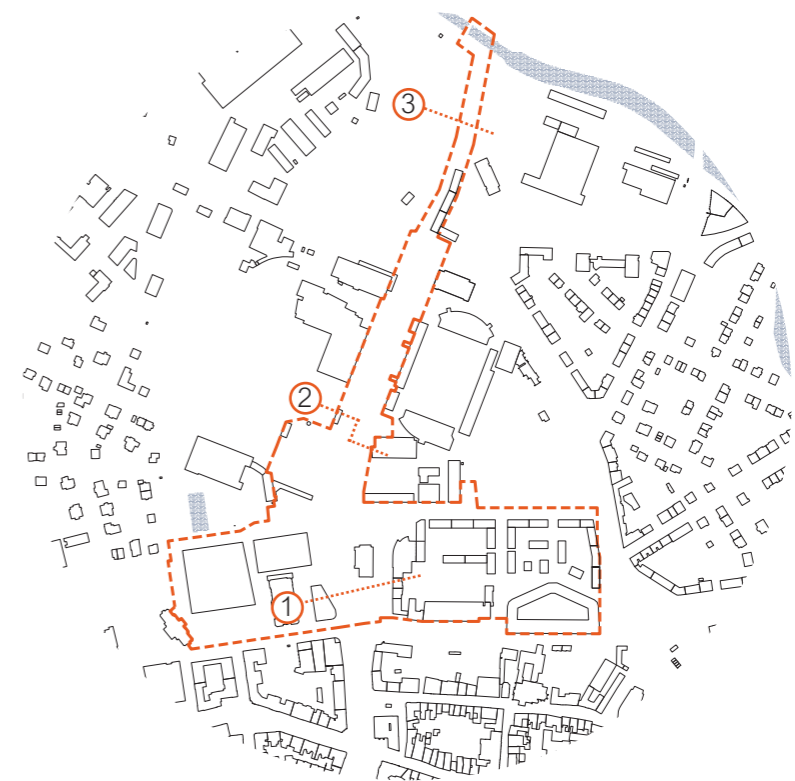
ŘEZ 02

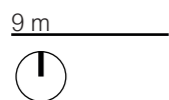
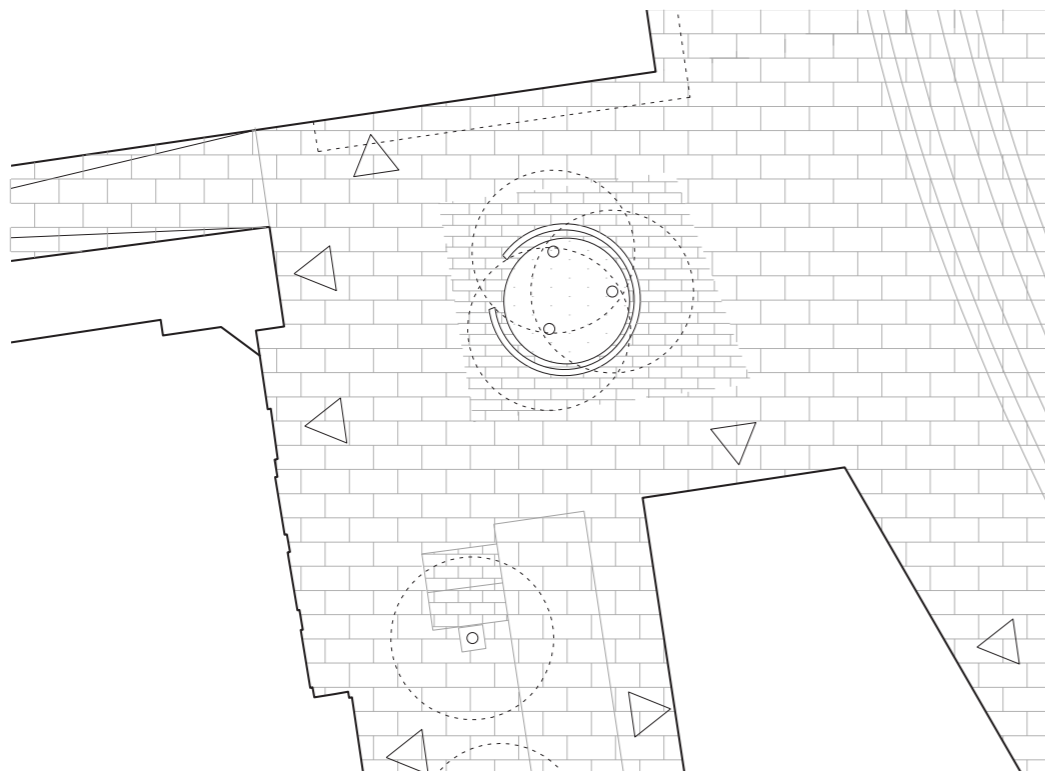
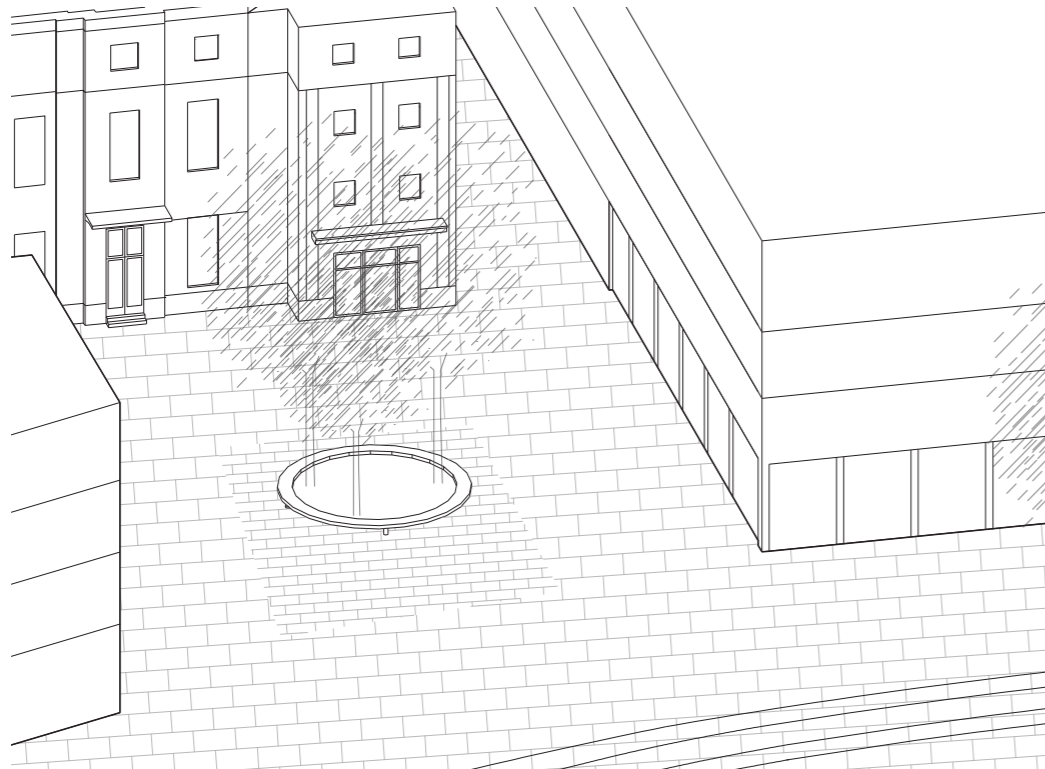
ŘEZ 01

ŘEZY ÚZEMÍM

DETAIL ÚZEMÍ SLOVANSKÝ DŮM

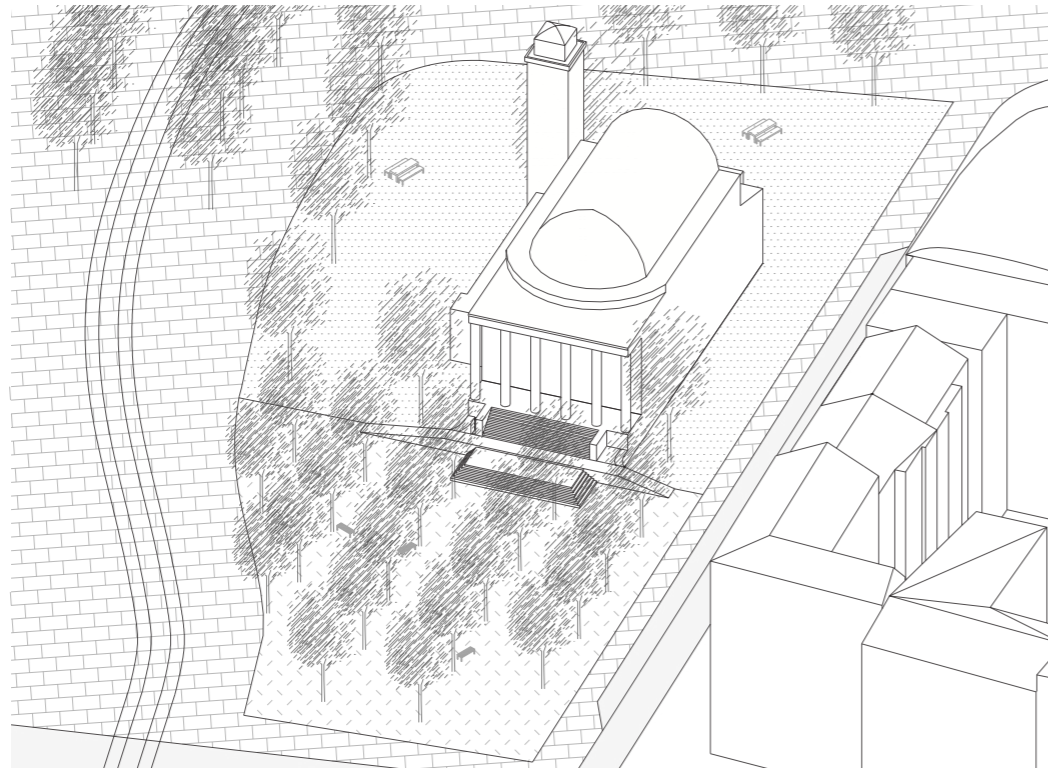

Doplněním hmoty komerce a administrativy před Slovanským domem bude navázáno na uliční čáru třídy Svobody, je navržen také po-
bytový plácek, doplněný zelení, který slouží
jako rozptylová plocha pro divadlo Tramtárie
nebo taneční sál v patře Slovanského domu.
Další navrženou hmotou je parkovací dům,
pojímající rušená parkovací místa ulice Le-
gionářská. Přízemní prostory ústící do ulice
budou vyplněny komerčními prostory. Vjezd
do parkovacího domu je umístěn zezadu
mezi Slovanským domem a zimním stadi-
nem.

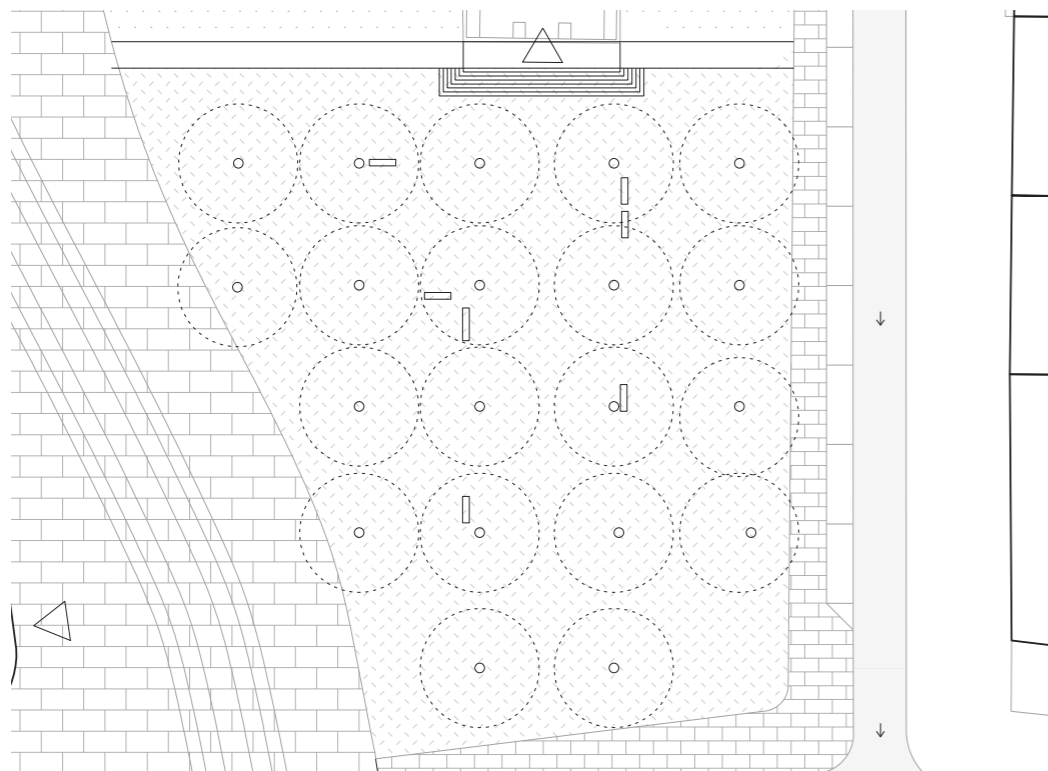
Nově vzniklá ulice má potenciál živého par-
teru a ústí na piazzetu severně ohraničenu
parkovacím domem. Je vybavena pohoto-
vostními stánky pro místní obchody a no-
vým stromořadím.

DETAIL ÚZEMÍ
HUSŮV SBOR

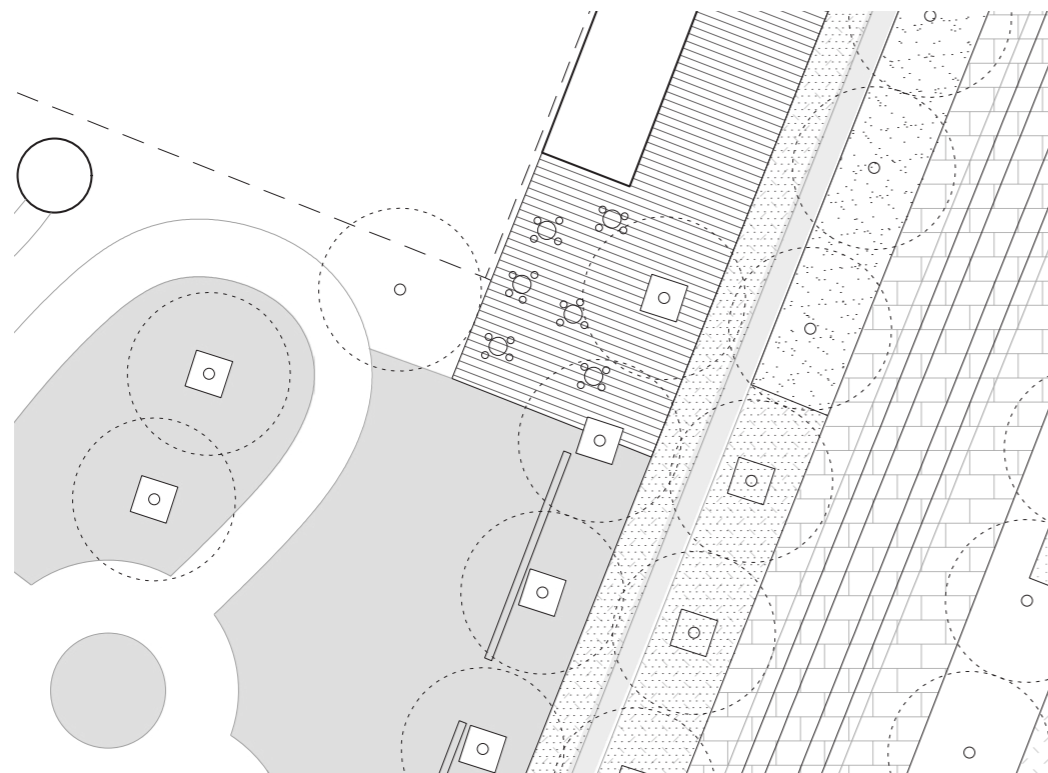

Předprostor Husova sboru je v současné době zatravněn, přičemž poměrně malá travnatá plocha, sevřená mezi silnicemi působí spíše jako bariéra. Dále je zde potlačena průhledová osa na monumentální průčelí kostela z třídy Svobody z důvodů nevhodně umístěných keřů a přechodů. Navrhují uvolnit osu průhledu a podpořit ji výsadbou pravoúhle komponovaného bosketu, jehož povrch bude tvořen mlatem a bude tedy průchozí ve všech směrech. v pozadí kostela bude ponechána stávající travnatá plocha s existujícími vzrostlými stromy, bude pouze doplněna mlátovými cestami v různých směrech. Kostel je umístěn na vyvýšeném pahorku z důvodu přítomnosti kolumbária v suterénu, bude tedy doplněn o schody před průčelím.

12 m

11 m

DETAIL ÚZEMÍ LEGIONÁŘSKÁ

Záměrem je přeměnit ulici na lineární park s možnostmi k pobytu a minimalizovat zpevněné plochy. Doplňují ji existující lipovou alej a pracuji s polohou existujícího dopravního hřiště, které je fungujícím příkladem neomezeně přístupného sportoviště. V té samé oblasti navrhuji další herní prvky (basketbalové hřiště, skate park apod.) doplněné objektem se sezónním občerstvením, hygienickým zázemím a možností posezení. Lidé mají možnost pozorovat hrající si děti, probíhající sportovce nebo trénující fotbalisty, místo je tak doplněné o podněty s potenciálem udržet obyvatele v oblasti. V celé délce jsou umístěné zálivy v zeleni s možností k posezení a tento trend pokračuje i podél Mlýnského potoka, kde pracuji s možností přístupu k vodě, nebo pozorováním kajakářů z navržených tribun.

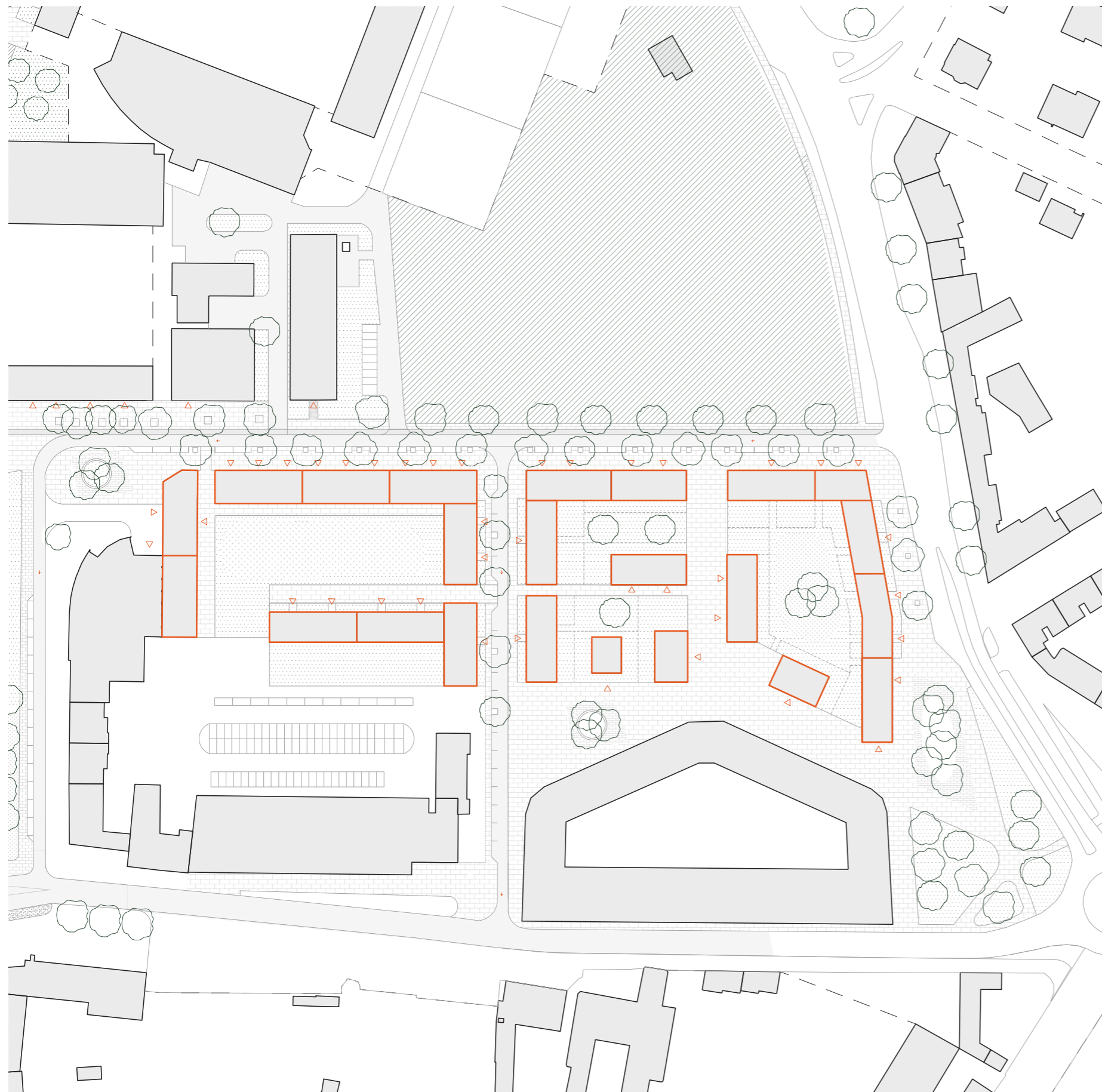

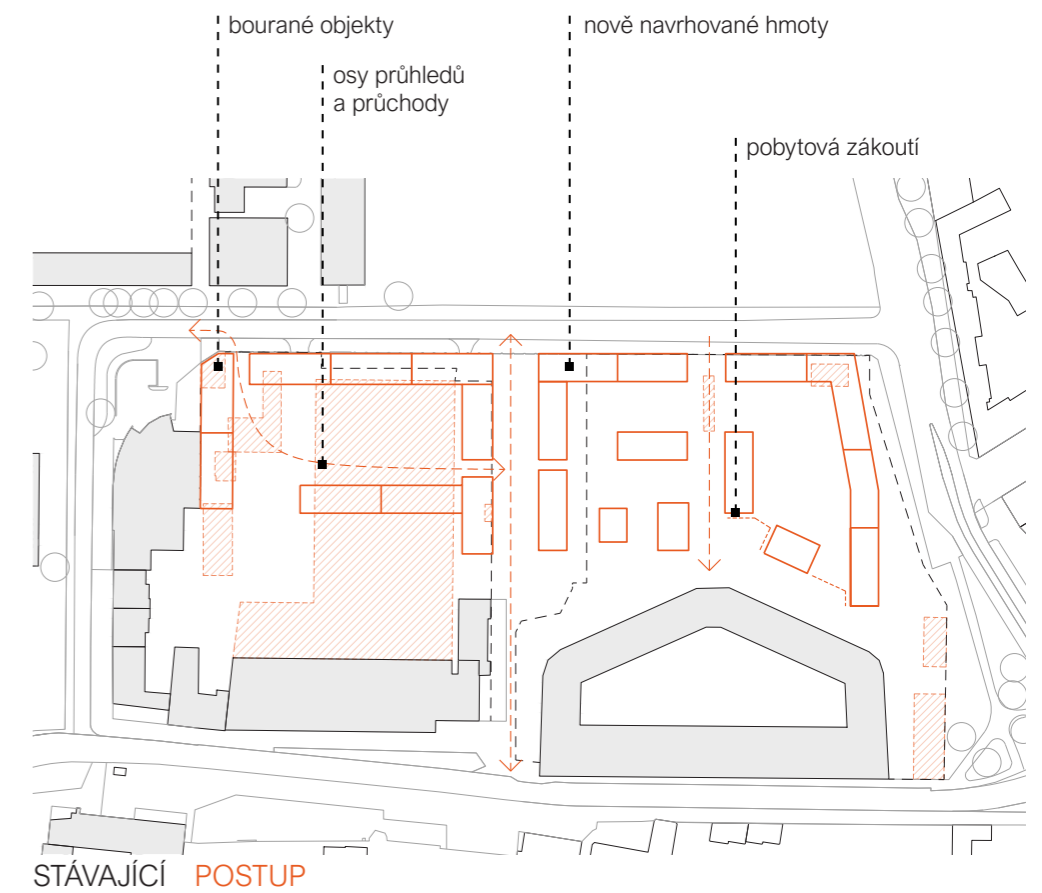
ETAPA 2_ ČÁST A

SITUACE

Druhá etapa je bytová zástavba v ulici U Stadionu na parcelách za krajským soudem a barokními kasárnami. Nová výstavba zde nahradí nepatřičně umístěné pneuservisy a sklady a dále vyplní, v současné době oplocené, pozemky navazující na památkově chráněnou budovu kasáren. Součástí je živý parter, který přivede obyvatele okolí a vytvoří prostor odpovídající těsné blízkosti centra.

- asfalt - pojízdný povrch - vozovka
- velkoformátová dlažba - sdílený prostor
- zatravněvací dlažba - parkovací místa
- mlat - pochozí povrch
- zeleň - intenzivní/extenzivní

NÁVRH
1:1500

PODZEMNÍ PARKOVÁNÍ
pod celým blokem

BYTOVÉ DOMY
přístupnost z vnitrobloku

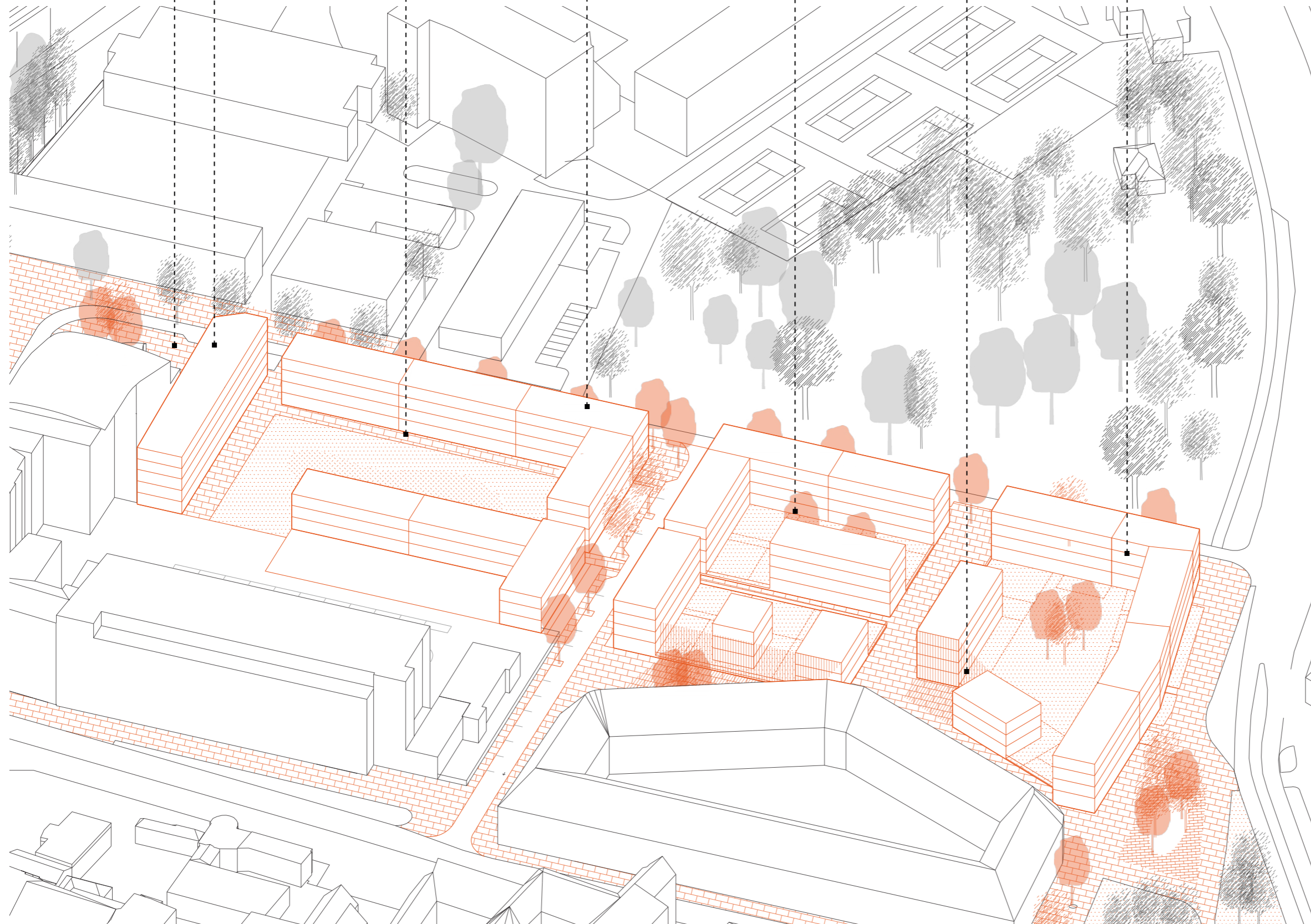
BYTOVÉ DOMY
přístupnost z vnitrobloku
zahrádky přízemních bytů
na jižní straně

BYTOVÉ DOMY
komerce v parteru na obě
strany

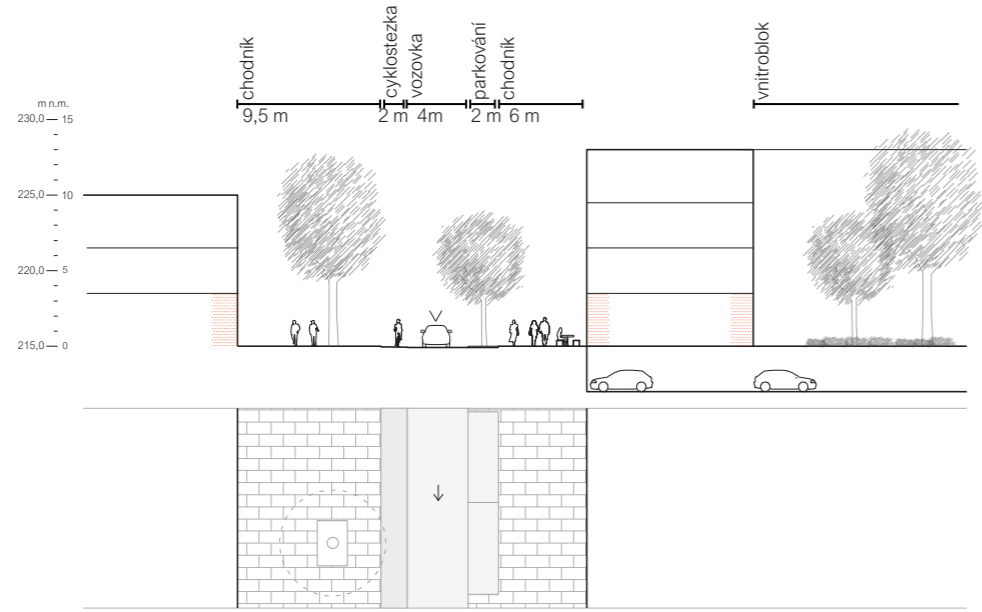
BYTOVÉ DOMY
přízemní byty mají zvý-
šené zahrádky oriento-
vané dovnitř bloku

POBYTOVÉ
PLÁCKY A NIKY

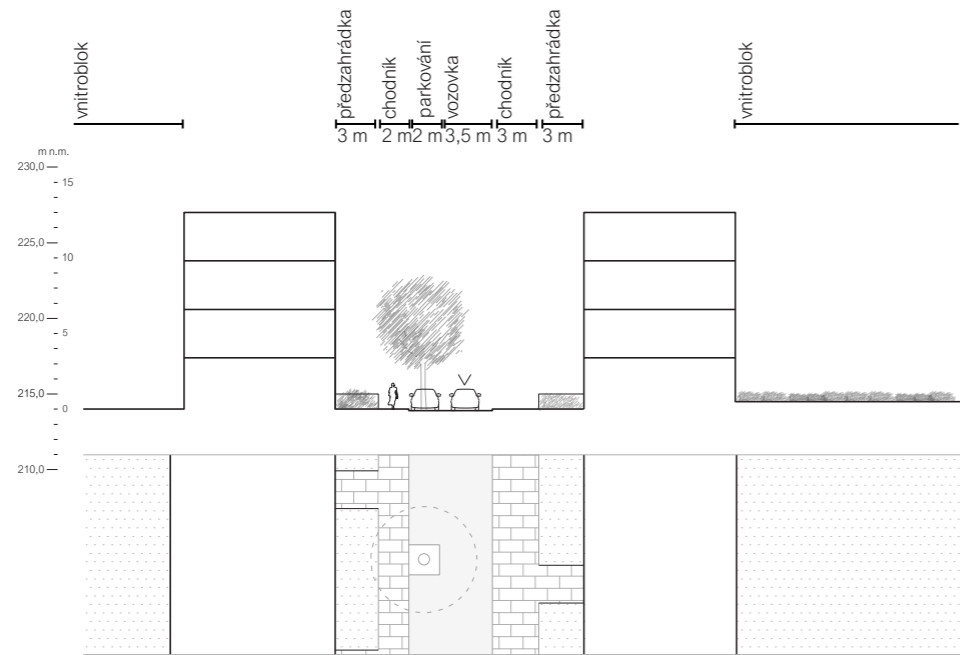
SDÍLENÝ DVŮR
pro obyvatele domů, přístupný
z jádra nebo z předzahrádek
přízemních bytů

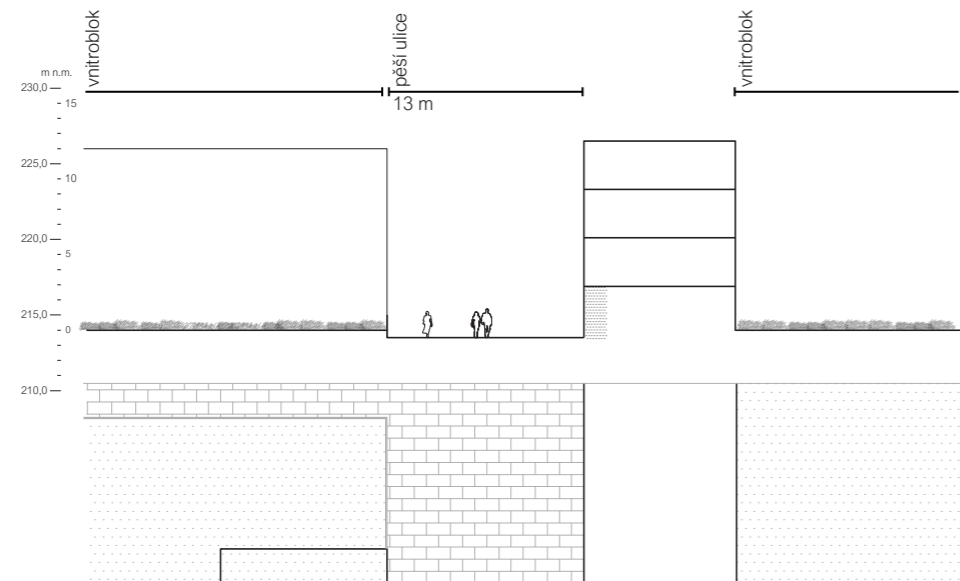
ŘEZ 01

ŘEZ 02

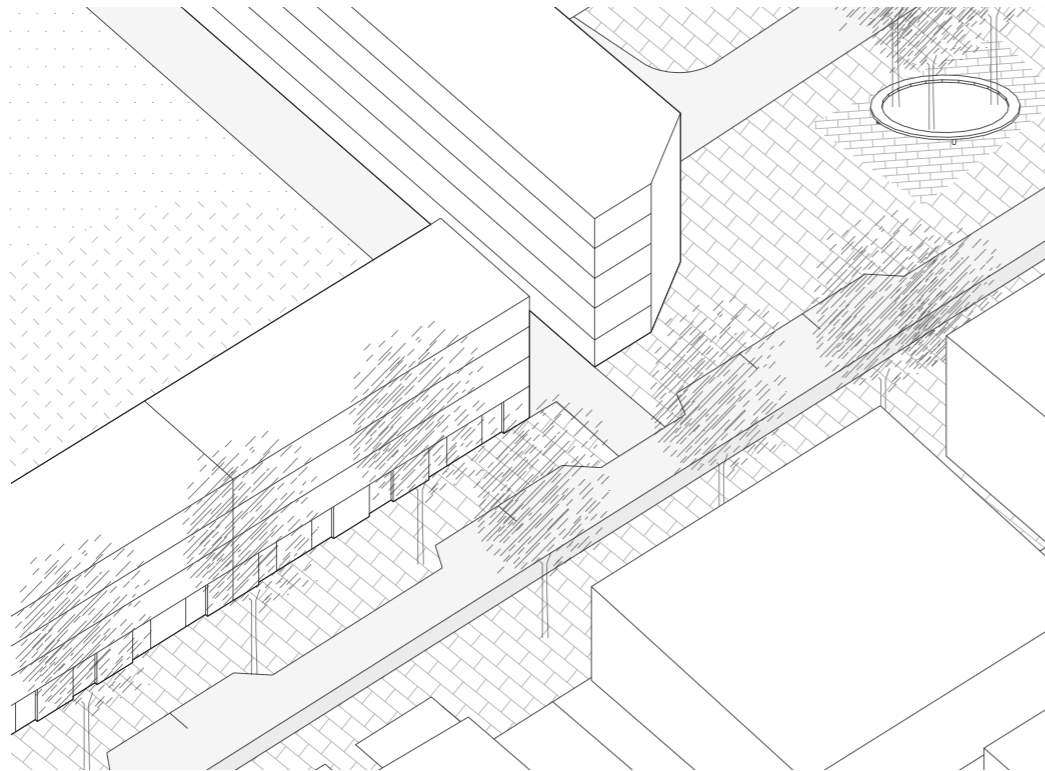
ŘEZ 03

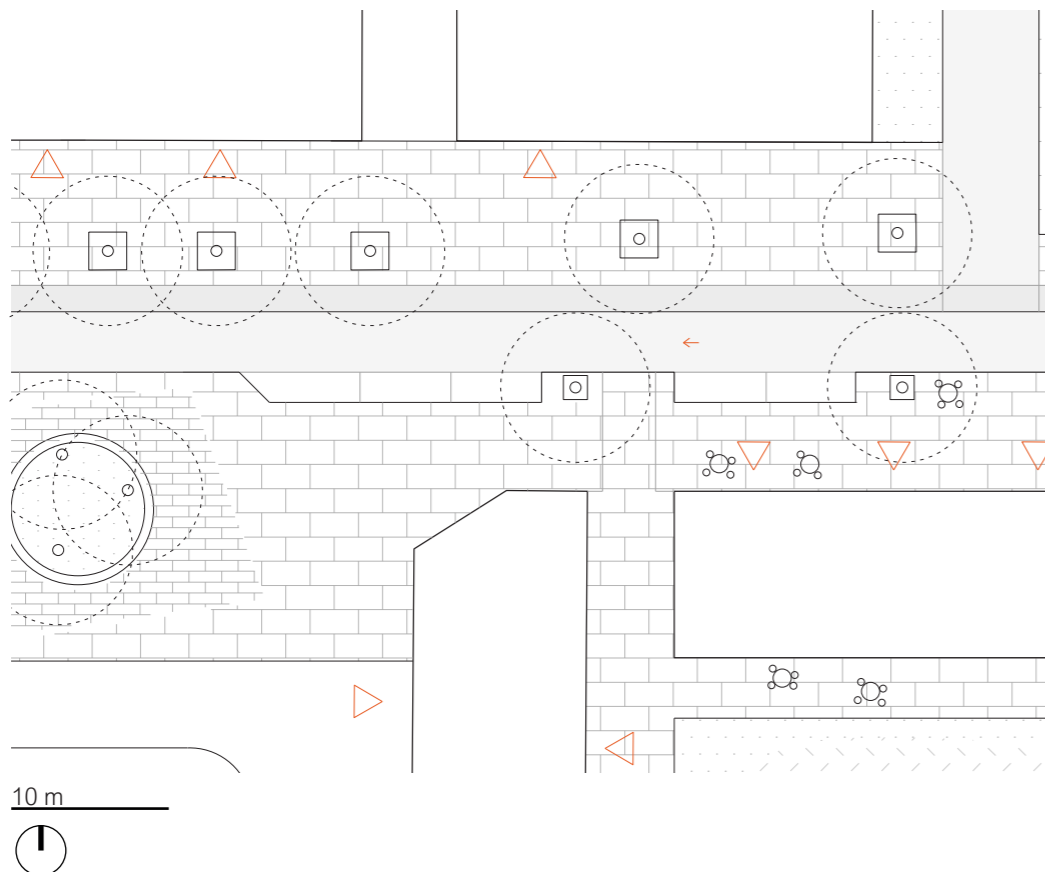
ŘEZY

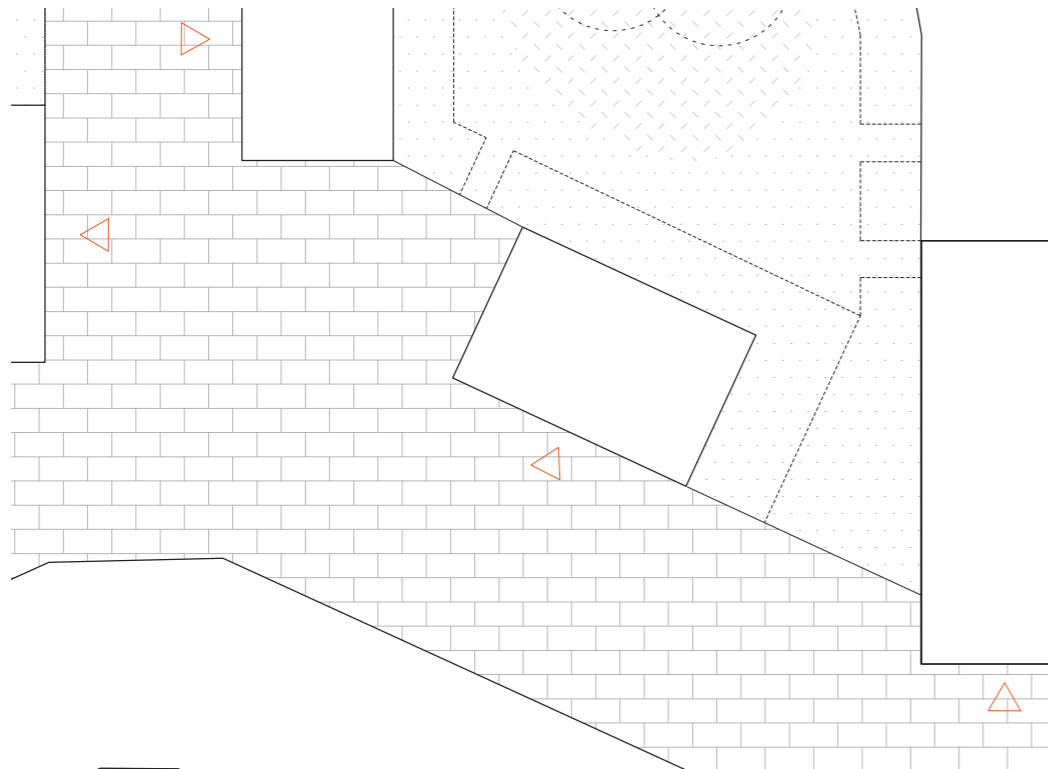
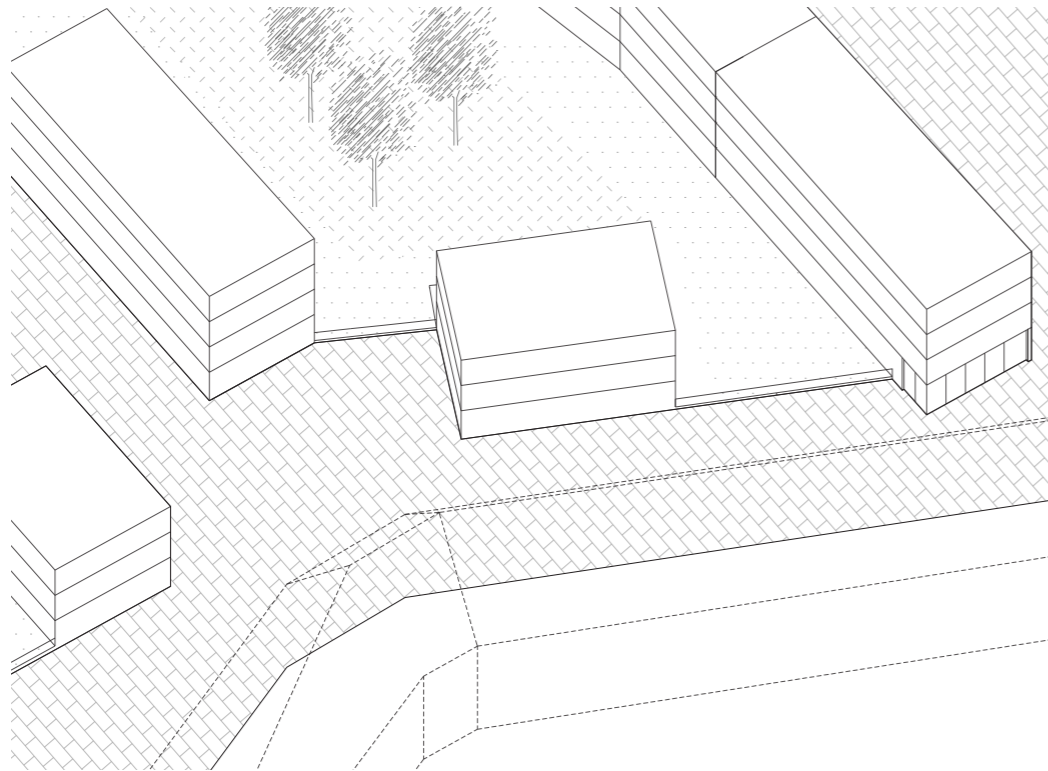
DETAIL ÚZEMÍ ULICE U STADIONU

Přeměna ulice U Stadionu je ovlivněna převážně novými hmotami. Většina z nich má aktivní parter, orientovaný do ulice, popřípadě i na jih do vnitrobloku. Záměrem je oživení ulice a navázání na existující čtyřpodlažní bytovou stavbu s nebytovým parterem. Široký chodník poskytuje příležitost k zřízení posezení- Stávající stromy (lípy stříbrné a jasany ztepilé) jsou doplněny navrhovanými stromy do stromořadí. Paty stromů v této části projektu jsou chráněny stromovými mřížemi. Parkování je umístěno v podzemí pod západním blokem, vjezd do něj je umístěn vedle vjezdu do státního archivu. V profilu ulice je navržena jednosměrná zklidněná komunikace s podélným parkováním. Je zde také doplněno stromořadí.

DETAIL ÚZEMÍ BAROKNÍ KASÁRNA

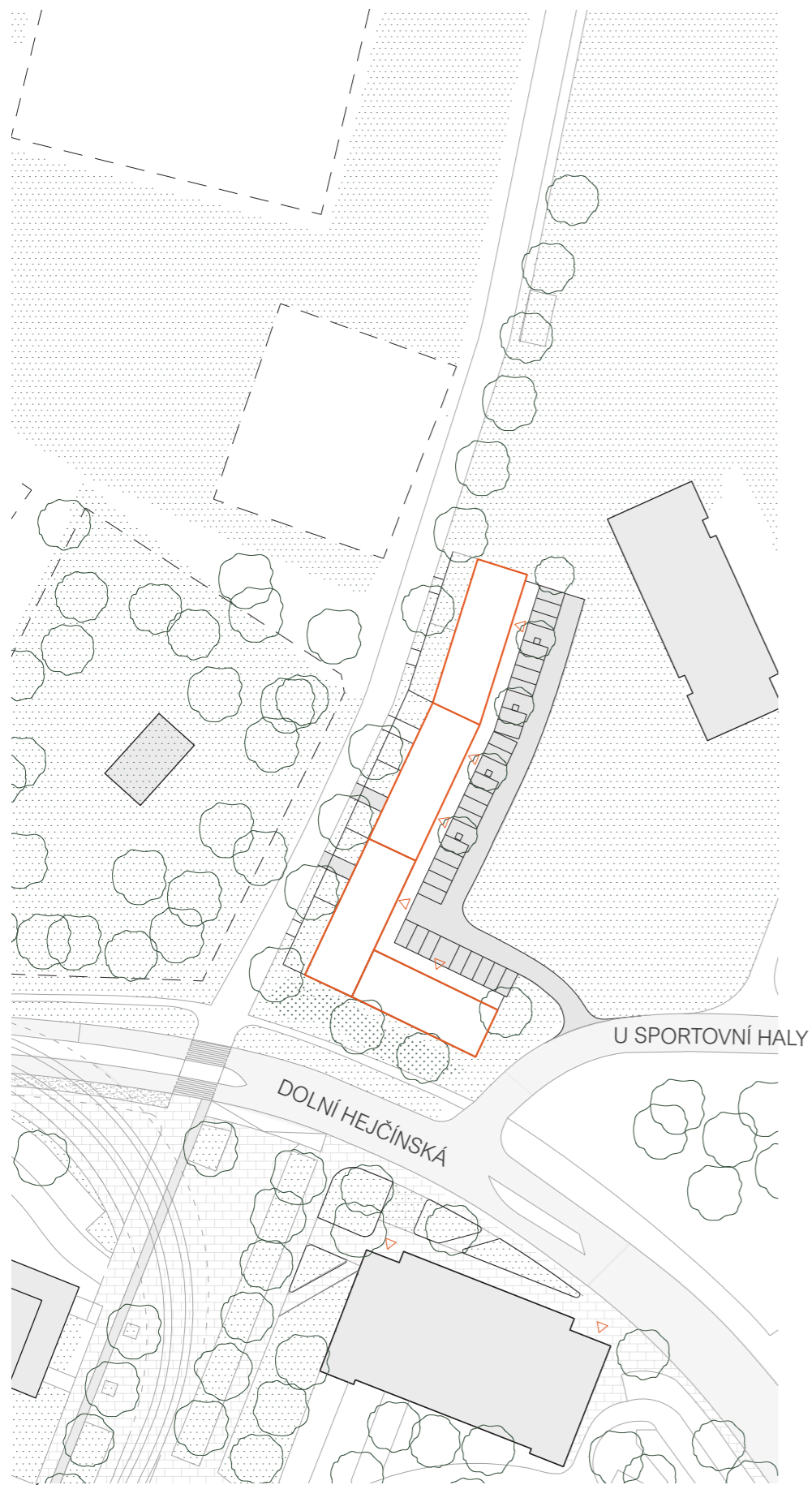

10 m

Nová bytová výstavba v blízkosti barokní kasárny pracuje s existencí historického objektu, který je v současné době nepřístupný a oplocený. V navrhované hmotě vzniká osový průhled mířící na kasárnu. Samotné bytové domy tvoří dva bloky se zvýšenými předzahrádkami orientovanými do vnitrobloku a také polosoukromým prostorem přístupným obyvatelům domů. Část je vybavena v přízemí komerčními prostory, část byty. Bloky sledují uliční čáru ulice U Stadionu a dotváří také ulici Na Střelnici na východě. Hmoty uvnitř bloků jsou orientovány tak, aby tvořily chráněná zákoutí a plácky. Vzniká zde potenciál k revitalizaci kasáren, jejich otevření veřejnosti, popřípadě občanského využití a zpřístupnění dvoru.

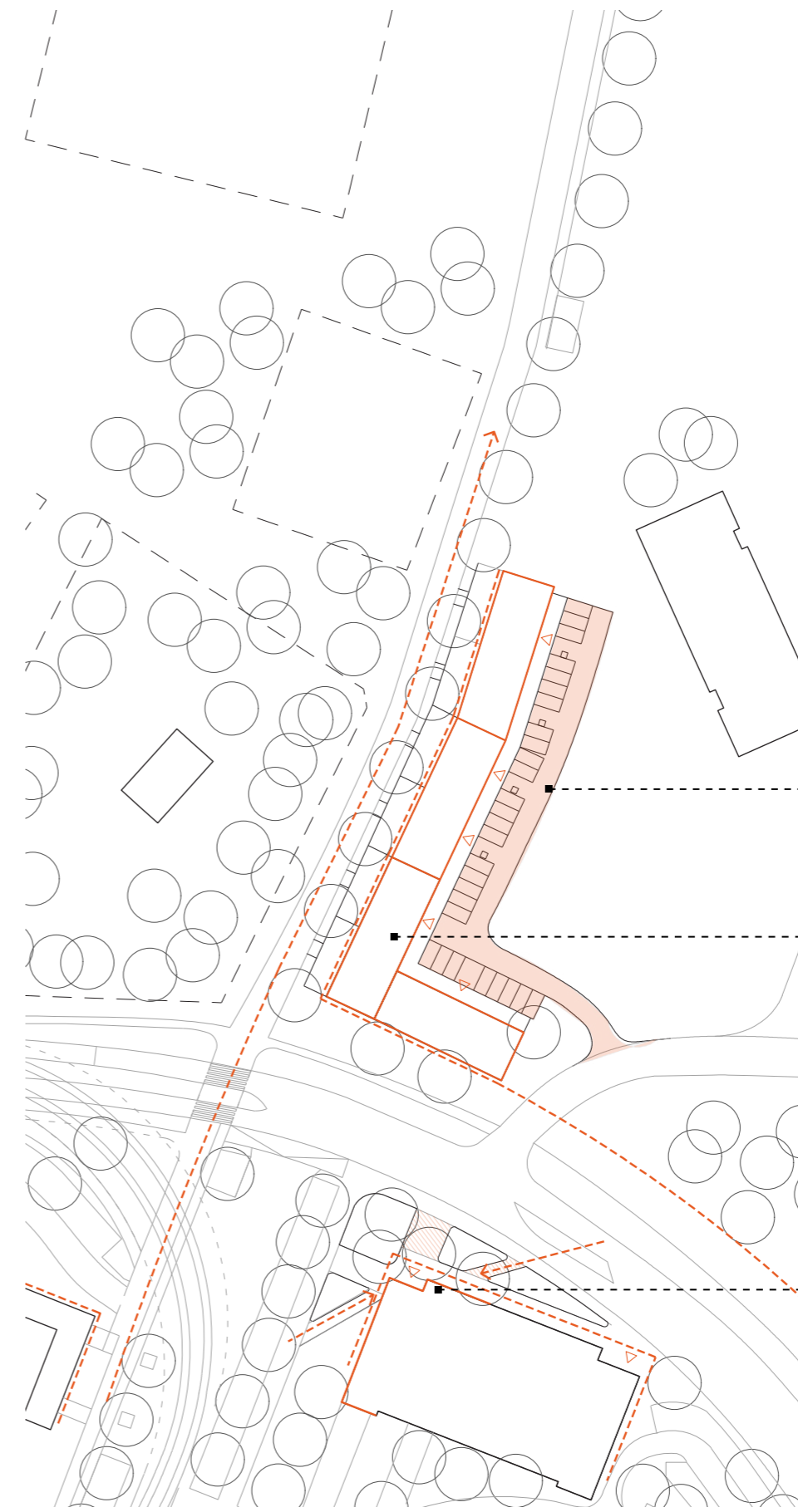
NÁVRH
1:1200

- asfalt - pojízdný povrch - vozovka
- velkoformátová dlažba - sdílený prostor
- zeleň - intenzivní/extenzivní
- zeleň - dešťový záhon

ETAPA 2 _ ČÁST B

SITUACE

Severní část bytové výstavby se skládá ze čtyř bytových domů různé výšky. Vyšší, čtyřpatrové jsou orientovány do ulice Dolní Hejčinská a navazují na volnou uliční čáru již existující zástavby. Vchod do domů je navržen z nově vzniklé komunikace, na které jsou umístěny i parkovací místa pro obyvatele domů. Směrem na západ k pěší zóně jsou orientovány předzahrádky přízemních domů, popřípadě vstupy do zahrádky komerčních parterů, ideálně s gastronomickým zaměřením.

nová komunikace

nové hmoty

stavební úpravy budovy a jejího okolí

STÁVAJÍCÍ POSTUP

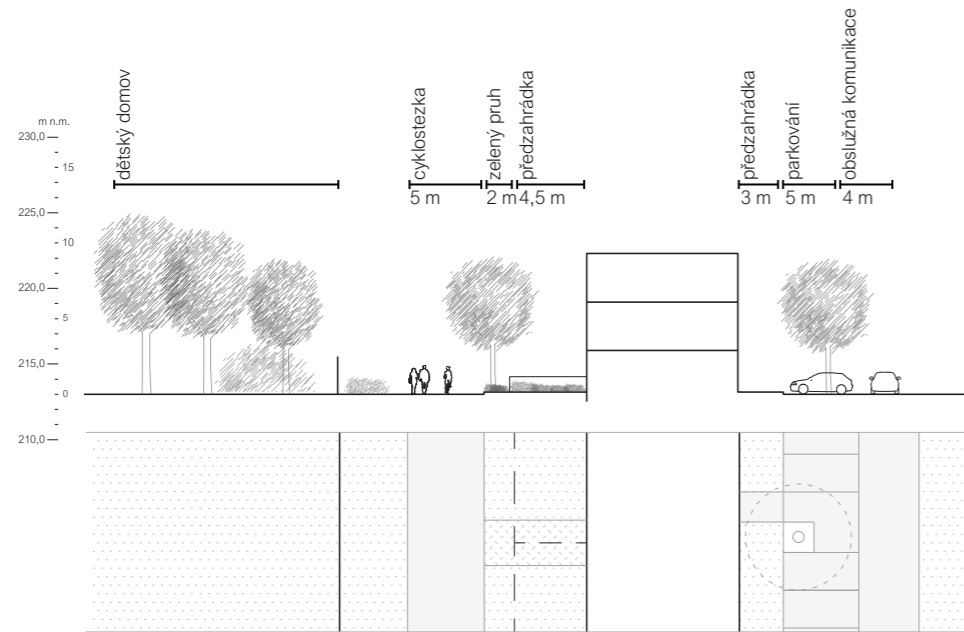
ZVEDNUTÍ HMOTY KANCELÁŘÍ ČUS
úprava povrchů v parteru,
rozšíření přístupových ploch

BYTOVÉ DOMY
možnost komerce v parteru

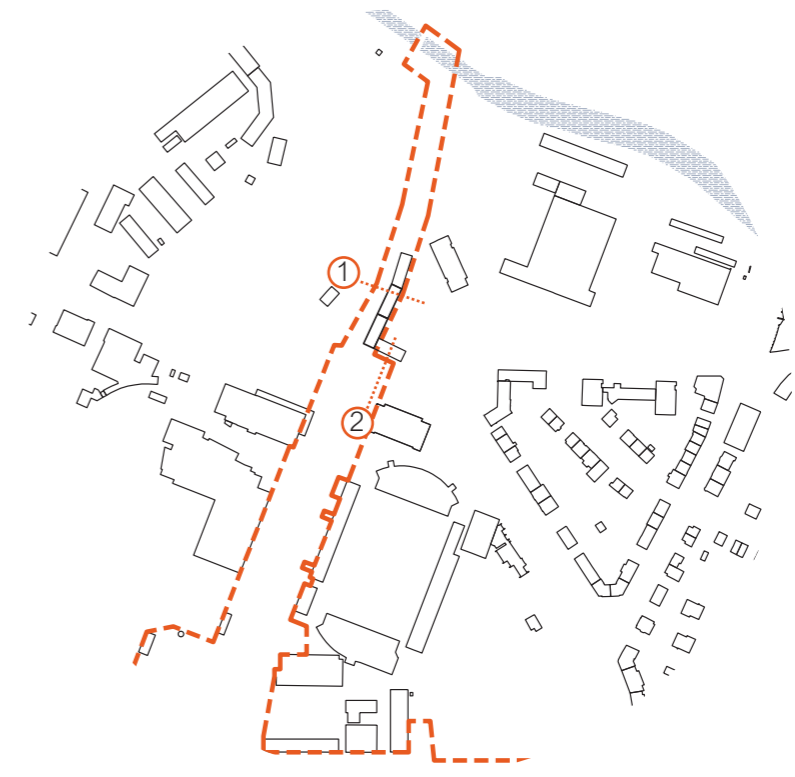
PARKOVÁNÍ
pro potřeby obyvatel

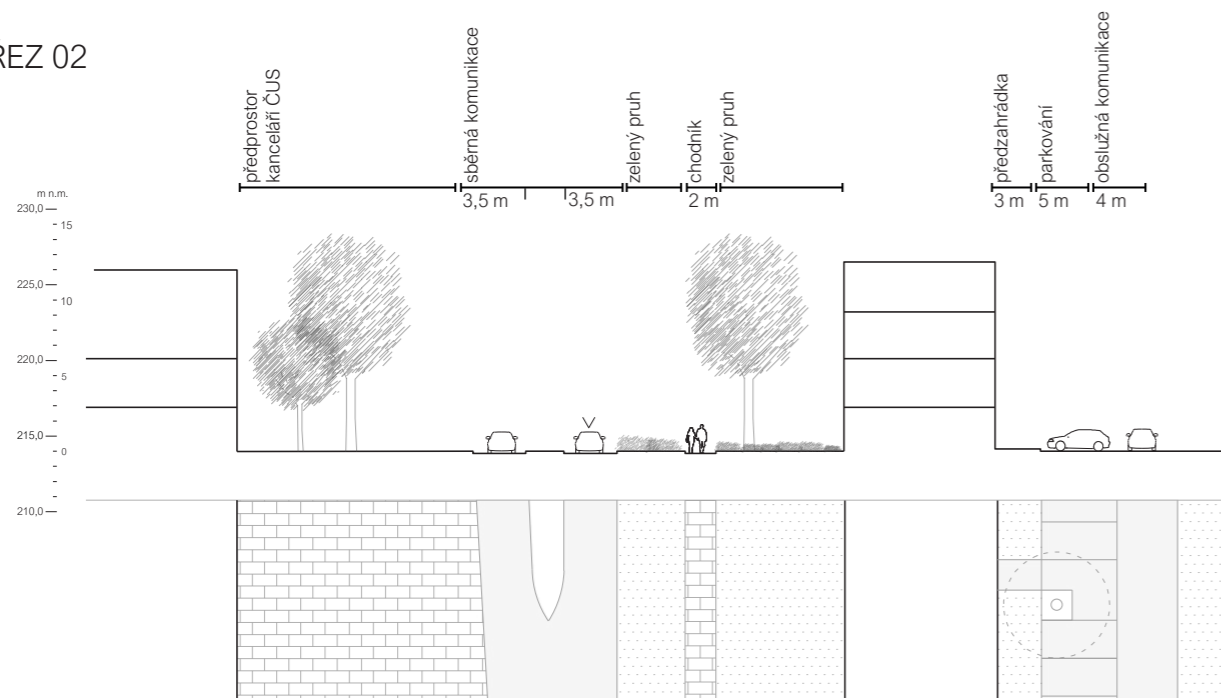
ŘEZ 01

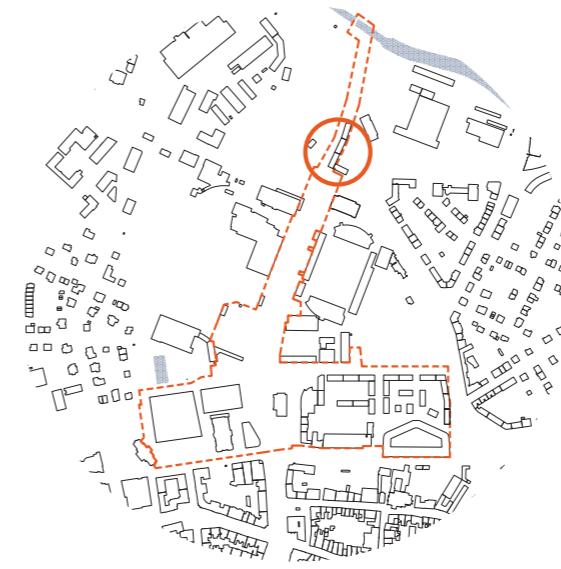
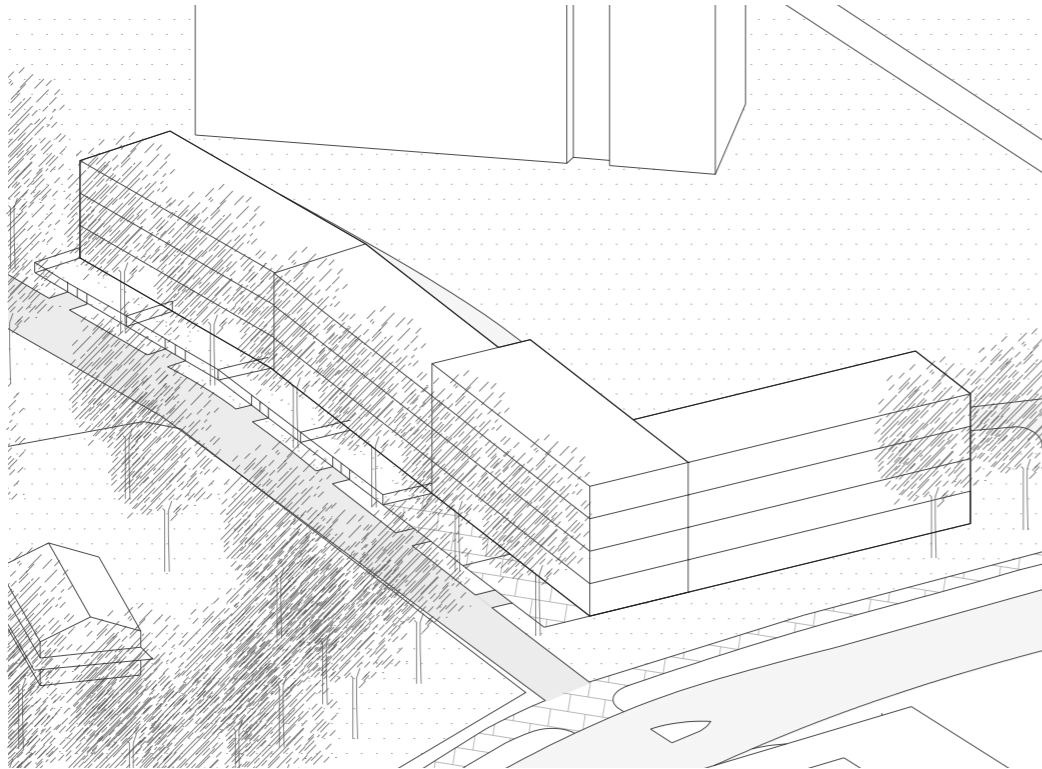
ŘEZY

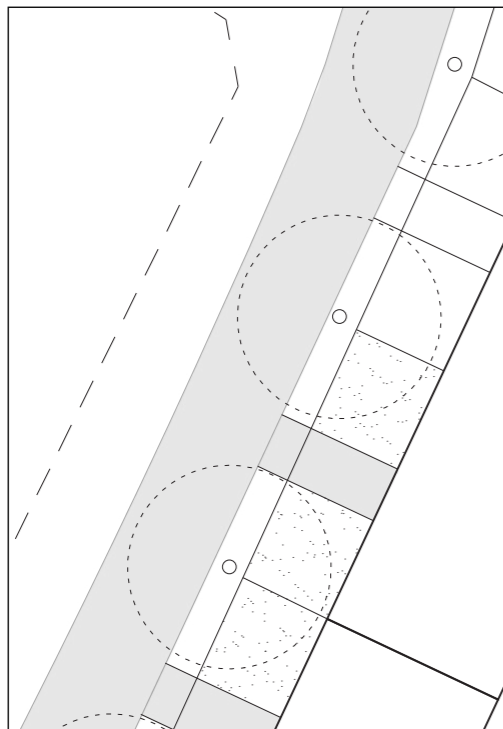
ŘEZ 02

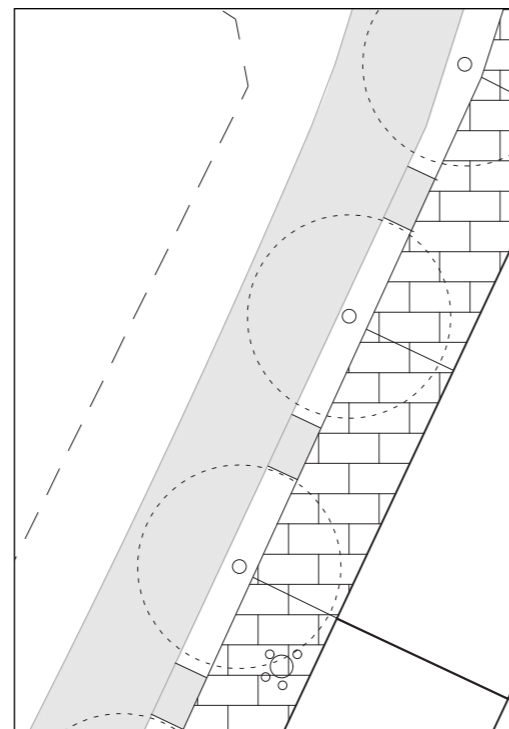
DETAIL ÚZEMÍ

Bytové stavby na konci ulice Legionářská navazují na uliční čaru ulice Dolní Hejčinská a tvoří hranici pěší osy procházející územím od jihu na sever. Vstupy jsou orientovány z východní části, která je také dostupná autem a kde je navrženo parkování. Západní fasáda je orientovaná k pěší zóně, odkud je možné vstoupit do přízemních bytů skrz soukromou předzahrádku. Další varianta je zřízení komerčního prostoru, vhodné především gastro podniky, které by byly přístupné z pěší zóny a předzahrádku by mohly využít k posezení. Mezi pěší stezkou a předzahrádkou zůstává pás zeleně se stromořadím, vysazeným v první etapě proměny území.

varianta: soukromé předzahrádky přízemních bytů

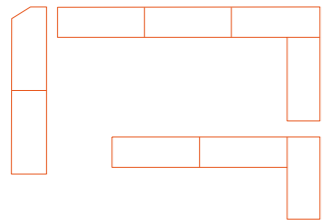

varianta: terasy komerčního parteru

8 m

OBLAST A
BLOK 1

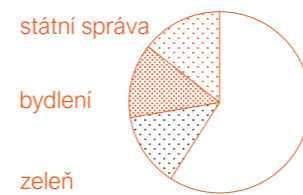
9x typ A
PLOCHA 16 000 m²

ZASTAVĚNÁ PLOCHA STÁVAJÍCÍ 11 100 m²
- BYDLENÍ 620 m²

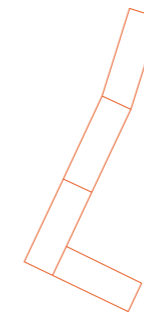
ZASTAVĚNÁ PLOCHA NAVRHOVANÁ 7 500 m²
- BYDLENÍ 3 300 m²

ZASTAVĚNOST 45%
NÁRŮST OBYVATEL cca 320
POČET NOVÝCH BYTŮ 90 - 110
Ø PODLAŽNOST NOVÝCH HMOT 3,7
Ø PODLAŽNOST CELÉHO ÚZEMÍ 5,6

KPP 2,60
KZP 0,45
KZ 0,23

OBLAST B

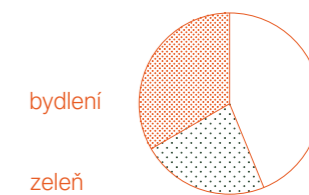
9x typ A
PLOCHA 3 760 m²

ZASTAVĚNÁ PLOCHA STÁVAJÍCÍ 0 m²

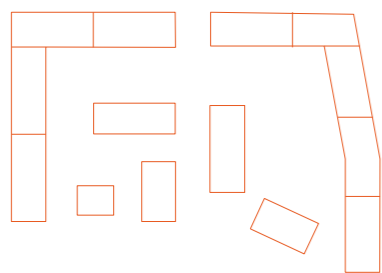
ZASTAVĚNÁ PLOCHA NAVRHOVANÁ 1 150 m²
- BYDLENÍ 1 150 m²

ZASTAVĚNOST 30%
NÁRŮST OBYVATEL cca 110
POČET NOVÝCH BYTŮ 30 - 38
Ø PODLAŽNOST 3,5

KPP 1,05
KZP 0,30
KZ 0,26

BLOK 2

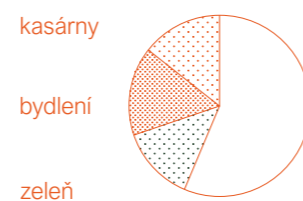
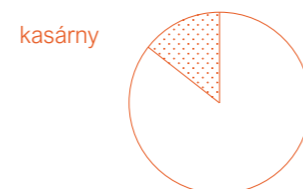
10x typ A, 3x typ B, 1x typ C
PLOCHA 18 000 m²

ZASTAVĚNÁ PLOCHA STÁVAJÍCÍ 4 330 m²
- BYDLENÍ 0 m²

ZASTAVĚNÁ PLOCHA NAVRHOVANÁ 7 800 m²
- BYDLENÍ 3 870 m²

ZASTAVĚNOST 45%
NÁRŮST OBYVATEL cca 420
POČET NOVÝCH BYTŮ 110 -140
Ø PODLAŽNOST NOVÝCH HMOT 3,7
Ø PODLAŽNOST CELÉHO ÚZEMÍ 2,65

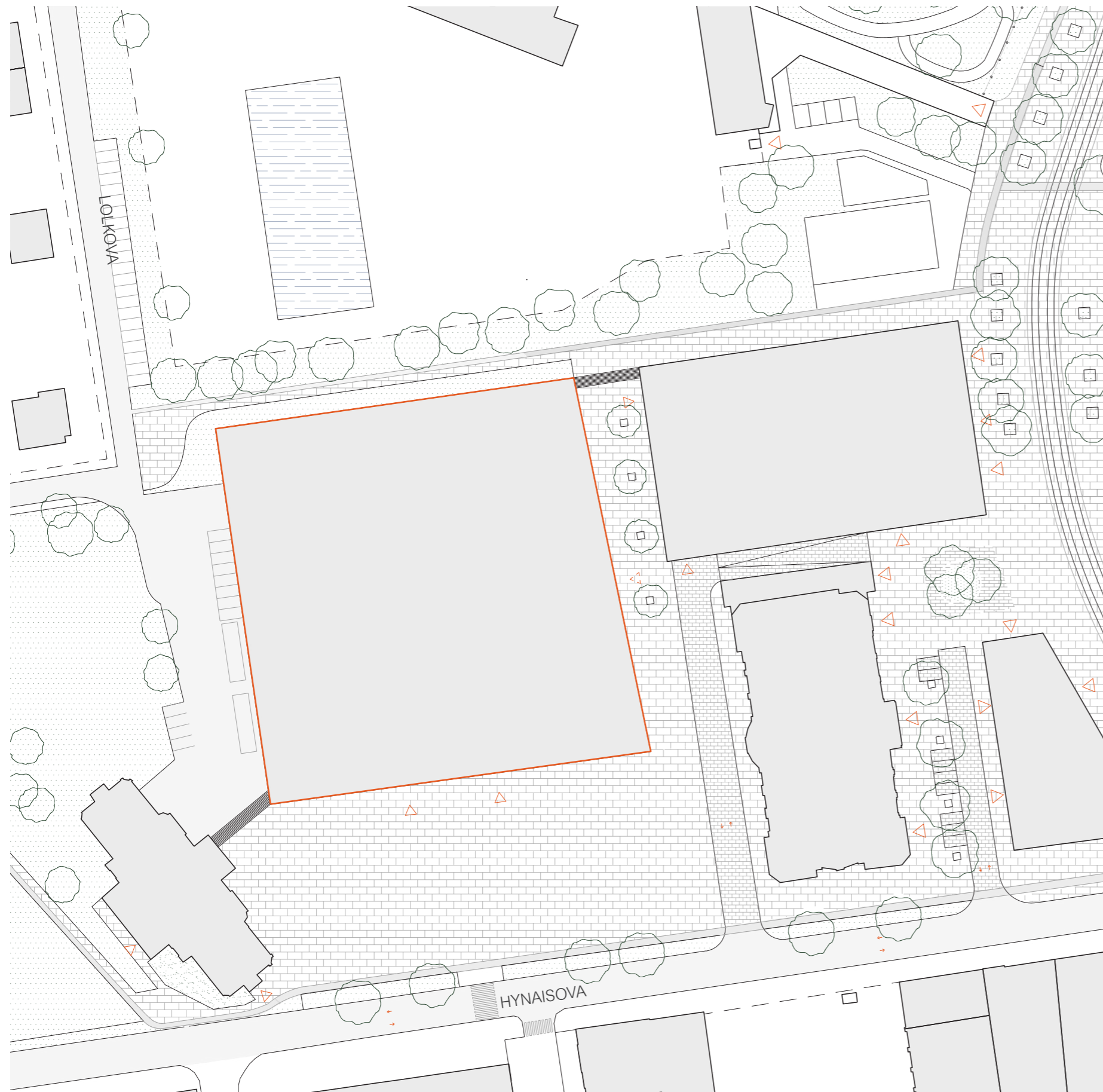
KPP 1,15
KZP 0,43
KZ 0,21

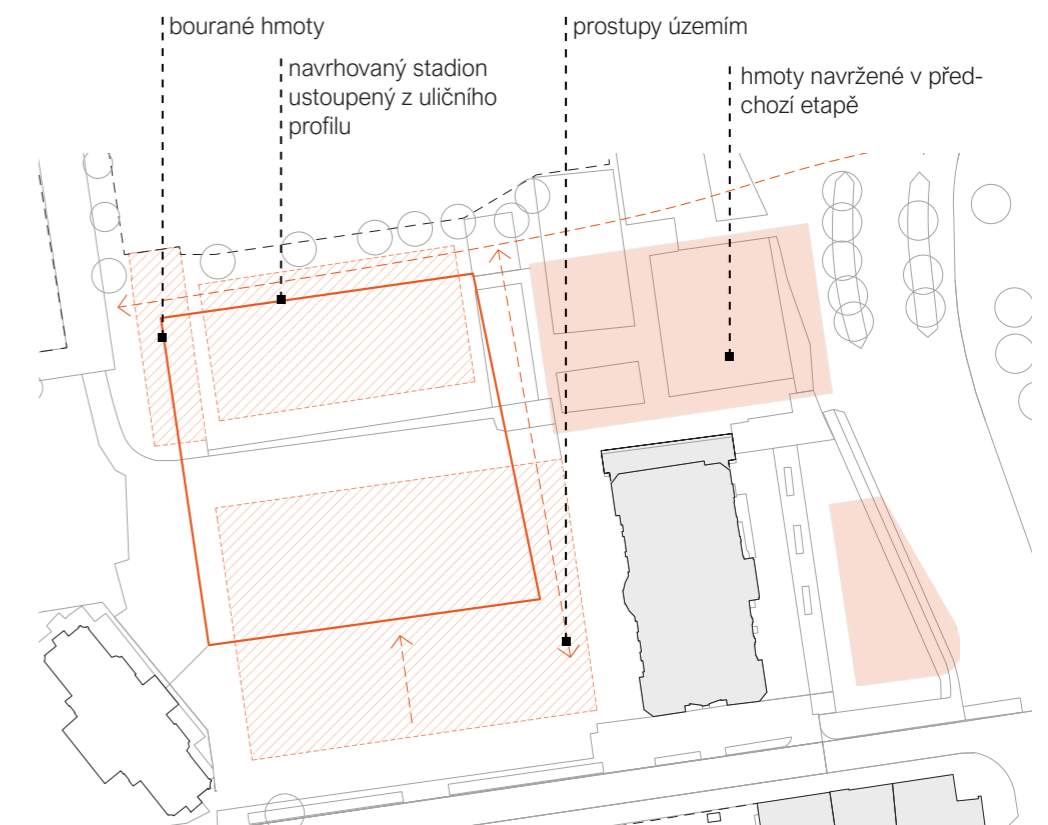
ETAPA 3

SITUACE

Třetí etapa je přestavba zimního stadionu a úprava jeho okolí – absence adekvátní ledové plochy je samostatný problém, který město dlouhodobě řeší. Nevyužitý prostor okolo stadionu, rozpadající se budovy a vybetonované plochy se nacházejí v dezolátním stavu. Návrh počítá s postavením nové haly, která bude vyhovovat moderním podmínkám a prostorově a měřítkově lépe zapadne do okolní zástavby. Návrh tvoří dostatečný rozptylový prostor a bezbariérový přístup z ulice Hynaisova.

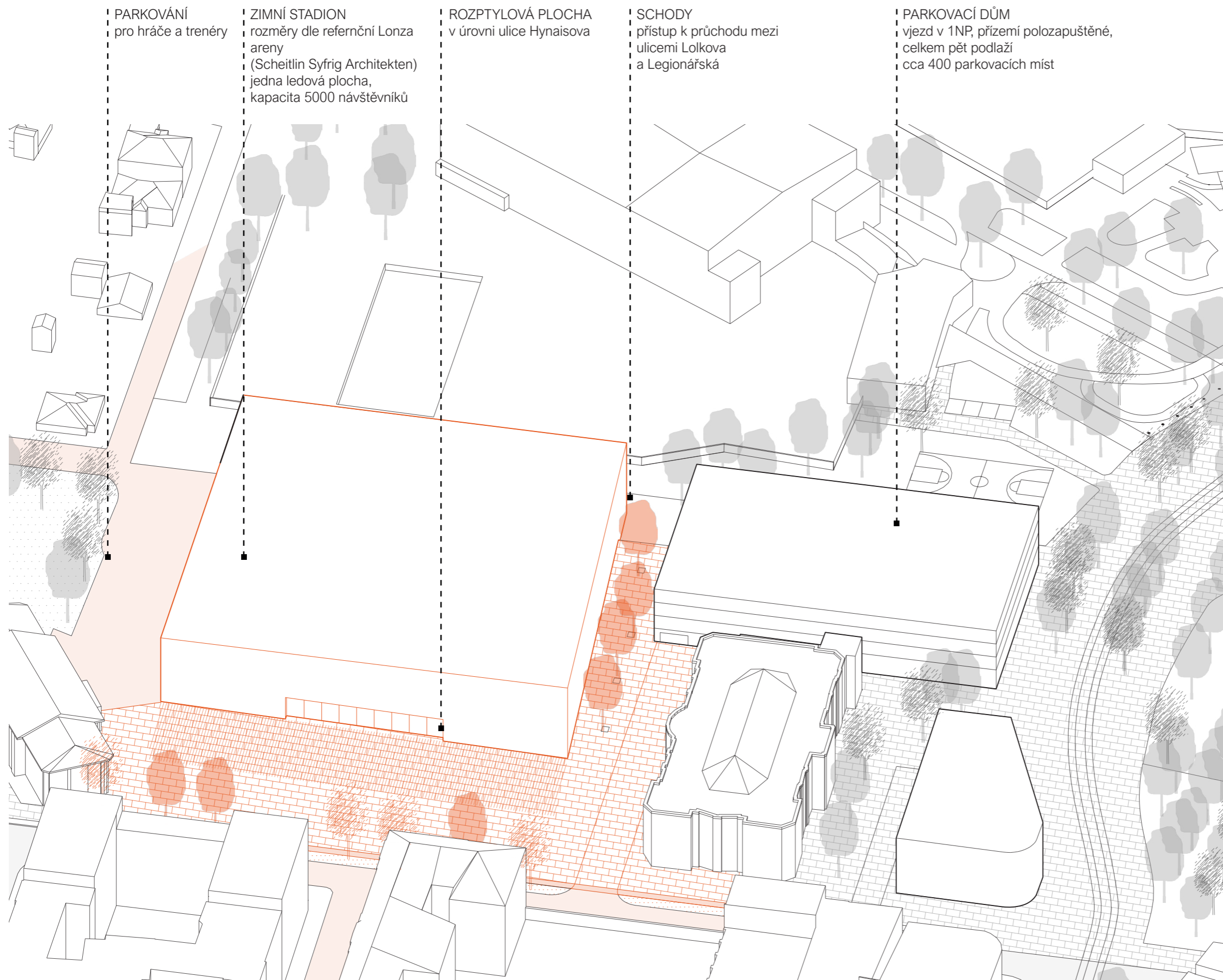

- asfalt - pojízdný povrch - vozovka
- velkoformátová dlažba - sdílený prostor
- zatravněvací dlažba - parkovací místa
- mlat - pochozí povrch
- zeleň - intenzivní/extenzivní

1:1000

PARKOVÁNÍ
pro hráče a trenéry

ZIMNÍ STADION
rozměry dle referenční Lonza
areny
(Scheitlin Syfrig Architekten)
jedna ledová plocha,
kapacita 5000 návštěvníků

ROZPTYLOVÁ PLOCHA
v úrovni ulice Hynaisova

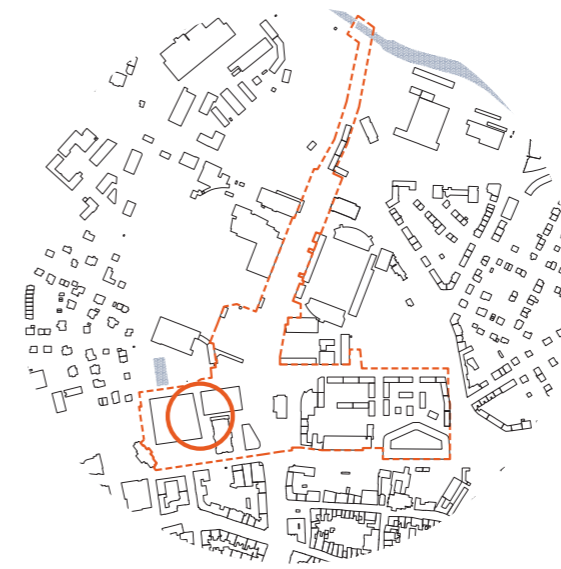
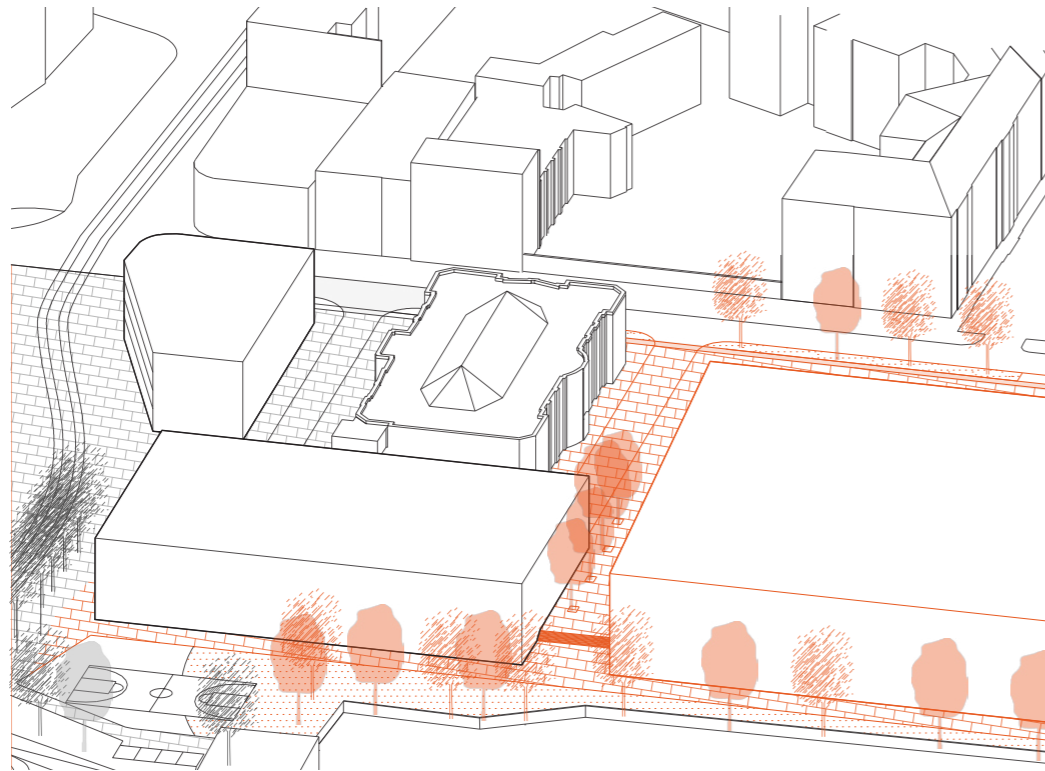
SCHODY
přístup k průchodu mezi
ulicemi Lolkova
a Legionářská

PARKOVACÍ DŮM
vjezd v 1NP, přízemí polozapuštěné,
celkem pět podlaží
cca 400 parkovacích míst

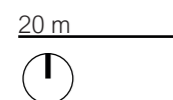
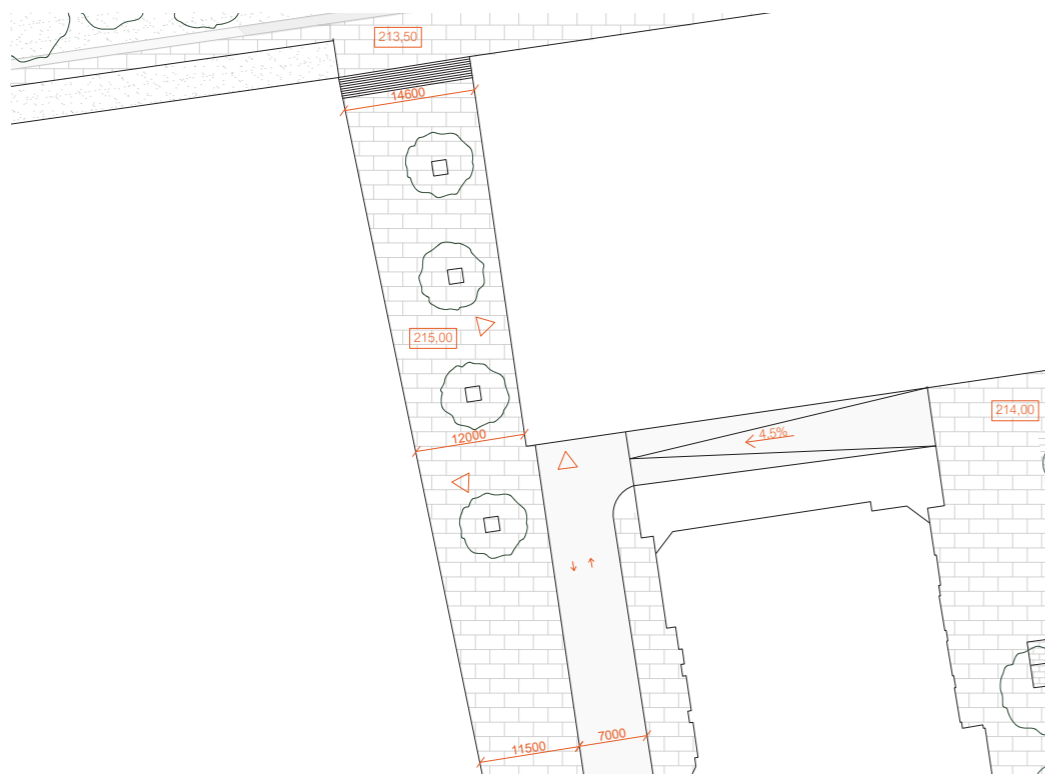
PARKOVACÍ DŮM
počet parkovacích míst: 400

počet rušených míst: 332
potřeba pro míst při maximální naplněné
kapacitě zimního stadionu: 600
(291 míst z toho v podzemním parkovišti
pod magistrátem)

DETAIL ÚZEMÍ
PRŮCHOD MEZI STADIONEM A PARKOVACÍM DOMEM

Hmota nového zimního stadionu je umístěna tak, aby mezi ní a parkovacím domem vznikl pohodlný průchod, který zároveň nabízí přímý průhled na plavecký bazén. Šířka průchodu umožňuje jeho doplnění o stromy menšího vzrůstu. Zakončen je schodištěm, které dorovná terénní nerovnost mezi ulicí Hynaisova a pěší stezkou za stadionem. Vjezd do parkovacího domu se nachází v uliční rovině, vjíždí se tak přímo do druhého podlaží domu, neboť první je polozapuštěné v terénu. Vpravo je vyrovnávací rampa, svažující se na piazzettu před Slovanským domem. Sklon rampy je 4%, vjezd zde však není běžně umožněn, slouží pouze pro zvláštní případy nebo zásobování.

xiv. referenční Lonza arena, Scheitlin Syfrig Architekten, Visp, Švýcarsko

ZÁVĚR

Práce představuje ideální stav lokality ulice Legionářská, přičemž etapizace a územní členění umožňuje postupnou realizaci jednotlivých částí, z nichž každá přinese do území míru zlepšení. Ukazuje možnosti přeměny z prostorů pro auta na prostor pro lidi, maximalizace zeleně v městském prostředí a zahušťování zástavby. Projekt reaguje na konkrétní situaci Olomouce, která se však opakuje v dalších českých městech – prázdné prostory po městských hradbách a přechod z vnitrohradního města do oblasti vystavěné po jejich zbourání. Specifikem v situace Olomouce byla funkční náplň oblasti, která utvořila charakter území.

KONZULTACE

doprava: Ing. arch. Veronika Štindlerová, Ph.D.
Ing. Ondřej Bret
krajinná architektura: doc. Ing. Klára Salzmann, Ph.D.
technická infrastruktura: Ing. Zuzana Vyoralová, Ph.D.

OBRAZOVÉ ZDROJE

str 22 - 23 vlastní fotografie

str 24 - 27 mapy google
dostupné z: <https://www.google.cz/maps>

i. oldmaps.geolab.cz
dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_root.pl?lang=cs&map_root=2vm

ii. oldmaps.geolab.cz
dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_root.pl?lang=cs&map_root=3vm

iii. [olomouczvysky.upol.cz](https://www.olomouczvysky.upol.cz/)
dostupné z: <https://www.olomouczvysky.upol.cz/>

iv. [olomouczvysky.upol.cz](https://www.olomouczvysky.upol.cz/)
dostupné z: <https://www.olomouczvysky.upol.cz/>

str 44 - 45 vlastní fotografie

v. COAST STUDIO. *Remiseparken*, Kodaň, Dánsko. BOGL, 2020. [staženo 12.5.2023]
dostupné z: <https://landezine.com/remiseparken/>

vi. GIACOMINI, Alex. *Solvallsparken*, Uppsala, Švédsko. Karavan landskapsarkitekter, 2016. [staženo 12.5.2023]
dostupné z: <https://landezine.com/solvallsparken-by-karavan-landskapsarkitekter/>

vii. *Kavárna Rajská zahrada*, vlastní fotografie

viii. *Rochetaillée*, Lyon, Francie. IN SITU, 2013 [staženo 27.3.2023]
dostupné z: <https://divisare.com/projects/250401-in-situ-rochetaillee>

ix. *Laasby Sea Park*, Laasby, Dánsko. LABLAND architects, 2016 [staženo 27.3.2023]
dostupné z: <https://landezine.com/laasby-sea-park-by-labland/>

x. *Park Groot Schijn*, Antverpy, Belgie. BULK architecten + BUUR + HOSPER Landscape Architecture and Urban Design, 2020 [staženo 2.4.2023]
dostupné z: <https://landezine.com/antwerpen-park-groot-schijn-by-hosper-landscape-architecture-and-urban-design/>

xi. *YI-WEN*, Zhu. *Chiayi Art Museum*, Chiayi City, Taiwan. Motif architects, 2020 [staženo 8.5.2023]
dostupné z: <https://landezine.com/chiayi-art-museum/>

xii. BELLO, Alessandra. *Parco della Costituzione*, Padua, Itálie. Pool Landscape, 2021 [staženo 14.5.2023]
dostupné z: <https://landezine.com/parco-della-constituzione-by-pool-landscape/>

xiii. *Trapèze*, Paříž, Francie. AAUPC, 2010 [staženo 14.5.2023]
dostupné z: <https://landezine.com/redevelopment-of-the-trapeze-former-renault-site-by-aaupc/>

xiv. VON GUNTEN, Simon. *Lonza arena*, Visp, Švýcarsko. Scheitlin Syfrig architekten, 2019 [staženo 17.5.2023]
dostupné z: <https://www.world-architects.com/en/projects/view/lonza-arena-1>

BIBLIOGRAFIE

KOHOUT, Michal, David TICHÝ a Filip TITTL. *Collective housing: a spatial typology*. Přeložil Lucie MERTLÍKOVÁ. V Praze: České vysoké učení technické, Fakulta architektury, Ústav nauky o budovách, 2015. ISBN 978-80-01-05848-0.

GEHL, Jan. *Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství*. Boskovice: Albert, 2000. ISBN 80-85834-79-0.

MELKOVÁ, Pavla. *Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy*. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2014. ISBN 978-80-87931-11-0 (pdf)

NAVRÁTIL, Arnošt, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. *Sportovní stavby*: [vysokoškolská učebnice]. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2010. ISBN 978-80-01-04525-1.

HNILÍČKA, Pavel. *Sídelní kaše: otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů*. Brno: ERA, 2005. ISBN 80-7366-028-8.

JEHLÍK, Jan. *Rukověť urbanismu: architektura poznávání a navrhování prostředí*. Vydání druhé, upravené. Praha: Ausdruck Books, 2018. ISBN 978-80-270-4920-2.

Voda ve městě · Metodika ke stažení. *Voda ve městě · Metodika ke stažení* [online]. Copyright © 2021 ČVUT UCEEB [cit. 25.03.2023]. Dostupné z: <http://www.vodavemeste.cz/>

KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku IV. díl*. Praha: Libri, 2000. ISBN 80-85983-16-8.

Koncepce veřejných prostranství v Olomouci z roku 2022, zpracovatel MCA ateliér
dostupné z: <https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/verejna-prostranstvi>

Koncepce dostupného a sociálního bydlení statutárního města olomouce na roky 2021–2027, Zpracovatelé: SocioFactor, s. r. o., Odbor sociálních věcí Magistrátu města Olomouce
dostupné z: https://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/24_/24763/Koncepce%20dostupn%C3%A9ho%20a%20soci%C3%A1ln%C3%ADho%20bydlen%C3%AD%20SMOI%202021-2027.cs.pdf

Hospodaření se srážkovými vodami – cesta k modrozelené infrastruktuře, zpracovatel JV PROJEKT VH s.r.o
dostupné z: https://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/24_/24763/Hospoda%C5%99en%C3%AD%20se%20sr%C3%A1%20kov%C3%BDmi%20vodami%20E2%80%93%20cesta%20k%20modrozelen%C3%A9%20infrastrukt%C5%99e.cs.pdf

ONLINE ZDROJE:

Územní plán Olomouc [online]. Copyright © Statutární město Olomouc [cit. 25.05.2023]. Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/novy-uzemni-plan>

Měňime Olomouc [online]. Dostupné z: <https://menime.olomouc.eu/strategickyplan>

Táborová pevnost Olomouc. [online]. Dostupné z: <https://npu.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=08738394b7a840a194f7f119676ab5a7>

Rozcestník otevřených dat a mapových aplikací Olomouce [online]. Copyright © Všechna práva vyhrazena [cit. 25.05.2023]. Dostupné z: <https://gis.upol.cz/>

Olomouc – Wikipedie. [online]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Olomouc>

Městská památková rezervace Olomouc. [online]. Copyright © Statutární město Olomouc [cit. 25.05.2023]. Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/mpr-olomouc>

přílohy:

zadání

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Helena Slivečková

datum narození: 21.9.1997

akademický rok / semestr: 2022/2023, letní

obor: Architektura

ústav: Ústav navrhování I

vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Miroslav Cikán

téma diplomové práce:

OLOMOUC - POSILOVÁNÍ CHARAKTERU MÍST MEZI MĚSTEM A KRAJINOU

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Oblast zadání je severní část města Olomouc, prostor mezi historickým centrem a navazující nesourodou příměstskou krajinou. Smyslem zadání je strategie a koncepce úprav a návrh dalšího rozvoje nevyvážené periferní lokality s převahou sportovní vybavenosti. Úkolem je návrh vyvažujících charakterů forem prostředí přechodu od intenzivní oblasti kolem třídy Svobody s velkoměstskou reprezentativní uliční zástavbou na linii bývalého opevnění a jejímu vyústění do nesourodého prostředí různých hustot a aktivit.

2/

Formátem výsledné práce bude urbanistická studie s návrhem intervencí do situace v makro až mikro měřítku s důrazem na promyšlenou kombinaci doplňkových přechodových urbánních struktur a forem včetně zeleně a specifického veřejného prostoru.

Součástí bude i koncept sítě vitalizujících linií – strun nových a upravených ulic, cest a jejich uzlů, podmiňujících rozvoj aktivních dějů a rozmanitých funkcí již provázaného a dále navazujícího prostředí s ohledem na prostorovou hierarchii k městu a respekt specifik.

3/ výstupy a měřítka zpracování

Analytická část

Autorská zpráva

Výkres širších vztahů

Situace návrhu linií, uzlů, ploch a prostorových struktur.

Detailní příkladové návrhy s axonometrickými nebo perspektivními pohledy

Řezy, profily prostředí, pohledy, průhledy, prostorové a významové vazby.

3D digitální model, vizualizace příkladových řešení, 3D animace, průlet prezentující návrh

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

2x portfolio formátu A4,

Prezentační tisk ve formátu výstavy DP FAČVUT

Fyzický model

Datum a podpis studenta

28.2.2023

Datum a podpis vedoucího DP

2.3.2023

Datum a podpis děkana FA ČVUT
registrováno studijním oddělením dne

2.3.2023

prohlášení autora

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE	
FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Helena Slivečková AR 2022/2023, LS	
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: OLOMOUC - POSILOVÁNÍ CHARAKTERU MÍST MEZI MĚSTEM A KRAJINOU OLOMOUC - STRENGTHENING THE CHARACTER OF PLACES BETWEEN CITY AND COUNTRYSIDE	
JAZYK PRÁCE: ČESKÝ	
Vedoucí práce:	prof. Ing. arch. Miroslav Cikán Ústav: Ústav navrhování I
Oponent práce:	MgA. Tereza Melková
Klíčová slova (česká):	Olomouc, urbanismus
Anotace (česká):	Diplomová práce se zabývá revitalizací oblasti sportovních areálů v okolí ulice Legionářská v severní části Olomouce. Zkoumá možnosti provázání městské zeleně a její přechod do příměstské krajiny a navrhuje řešení k oživení monofunkční oblasti bydlením a rekreací. Práce reaguje na konkrétní situaci Olomouce, která se však opakuje v dalších českých městech – prázdné prostory po hradebním okruhu a přechod z vnitrohradebního města do oblasti vystavěné po jejich zbourání.
Anotace (anglická):	The subject of the diploma thesis is revitalization of the sport area in the vicinity of Legionářská street in the northern part of Olomouc. It examines the possibilities of connecting urban greenery and its transition into the suburban landscape and offers solutions to revive the monofunctional area with housing and recreation. The work responds to the specific situation of Olomouc, which is repeated in other Czech towns – empty spaces along the city walls and the transition from the city within the walls to the area built after their demolition.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 25. 5. 2023

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

poděkování

Děkuji vedoucím práce za cenné rady a předané zkušenosti.

*A děkuji rodině a přátelům za podporu během studia.
Bez nich by to nešlo.*

